TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
PROTOHİSTORYA VE ÖNASYA ARKEOLOJİSİ BİLİM DALI

ASUR TİCARET KOLONİLERİ ÇAĞI'NDA KÜLTEPE'DE BULUNAN TAŞ ALETLER

Yüksek Lisans Tezi

Cihan AY

ANKARA-2020

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
PROTOHİSTORYA VE ÖNASYA ARKEOLOJİSİ BİLİM DALI

ASUR TİCARET KOLONİLERİ ÇAĞI'NDA KÜLTEPE'DE BULUNAN TAŞ ALETLER

Yüksek Lisans Tezi

Cihan AY

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Fikri KULAKOĞLU

ANKARA-2020

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
PROTOHİSTORYA VE ÖNASYA ARKEOLOJİSİ BİLİM DALI

Cihan AY

ASUR TİCARET KOLONİLERİ ÇAĞI'NDA KÜLTEPE'DE BULUNAN TAŞ ALETLER

Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Fikri KULAKOĞLU

Tez Jürisi Üyeleri

Adı ve Soyadı	**İmzası**
Prof. Dr. Fikri KULAKOĞLU	
Prof. Dr. Tayfun Yıldırım	
Doç. Dr. Yiğit Hayati Erbil	

Tez Sınavı Tarihi: 15.01.2020

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bu belge ile, bu tezdeki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik davranış ilkelerine uygun olarak toplanıp sunulduğunu beyan ederim. Bu kural ve ilkelerin gereği olarak, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce ve sonuçları andığımı ve kaynağını gösterdiğimi ayrıca beyan ederim.(31/01/2020)

Cihan AY

ÖNSÖZ

‘’Asur Ticaret Kolonileri Çağı’nda Kültepe’de Bulunan Taş Aletler’’ başlıklı bu çalışmada Kültepe’de 1948 yılından itibaren sürdürülen kazılarda bulunmuş olan 161 tane taş alet değerlendirilmiştir. Bu eser grubunun çoğu Karum alanında ele geçmiştir. Bu çalışmada taş aletler tipolojik ve işlevsel olarak değerlendirilmiş ve üretilmiş oldukları taş cinslerine göre alt sınıflara ayrılmıştır.

Tez çalışmam sırasında ortaya çıkan sorunların çözümünde bana yol gösteren, yayınlanmamış eserler üzerinde çalışmama izin veren, konuyla ilgili bilgi ve görüşlerini benimle paylaşan ve yardımlarını esirgemeyen hocam Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu’na teşekkürlerimi sunarım. Yüksek Lisans öğrenimim sürecinde bilgi ve görüşleri ile akademik anlamda katkı sağlayan Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi Anabilim Dalı kürsüsündeki hocalarıma teşekkür ederim. Tez yazım sürecinde bilgi ve deneyimlerini benimle paylaşan, her türlü yardım ve desteklerini esirgemeyen Dr. Güzel Öztürk’e, Araştırma görevlileri Gökhan Bilen ve Tarık Öğreten’e, Kültepe Kazı ekibi üyesi arkadaşlarım Berat Kalleci, Doğa Karatokuş, Melek Solak’a ve Arkeolog Mine Kocaay’a teşekkür ederim. Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Arkeoloji Bölümü’ndeki hocalarıma lisans öğrenimim boyunca bana yol gösterdikleri için teşekkürü bir borç bilirim. Lisans yıllarından itibaren birlikte çalıştığımız, tezimin her aşamasında öneri ve yorumlarıyla bana destek olan, maddi ve manevi anlamda her zaman desteklerini gördüğüm dostum Yılmaz Rıdvanoğulları’na teşekkür ederim.

Son olarak öğrenim hayatım boyunca aldığım her türlü kararda arkamda duran, hiçbir zaman maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen başta annem Cemile Hanım ve babam Süleyman Bey olmak üzere tüm aileme teşekkürü bir borç bilirim.

Cihan AY

Ankara 2020

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ……..i

İÇİNDEKİLER……...ii-iv

KISALTMALAR LİSTESİ…….v

I. GİRİŞ

I. 1. Konu...……1

I. 2. Amaç..……1

I. 3. Kapsam..…… 2

I. 4. Yöntem..……..3

II. KÜLTEPE-KANİŞ

II. 1. Konumu…… 6

II. 2. Araştırma Tarihçesi……6

II. 3. Stratigrafisi……7

III. KÜLTEPE DIŞINDA TAŞ ALETLERİN BULUNDUĞU DİĞER MERKEZLER

III. 1. Acemhöyük…….....12

Konumu.…… 12

Araştırma Tarihçesi……..12

Stratigrafisi……...13

III. 2. Alacahöyük……...14

Konumu……...14

Araştırma Tarihçesi……..14

Stratigrafisi……...14

III. 3. Alişar…….15

Konumu……... 15

Araştırma Tarihçesi…… 16

Stratigrafisi……...16

III. 4. Boğazköy……...17

Konumu……...17

Araştırma Tarihçesi……. 17

Stratigrafisi……...17

III. 5. Kaman-Kalehöyük……...18

Konumu……...18

Araştırma Tarihçesi……..18

Stratigrafisi……...18

IV. TAŞ ALETLERİN ARAŞTIRMA TARİHÇESİ……..20

V. TAŞ ALETLERİN YAPIMINDA KULLANILAN MALZEMELER……..23

V. 1. Magmatik Kayaçlar……...23

V. 1. 1. İç Püskürük Kayaçlar……...23

V. 1. 1. Dış Püskürük Kayaçlar……25

V. 2. Sedimanter (Tortul) Kayaçlar…….....26

V. 3. Metamorfik Kayaçlar……27

VI. KÜLTEPE'DE BULUNAN TAŞ ALETLER……...30

VI. 1. Yassı Balta…..……30

VI. 2. Sap Delikli Balta…….38

VI. 3. El Taşı…….38

VI. 4. Havaneli…….45

VI. 5. Baskı Aleti……..49

VI. 6. Biley Taşı……...52

VI. 7. Perdah Taşı…….56

VI. 8. Topuz (?) Başı ……59

VII. SONUÇ……...61

VIII. KAYNAKÇA…….....65

IX. KATALOG…….....74

X. HARİTA, RESİMLER, TABLOLAR, LEVHALAR, GRAFİKLER LİSTESİ 155

XI. HARİTA, RESİMLER, TABLOLAR, LEVHALAR ve GRAFİKLER….....165

XII. ÖZET……...…….....218

XIII. ABSTRACT……219

KISALTMALAR LİSTESİ

Metin, Katalog ve Kaynakça İçerisinde Kullanılan Kısaltmalar

ATKÇ	Asur Ticaret Kolonileri Çağı
Arazi Bul. No.	Arazi Buluntu Numarası
Bul Yeri	Buluntu Yeri
Bkz.	Bakınız
cm.	Santimetre
Fig.	Figür
Gen.	Genişlik
Kal.	Kalınlık
Kazı Env. No.	Kazı Envanter Numarası
Kat. No.	Katalog Numarası
Kazı Env. No.	Kazı Envanter Numarası
Kor. Yer.	Korunduğu Yer
Lev.	Levha
Levha No.	Levha Numarası
m.	Metre
MÖ.	Milattan Önce
Müz. Env. No.	Müze Envanter No.
No.	Numara
s.	Sayfa

uz.	Uzunluk
ve diğ.	Ve diğerleri
Yük.	Yükseklik

I. GİRİŞ

I. 1. Konu

‘’*Asur Ticaret Kolonileri Çağı’nda Kültepe’de Bulunan Taş Aletler’’* adlı tez çalışmasının konusunu Kültepe’nin Asur Ticaret Kolonileri Çağı’na tarihlendirilen tabakalarında ele geçen taş aletler oluşturmaktadır. Bu tez çalışması kapsamında 1948 yılı kazılarından günümüz kazılarına değin ele geçmiş olan 161 adet taş alet çalışılmıştır. Söz konusu alet grubunu yassı baltalar, sap delikli baltalar, el taşları, havanelleri, baskı aletleri, biley taşları, perdah taşları ve topuz başları oluşturmaktadır. Bu aletler üzerinde tipolojik değerlendirme ve hammadde ayrımı yapılarak dönemin diğer önemli merkezleriyle karşılaştırılmıştır.

I. 2. Amaç

Tez çalışmasında temel amaç taş aletlerin tipolojik olarak sınıflandırılması, kullanım amacı ve işlevlerinin belirlenmesi, taş aletlerin yapımında kullanılan taş türlerinin tespiti ve bu aletlerin o dönem insanlarının sosyo-ekonomik ve günlük yaşamdaki etkilerini araştırmaktır. Petrografik analizler ile taş aletlerin yapımında kullanılmış olan hammaddelerin yerli mi yoksa ithal mi olup olmadığının anlaşılması tez çalışmasının amaçlarından bir diğerini oluşturmaktadır.

Taş aletlerin buluntu kontekstleri ve kullanım amaçları dikkate alınarak dönemin ticaret sistemi içerisinde herhangi bir işleve sahip olup olmadıklarını araştırmak ve bu veriler ile birlikte dönemin sosyo-ekonomik ve kültürel yapısı da dikkate alınarak üretime yönelik taş alet teknolojisinin saptanması tez çalışmasının amaçları arasında sıralanabilir.

I. 3. Kapsam

Tez çalışması kapsamında Kültepe'de ele geçen ve Asur Ticaret Kolonileri Çağı'na tarihlendirilen taş aletler çalışılmıştır. Bu kapsamda Kültepe'de 1948 yılından beri süregelen kazılarda açığa çıkartılan aletler ile tarafımdan 2018 yılı kazı sezonunda Kültepe'de yapılan yüzey araştırmasında daha önceki yıllarda kazılarda bulunmuş olan ancak envanterliğe alınmamış olan taş aletlerde toplanarak tez kapsamına dahil edilmiştir. Bunlar 18-K-01 ile başlayıp 18-K-54 numarasıyla tanımlanmış ve numaralandırılmıştır. Ancak daha sonra bu aletlerin bazıları tez çalışması dışında kalmıştır.

Kültepe'de gerçekleştirilen kazılarda ortaya çıkartılan öğütme taşları tez kapsamına dahil edilmemiştir. Çünkü öğütme taşları genellikle tahıl gibi besin kaynaklarını öğütmek için kullanılmış aletlerdir. Bu tez çalışmasında bir eserin üretilmesinde araç olarak kullanılan aletleri incelediğimizden öğütme taşları bu çalışmada ele alınmamıştır. Bunun yanı sıra madencilik faaliyetleri ile ilgili olarak kullanım amacına sahip pota veya kalıp gibi aletlerde tez kapsamı dışında tutulmuştur.

Taş silah olarak kullanıldığı düşünülen topuz başlarının her iki taraftan delik açılmış olanları bu kapsam dışında tutulurken, sadece iki tarafından delik açılmaya çalışılmış, ancak delik açılmadan bırakılmış olan topuz başları tez kapsamına dahil edilmiştir. Bu tipteki topuz başlarının dahil edilmesinin sebebi bunların gerçekten topuz başı yapılırken açılmaya çalışılan topuz başı mı yoksa el matkabının kullanıldığı durumlarda matkap ucunun sabitlenmesi için mi kullanılmış olduklarının sorgulanmasıdır.

Kayseri Arkeoloji Müzesi ve Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde bulunan aletlerin yerinde çalışılması planlanmış ancak Kayseri Arkeoloji Müzesi'nin taşınmasından ötürü burada yer alan taş aletler incelenememiş ve bu seserler üzerinde yapılması planlanan çizim, fotoğraf, tanım, tipoloji gibi incelemeler yapılamamış ve bu

da tez çalışmasında bir takım eksiklikler meydana getirmiştir. Bu müzede yapılan çalışmalar envanter defteri ve eserlerle ilgili müzeden alınan fotoğraflarla sınırlı kalmıştır. Aynı şekilde Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde yapılan tadilat nedeniyle de orada yer alan eserler üzerinde de incelemelerde bulunulamamıştır.

Kazı envanter kayıtlarında bu aletler sadece taş denilerek sınıflandırılmış ve herhangi bir alt sınıf belirtilmemiştir. Tezimizde petrografik verilerden de yararlanılarak bu aletlerin yapımında kullanılan taş cinsleri belirlenmiş ve bu taşların alt sınıfları da belirtilerek envanterlenmiştir.

Tezin kapsadığı süreç MÖ. II. Bin yılın ilk çeyreğini oluşturmaktadır. Bu dönem içerisinde Kültepe dışında söz konusu zaman dilimine ait tabakalara sahip Orta Anadolu yerleşimlerinden Acemhöyük, Alaca Höyük, Alişar, Boğazköy ve Kaman-Kalehöyük'ten ele geçen taş aletler de çalışma kapsamında incelenmiştir (Bkz. Harita 1). Bu çalışma ile Kültepe'de ele geçen taş aletler ile çağdaşı diğer Orta Anadolu yerleşimlerinde ele geçen örneklerin tipolojik olarak benzerlikleri ya da varsa farklılıkları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Ancak bu yerleşimler ile ilgili yayınlarda söz konusu aletlerle ilgili bilgilerin eksikliğinden dolayı bazı alet türlerinde veya tiplerinde karşılaştırma yapılamamış bu aletlerin sadece adlarına değinilmiştir.

I. 4. Yöntem

Yapılan bu çalışmada öncelikle Kayseri Arkeoloji Müzesi envanter defterlerinden taş aletler ile ilgili envanter bilgileri toplanmıştır. Müzenin taşınma durumundan dolayı eserler yerinde incelenememiş ve bu nedenle de bir grup eser üzerindeki çalışmalar müzeden temin edilen fotoğraflar üzerinden yapılmıştır. Eserleri yerinde inceleme imkânı olmadığından eserler ile ilgili tanımlara müze ve kazı envanter kayıtlarından ulaşılmıştır. Bundan dolayı aletlerin çizimleri de yerinde yapılamamış, kazı envanterlerinde yer alan

çizimler ile birlikte müzeden alınan fotoğraflar üzerinden bilgisayar programı aracılığıyla eserlere ait çizimler yapılmaya çalışılmıştır. Aletlerle ilgili tipolojik sınıflandırmalar da fotoğraf üzerinden yapılmaya çalışılmıştır. Eserleri yerinde inceleme imkânı olmadığından dolayı bu eserlerin taş türleri ile analizler fotoğraflar üzerinden makroskobik olarak yapılmaya çalışılmıştır[1]. Kayseri Müzesi'nde korunmakta olan aletlerden başka yayınlarda geçen aletler içinde aynı işlem uygulanmıştır.

Kültepe'de yürütülen kazılarda ele geçirilmiş olan aletlere ek olarak tarafımdan 2018 yılı kazı sezonunda Kültepe'de yapılan yüzey araştırmasında daha önceki yıllardaki kazılarda bulunmuş ancak envanterlik olarak alınmamış olan taş aletler de ele alınmıştır. Bu aletlerin bulunduğu yerler dikkate alınarak GNSS ile koordinatları alınıp fotoğraflarla belgelenmiştir. Bu şekilde toplanılan aletlere aynı sezonda devam eden kazılarda ele geçen diğer buluntular arasında oluşabilecek karışıklığı önleyebilmek amacıyla bu aletler 18-K-01 ile başlayan seri numaralarıyla tanımlanmış ve numaralandırılmıştır. Bu aletlerin daha sonra tanımı, çizimi ve fotoğraflaması yapılarak envanterlenmiştir.

Kazı evi deposunda bulunan aletlerin fotoğrafları çekilip tanımları yapıldıktan sonra elle çizimleri yapılmış ve yapılan çizimler Corel Draw X9 programı ile dijital ortama aktarılmıştır.

Envanter kayıtları çıkarılan toplam 161 aletin her biri kendi içinde tanımı, tipolojisi yapılmış ve yapılan tipolojik ve tanımsal değerlendirmeler dikkate alınarak nasıl bir amaca hizmet etmiş olabilecekleri anlaşılmaya çalışılmıştır. Aletlerin yapımında kullanılan malzemeler tespit edilmeye çalışılmış ve petrografik analizlerle bu malzemelerin hammadde olarak nereden getirilmiş olabileceği irdelenmiştir.

[1] Jeolog Dr. Evren Yazgan'a müzedeki eserlerin taş türlerinin belirlenmesindeki yardımlarından ötürü teşekkür ederim.

Konu ile ilgili Türk Tarih Kurumu, İngiliz Arkeoloji Enstitüsü ve Amerikan Arkeoloji Enstitüsü kütüphanelerinde kaynak taraması yapılmış ve elde edilen verilerle bu dönemde Kültepe dışındaki yerleşimlerin ilgili tabakaları araştırılmış ve taş aletlerin bulunduğu çağdaş tabakalar belirlenmiştir.

Kültepe dışında Acemhöyük, Alaca Höyük, Alişar, Boğazköy ve Kaman-Kalehöyük yerleşimlerinin Asur Ticaret Kolonileri Çağı'na tarihlendirilen tabakalarından ele geçmiş olan taş aletler ile ilgili yayınlar taranarak eserler arasındaki benzerlik ve farklılıklar ortaya konmaya çalışılmıştır. Bu merkezlerde ele geçirilen taş aletlerle ilgili yayınlarda bazı aletlerle ilgili fotoğraf, çizim vs. yayınlanmadığından bazı alet türleri ve tiplerinde tipolojik değerlendirme yapılamamıştır.

II. KÜLTEPE-KANİŞ

II. 1. Konumu

Kültepe Orta Anadolu Bölgesi'nde yer alır. Orta Anadolu Bölgesi 162.000 km^2'lik yüzölçümü itibariyle Doğu Anadolu Bölgesi'nden sonra Türkiye'nin ikinci büyük bölgesini oluşturmaktadır[2]. Kuzeyde Karadeniz Dağları ve güneyde de Toroslarla çevrilidir. Ülkemizde en geniş düzlüklerin olduğu bölgedir. Bölge doğu-batı yönde 750 km ve kuzey-güney yönde 430 km'dir. Kuzeyi Karadeniz, güneyi Akdeniz, batısı Ege ve doğusunda da Doğu Anadolu Bölgesi yer almaktadır[3].

Kültepe, Kızılırmak'ın güneyindeki dağlık araziden başlayarak Ali Dağı, Talas, Mancusun ve Gömeç'ten itibaren doğuya doğru devam eden iki dağ hattı arasında, Kayseri ovasının kuzeydoğusundadır[4]. Erciyes Dağı'nın eteğinde yer alan Kültepe günümüzde Kayseri'nin 20 km kadar kuzeydoğusunda yer almaktadır[5]. Kültepe'ye güneyden Suriye ve Akdeniz sahilleri üzerinden ve Toros Dağları'nı aşan yollarla da ulaşılabilir[6]. Orta Anadolu'nun en büyük höyüklerinden biri olan Kültepe yaklaşık 500x550 m'lik ölçüleri ile daireye yakın bir şekli olan Tepe ve bu kısmı yarım ay şeklinde çeviren Aşağı Şehir olmak üzere iki bölümden oluşur[7].

II. 2. Araştırma Tarihçesi

''*Kapadokya Tabletleri''* olarak bilinen çivi yazılı belgelerin ortaya çıkmasıyla birlikte Kültepe 1881 yılından itibaren arkeoloji literatüründe bilinmektedir. Kültepe'de ilk kazılar 1893-1894 yıllarında E. Chantre tarafından yapılmış, daha sonra 1906'da H.

[2] Güngördü 2003. 167.

[3] Yazıcı 2002, 9.

[4] Özgüç 1950, 9.

[5] Kulakoğlu 2011, 40.

[6] Kulakoğlu 2018, 56.

[7] Özgüç 2005, 8., Kulakoğlu 2011, 40.

Winckler ve H. Grothe Tepe'de kazılar yapmışlardır. 1925 yılında B. Hrozny Cumhuriyet'in ilanından sonra hükümetten aldığı izin çerçevesinde Çekoslovak ekibi ile birlikte kazılara başlamıştır[8]. Hrozny ilk kazıları höyükte gerçekleştirmiş ve bu alanda tablet bulamayınca arabacısından edindiği bilgi üzerine tabletlerin tepenin eteğindeki tarlalarda çıktığını öğrenmiştir. Karum'da gerçekleştirdiği kazılarda tabletlere rastlamış ve bu tabletlerle birlikte satın aldığı 1000 kadar tabletin bir kısmını İstanbul Müzesi'ne bırakarak bir kısmını da çalışmak üzere Çekoslovakya'ya götürmüştür[9].

Kültepe'de ilk sistemli kazılar 1948 yılında Prof. Dr. Tahsin Özgüç ve eşi ve meslektaşı Prof. Dr. Nimet Özgüç tarafından gerçekleştirilmiştir. Prof. Dr. Tahsin Özgüç'ün 2005 yılında vefatından sonra kazılar Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu başkanlığında devam etmektedir.

II. 3. Stratigrafisi

Kültepe'de 1948'den günümüze kadar devam eden kazılar neticesinde Höyük'te 18 ve Karum'da 4 kültür tabakası saptanmıştır. Bu alanlardaki tabakalar yeniden eskiye doğru numaralandırılmış ve Karum'daki tabakalar bu alanlarda oluşabilecek karışıklığı önlemek için romen rakamlarıyla gösterilmiştir.

Tepe ve Karum alanında açığa çıkartılan tabakaların çağdaşlıkları ve temsil ettikleri dönemler şu şekildedir[10](Tablo 1);

[8] Özgüç 2005, 8-9.

[9] Emre 2011, 20.

[10] Özgüç 1999, 4., Kulakoğlu 2011, 41.

Kaniş		Karum
1 2	Roma	
3	Helenistik	
4 5	Demir Çağı	
6 7	Asur Ticaret Kolonileri Çağı (Geç Evre)	Ia Ib
	Ara	
8	Asur Ticaret Kolonileri Çağı (Erken Evre)	II
9 10		III IV
11 12 13	Eski Tunç Çağı III	
14 15 16 17	Eski Tunç Çağı II	
18	Eski Tunç Çağı I	

Tablo. 1. Stratigrafi

Höyük'te yapılan kazılarda 18 yapı katı ortaya çıkartılmıştır. Höyük'teki son evreler Roma (1-2) ve Helenistik Dönem (3) yapı katları ile temsil edilmektedir. 4. ve 5. yapı katlarıyla temsil edilen Geç Hitit Dönemi'nde Kültepe Büyük Tabal ülkesine bağlı krallıklardan birinin merkezi konumundadır. Kültepe MÖ. 10. yüzyıldan MÖ. 8. yüzyıla kadar önemini korumuş ve MÖ. 8. yüzyılın sonlarında doğru Asurlular tarafından yıkılmış; hiyeroglifli stelleri, heykelleri ve kabartmalı ortostadları parçalanmıştır[11].

Asur Ticaret Kolonileri Çağı'nda (MÖ. 2. binin ilk çeyreği) Kültepe, Kaniş Krallığı'na başkentlik yapmış önemli bir merkez konumundadır. Bu dönem Tepe'de 6-10 ve Karum'da Ia/b-IV. yapı katlarıyla temsil edilmektedir[12].

Ib ve II. yapı katları Kaniş Karumu'nun en parlak dönemini temsil etmektedir. II. yapı katı şiddetli bir yangınla tahrip edildikten sonra enkazı üzerine Ib şehri kurulmuştur. Akadça'nın Eski Assur lehçesinde yazılmış yaklaşık 23.000 çivi yazılı tablet II. katta ve yaklaşık 500 tanesi de Ib katında olmak üzere 23.500 kadar çivi yazılı belge ele geçirilmiştir[13]. Ia katında yazılı belgeler ortadan kalkmış ve Assur ile ticaret ilişkileri kesilmiştir[14].

Kültepe'de 7.-8. katlarda birbirinden bağımsız üç saray açığa çıkartılmıştır. 7. kattaki Geç Saray yapısının Mama Ülkesi Kralı Anum Hirbi'nin Kaniş Kralı Warşama'ya yazdığı mektubun burada bulunmasından dolayı sarayın Kral İnar'ın oğlu Warşama'ya ait olduğu anlaşılmıştır[15]. Sarayın çevre duvarı 110x120 ölçülerindedir ve çevre duvarında 7 m aralıklarla kuleler bulunmaktadır. Anadolu'da ilk kez görülen merkezi avlu etrafında toplanmış odalardan oluşan planıyla Hitit saray ve tapınaklarının öncüsü

[11] Özgüç 2005, 12.

[12] Özgüç 2005.

[13] Kulakoğlu 2011, 46.

[14] Özgüç 2005, 9.

[15] Özgüç 2005, Kulakoğlu 2011, 43.

konumundadır[16]. Sarayın giriş kapısı 10 m uzunluğunda 6 m genişliğindedir ve giriş karşılıklı payandalar ile iki odaya bölünmüştür. Bu kapı Boğazköy kapılarının da öncüsüdür[17].

7. katın yangın enkazı altında ki 8. katta da saray yapıları ortaya çıkartılmıştır[18]. Kaniş'teki Asur Ticaret Kolonileri Çağı'na ait en eski idari bina 8. kattaki Güney Teras Sarayı'dır[19]. Saray bir koridorun ve tabanı taş döşeli avlunun iki yanındaki iki kanattan oluşmaktadır. Koridorun bir bölümü kalaslarla bir bölümü de yassı taşlarla döşenmiştir[20]. 8. katın diğer bir saray yapısı alttaki Eski Saray Warşama Sarayı'nın ve surunun altında açığa çıkartılmıştır.

Tepe'de açığa çıkartılmış olan 9. ve 10. katlar Karum'un III-IV. yapı katlarıyla çağdaştır. Karum'da ana toprak üzerine kurulmuş olan IV. ve üzerindeki III. yapı katı Orta Tunç Çağı'nın başına MÖ. III. binin sonuna aittir ve bu tabakalarda yazılı belge bulunmamıştır[21]. III-IV. yapı katlarında çark yapımı, kırmızı astarlı, parlak perdahlı Hitit seramiği ile el yapımı Alişar III seramiği birlikte kullanılmıştır[22].

11-13. yapı katlarıyla temsil edilen Erken Tunç Çağı III dönemi Asur Ticaret Kolonileri Çağı'nın öncüsüdür. Kültepe bu dönemde anıtsal binalarla donatılmış ve Kuzey Suriye ve Mezopotamya ile ekonomik ve kültürel ilişkiler içerisine girmiştir. İthal silindir mühürler, seramik ve madeni eşyalarla bu durum belgelenir[23].

[16] Özgüç 2005, 88.

[17] Özgüç 2005, 93.

[18] Kulakoğlu 2012, 209.

[19] Kulakoğlu 2011, 43.

[20] Özgüç 1999, 34.

[21] Özgüç 2005, 9.

[22] Emre 1989.

[23] Özgüç 2005, 12.

14-17. katlar Erken Tunç Çağı II. dönemine tarihlendirilir. Kültepe bu dönemde bölgeler arası ilişkiler içerisine girmiştir. 15. tabaka ile birlikte görülmeye başlayan başsız mermer idoller aracılığıyla Güneybatı Anadolu Bölgesi ve Suriye'ye özgü çanak çömlekler ile de güneydeki komşu bölgelerle ilişkiler içerisindedir[24]. 18. yapı katı Erken Tunç Çağı I. evrenin sonunu temsil etmektedir[25]. Höyükte gerçekleştirilen son dönem kazılarında ise Kültepe'de Geç Kalkolitik Çağ'dan Erken Tunç Çağı'na geçişin izleri tespit edilmiş ''Black Burnished Ware/Siyah Perdahlı Seramik'' örneklerine rastlanılmıştır[26].

[24] Kulakoğlu 2018, 56.

[25] Özgüç 2005, 12.

[26] Özgüç 1999, 4., Kulakoğlu 2017, 223.

III. KÜLTEPE DIŞINDA TAŞ ALETLERİN BULUNDUĞU DİĞER MERKEZLER

III. 1. Acemhöyük

III. 1. 1. Konumu

Acemhöyük, Ankara'nın 225 km güneyinde, Hasandağ eteklerindeki Aksaray'ın 18 km kuzeybatısında, Uluırmak'ın (Melendiz Çayı) suladığı geniş ovanın ortasında yer alır[27]. Oval biçiminde olan Acemhöyük'ün doğu-batı yöndeki uzunluğu 700 m ve kuzey-güney yönündeki genişliği ise 600 m'dir. Üzerinde bugünkü köyün kurulu olduğu bir aşağı şehri de bulunan Acemhöyük'ün ova seviyesinden yüksekliği 20 m'dir[28].

III. 1. 2. Araştırma Tarihçesi

Acemhöyük ile ilgili ilk bilgileri Gelb vermiştir. Gelb Acemhöyük yakınlarındaki Hitit anıtlarını araştırdığı sırada Acemhöyük'e de uğramış ve buranın önemli bir yerleşim olabileceğini belirtmiştir[29]. 1950'li yılların başlarında Bülent Tezcan Aksaray çevresindeki yüzey araştırmaları sırasında Acemhöyük'ü de ziyaret ederek höyükten çıkan bir grup eseri yayınlamıştır[30]. Mellaart Konya Ovası'nda yaptığı yüzey araştırmaları sırasında Acemhöyük'ten seramik parçaları yayınlamıştır[31].

Acemhöyük'te ilk dönem kazılarına 1962 yılında Nimet Özgüç başkanlığında başlanmıştır[32]. Nimet Özgüç başkanlığındaki ilk dönem kazılarına Samsat kurtarma kazıları nedeniyle 4 yıl ara verilmiş ve verilen 4 yıllık ara ile birlikte 1983 yılına kadar

[27] Özgüç 1966, 2.

[28] Özgüç 1966, 3.

[29] Gelb 1939, 4.

[30] Tezcan 1958.

[31] Mellaart 1958, 319.

[32] Özgüç 1966, 3.

sürdürülmüştür[33]. Acemhöyük'te yeni dönem kazıları 1989 yılında Aliye Öztan tarafından yeniden başlatılmış ve günümüzde de halen devam etmektedir.

III. 1. 3. Stratigrafisi

Acemhöyük'te gerçekleştirilen kazılarda en eski yerleşimin Erken Tunç Çağı başından itibaren başladığı anlaşılmıştır[34].

XII. tabakadan VII. tabakaya kadar olanlar Erken Tunç Çağı'na, VI. tabaka Erken Tunç Çağı'ndan Asur Ticaret Kolonileri Çağı'na geçişi temsil eder. V-I. tabakalar Asur Ticaret Kolonileri Çağı'nı kapsar[35].

Asur Ticaret Koloni Çağı'nın erken ve geç evreleri beş yapı katı ile temsil edilir. Bu yapı katlarından V-IV. yapı katları Kaniş Karumu'nun IV-III. yapı katlarıyla ve Kültepe/Kaniş'in 11-12. katlarıyla çağdaştır. IV. katın Kaniş Karumu III-IV. yapı katı ile çağdaş olduğunu çarkta yapılmış Hitit seramiğinin eski tipleriyle elde yapılmış III. Alişar seramiğinin birlikte bulunması göstermiştir[36]. III. yapı katı Kaniş Karumu'nun II. yapı katı ile çağdaştır. Bu yapı Karum II. kat ile çağdaş zamanda başlamakta ve Ib yapı katında da devam etmektedir (Bkz. Tablo 2). III. yapı katı aynı zamanda dönemin en parlak evresini temsil etmektedir[37]. Acemhöyük III. katı bir yangın felaketi sonucu yıkılmasının ardından II. ve I. katlarda yerleşim devam etmiş ve I. kat sonrasında önemini yitiren kent Eski Hitit döneminde tamamen terk edilmiştir[38].

[33] Öztan 1991, 247.

[34] Özgüç 1966, 3.

[35] Öztan 2012, 59.

[36] Özgüç 1964, 96-97., 1966, 26., 1967, 236., Öztan 2012, 60.

[37] Öztan 2012, 60.

[38] Öztan 2012, 65.

Kent Koloni Çağı'nda terk edildikten sonra höyüğün güney ve batısını kapsayacak şekilde Klasik ve Helenistik dönemlerde tekrar yerleşim görmüş ve Roma dönemi başlarına kadar yaşamını sürdürmüştür[39].

III. 2. Alaca Höyük

III. 2. 1. Konumu

Alaca Höyük Ankara'nın 250 km kuzeydoğusunda, Hititlerin Başkenti Hattuşa'nın 25 km kuzeydoğusunda, Çorum İli Alaca İlçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Alacahöyük ana toprak üzerine kurulmuş dört kültür katının oluşturduğu 16 m. yüksekliğinde 350 m. çapında bir höyüktür. Ova seviyesinden yüksekliği 20 m'dir.

III. 2. 2. Araştırma Tarihçesi

Alaca Höyük'ü ilk kez 1835 yılında W. G. Hamilton ziyaret etmiş ve 1907 yılında Macridy Bey İstanbul Müzeleri adına ilk bilimsel kazıyı yapmıştır[40]. Alaca Höyük'teki ilk sistemli kazılara Türk Tarih Kurumu adına 1935 yılında Remzi Oğuz Arık ve Dr. Zübeyr Koşay tarafından başlanmış, 1936 yılından itibaren H. Z. Koşay tarafından, 1967'den 1983'e kadar Mahmut Akok tarafından kazılar yürütülmüştür. Yeni dönem kazıları 1997 yılından itibaren Prof. Dr. Aykut Çınaroğlu tarafından yürütülmektedir.

III. 2. 3. Stratigrafisi

Alaca Höyük'te yapılan kazılarda 4 kültür katına ait 14 yapı katı saptanmıştır. Kazılarda elde edilen stratigrafi şu şekildedir;

[39] Öztan 2012, 66.

[40] Arık 1937, 2.

I. Kültür Katı: Frig mimari tabakalarını içeren bu kültür katı Frig Çağı'ndan Helenistik, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı dönemi'ne kadar uzanan kültürel bir düzene sahiptir[41].

II. Kültür Katı: Hitit mimari tabakalarını içeren bu kültür katı 2., 3a-b ve 4. olmak üzere dört mimarlık katına sahiptir[42].

2 yapı katı Hitit İmparatorluk Çağı tabakalarını, 3a-b Orta Hitit ya da 3a Hitit İmparatorluk, 3b Eski Hitit tabakalarını temsil etmektedir[43]. Alacahöyük'ün IV. yapı katının erken evresi Asur Ticaret Kolonileri Çağı'nın son evresiyle temsil edilen Kültepe Ib-a yapı katlarıyla çağdaştır[44] (Bkz. Tablo 2).

III. Kültür Katı: Bu kültür katı 4 mimari tabakadan (V, VI, VII, VIII. Mimar tabakalar) oluşan Eski Tunç Çağı mimari tabakalarını temsil etmektedir[45].

IV. Kültür Katı: 9-14. yapı katlarıyla temsil edilen bu kültür katı Kalkolitik Çağ tabakalarını içermektedir[46].

III. 3. Alişar Höyük

III. 3. 1. Konumu

Alişar Höyük Yozgat'ın yaklaşık 45 km güneyinde yer alır. Batıda Ankara, kuzeyde Çorum, kuzeydoğuda Tokat, doğuda Sivas ve güneyde Kayseri ve Kırşehir ile

[41] Koşay-Akok 1966, 5.

[42] Koşay-Akok 1966, 5.

[43] Çınaroğlu 2010, 104.

[44] Özgüç 1993, 474.

[45] İbid., 5.

[46] Koşay-Akok 1966, 5., Çınaroğlu 2010, 105.

çevrilidir[47]. Sumerin Sivrissi ve Çomak Dağı arasındaki vadide uzanmaktadır. Höyük 520 metre uzunluğunda ve 350 metre genişliğinde oval bir terastan oluşmaktadır ve etrafındaki dere seviyesinden ortalama yüksekliği ise 5-8 metredir[48].

III. 3. 2. Araştırma Tarihçesi

Alişar Höyük'te ilk çalışmalar Chicago Üniversitesi adına H. H. von der Osten yönetiminde ve E. E. Schmidt'in katılımıyla 1927-1932 yılları arasında altı mevsim kazısı yapılmıştır. Daha sonra kazılar 1992 yılında Ronald Gorny tarafından tekrar başlatılmış, ancak kısa bir süre sonra proje durdurulmuştur.

III. 3. 3. Stratigrafisi

Alişar Höyük Tepe (M-Mound) ve onu çevreleyen Aşağı Şehir'den (T-Teracce) oluşur.

Alişar'da ilk yerleşim Kalkolitik Çağ'da başlamakta ve Orta Çağ'a kadar devam etmektedir[49]. Kalkolitik Dönem höyükte 19-12. yapı katlarıyla temsil edilir. Erken Tunç Çağı höyükte 6-7. yapı katlarıyla temsil edilirken Teras'ta bu dönem 12-13. Yapı katlarıyla temsil edilir. Alişar'ın Asur Ticaret Kolonileri Çağı tabakalarını Tepe'de 5m ve Teras'ta 10T-11T yapı katları temsil etmektedir[50]. Tahsin Özgüç Alişar'ın 10T yapı katının ilk evresinin Kültepe-Karum Ib yapı katıyla, 11T yapı katının ise Karum II. yapı katı ile çağdaş olduğunu belirtmiştir[51].

[47] von der Osten-Schmidt 1930, 20.

[48] von der Osten-Schmidt 1930, 44.

[49] Schmidt 1932, 25-26.

[50] Gorny 1990, 37.

[51] Özgüç 1959, 44.

III. 4. Boğazköy

III. 4. 1. Konumu

Ankara'nın 160 km kuzeydoğusunda, Çorum İli Boğazkale İlçesi'nin doğusunda yer almaktadır.

III. 4. 2. Araştırma Tarihçesi

1834 yılında C. Texier Hattuşa'nın kalıntılarını bularak bazı kalıntılarla birlikte Yazılıkaya'nın bazı kabartmalarını çizmiştir. 1836'da Hamilton Hattuşa'ya gelerek içlerinde 1 no.lu tapınağın çizimini yapar. Daha sonraki yıllarda bilim insanları da burayı ziyaret ederek kazı ve sondajları yapmışlardır. Alman Arkeoloji Enstitüsü ile Alman Şark Cemiyeti'nin 1907 yılında gerçekleştirdiği ilk kazılar Winckler, Makridi ve Otto Puchstein başkanlığında yapılmıştır. 1931-1939 ve 1952'den günümüze kadar Alman Arkeoloji Enstitüsü ve Alman Şark Cemiyeti tarafından yürütülen kazılar 1977'ye kadar Kurt Bittel, 1993'e kadar Peter Neve, 2005 yılına kadar da Jürgen Seeher tarafından yürütülmüştür. Günümüzde Andreas Schachner başkanlığında yürütülmektedir[52].

III. 4. 3. Stratigrafisi

Boğazköy'de en eski yerleşim izleri MÖ. 3. binin son evresine tarihlendirilmektedir. Bu evre Eski Tunç Çağı'ndan Karum Dönemi'ne olan ''Geçiş Evresi''ne tarihlendirilmektedir[53]. Boğazköy'de Karum Dönemi iskân izlerine Aşağı Şehir 4, Büyükkale IVd ve Kuzeybatı yamacı 8b-a tabakalarında rastlanılmıştır[54]. Relatif

[52] Seeher 2006, 192-193.

[53] Schachner 2012, 84.

[54] Schachner 2012, 87.

kronoloijye göre Aşağı Şehir 4, Büyükkale IVd ve Kuzeybatı Yamacı 8b-a tabakaları Kaniş Karumu Ib, Kaniş 7. kat ve Alişar 10T ile çağdaştır[55] (Bkz. Tablo 2).

III. 5. Kaman-Kalehöyük

III. 5. 1. Konumu

Kaman-Kalehöyük Ankara İli'nin yaklaşık 100 km. güneydoğusunda Kızılırmak kavsi içerisinde, Kırşehir'e bağlı Kaman İlçesi'nin 3 km doğusunda yer almaktadır[56]. Tarıma elverişli, bereketli geniş bir arazinin ortasına kurulmuş olan yerleşim kuzey-güney ve doğu-batı doğrultuda 280 m çapında ve 16 m'lik bir yüksekliğe sahip orta boylu bir höyüktür[57].

III. 5. 2. Araştırma Tarihçesi

Kaman-Kalehöyük kazıları Japonya Ortadoğu Kültür Merkezi adına 1986 yılında Şeref Başkanı Prens Takahito Mikasa ve kazı heyeti başkanı Prof. Dr. Masao Mori tarafından başlatılan kazılar günümüzde Dr. Sachihiro Omura'nın başkanlığında kazılar devam etmektedir[58].

III. 5. 3. Stratigrafisi

Kaman-Kalehöyük'ün IIIc yapı katı Asur Ticaret Kolonileri Çağı'na tarihlendirilmektedir[59] (Bkz. Tablo 2). IIIc katı küçük buluntulara göre IIIc1-2 olmak

[55] Orthmann 1963, 47-49.

[56] Mikami-Omura 1987, 1.

[57] Omura 1996, 202.

[58] Omura 1987, 1.

[59] Omura 2001, 389-390.

üzere iki safhaya ayrılmaktadır. IIIc-1 katı Kültepe Karum Ib ile çağdaştır. IVa yapı katı Koloni Çağı'na geçiş evresini temsil eder[60].

[60] Omura 2008, 5-8.

IV. TAŞ ALETLERİN ARAŞTIRMA TARİHÇESİ

H.H. von der Osten, Kurt Bittel ve C.W. Mc Ewan tarafından yayınlanan *''Ankara Müzesi'ne Kain Kültepe'den Getirilen Yeni Eserler*[61]*''* adlı makalede Ankara Müzesi için satın alınan ve Kültepe'den olduğu belirtilen bir grup eser arasında bir adet üç köşeli cilalı taş, bir tane bileyi taşı ve mermerden topuz başı yayınlanmıştır.

Kültepe'de bulunan taş aletler ile ilgili bilgilerimizin çoğu Prof. Dr. Nimet ve Tahsin Özgüç tarafından 1948'de başlatılan Kültepe kazı raporlarından bilinmektedir. Prof. Dr. Tahsin Özgüç tarafından yayınlanan *''Türk Tarih Kurumu Tarafından Yapılan Kültepe Kazısı Raporu 1948*[62]*'', '' Türk Tarih Kurumu Tarafından Yapılan Kültepe Kazısı Raporu 1949*[63]*'', '' Kültepe-Kaniş II*[64]*'', ''Kültepe Kanişe-Neşa Sarayları ve Mabetleri*[65]*''* adlı çalışmalarda taş aletlerin tanımları ve özellikleri hakkında bilgiler verilerek bulundukları tabakalara değinilmiştir.

''Koloni Devrinin Geç Safhasına (Ib) Ait Bir Atölye Hakkında[66]*''* adlı makalesinde Tahsin Özgüç Ib katına ait bir atölyede bulunmuş olan yeşil taştan yapılmış yassı baltalara da değinmiştir.

Prof. Dr. Tahsin Özgüç tarafından yayınlanan*''New Finds From Kanesh and What They Mean For Hittite Art*[67]*''* adlı makalede antilop başlı iki tane biley taşının Hitit Sanatının doğuşu açısından önemine değinilmiştir.

---

[61] von der Osten ve diğ. 1933, 90-92.

[62] Özgüç 1950.

[63] N. Özgüç-T. Özgüç 1953.

[64] Özgüç 1986.

[65] Özgüç 1999.

[66] Özgüç 1955.

[67] Özgüç 1983.

Prof. Dr. K. Aslıhan Yener ‘*’The Anatolian Middle Bronze Age Kingdoms and Alalakh: Mukish, Kanish and Trade*[68]’’ adlı makalesinde antilop başı biçiminde olan biley taşını Alalakh’ın fildişi örnekleriyle birlikte stilistik açıdan değerlendirmiştir.

Konumuz kapsamında karşılaştırma yapabileceğimiz merkezlerden Alişar’ın Koloni Çağı ile çağdaş tabakalarında bulunan taş aletler ile ilgili bilgiler *’’The Alishar Hüyük: Season of 1928 and 1929, Part I*[69]*’’*ve *’’The Alishar Hüyük: Season of 1930 and 1932, Part II*[70]*’’* adlı yayınlardan edinilmektedir.

Dönemin önemli merkezlerinden Boğazköy’de R. M. Boehmer tarafından yapılan *’’Die Kleinfunde von Boğazköy Aus den Grabunskampagnen 1931-1939 und 1952-1969*[71]*’’* ve *’’Die Kleinfunde Aus Der Unterstadt Von Boğazköy Grabunskampagnen 1970-1978*[72]*’’*adlı çalışmalarda Boğazköy’ün Koloni Çağı tabakalarında ele geçen taş aletler hakkında bilgiler verilmektedir.

Alaca Höyük’te bu döneme ait tabakalarda bulunanlar ise Remzi Oğuz Arık[73] Hamit Zübeyr Koşay ve Mahmut Akok[74] tarafından yayınlanan kazı raporlarından bilinmektedir.

Kültepe’den başka konu ile ilgili yapılan ancak dönem olarak daha erken bir evreyi kapsayan *’’MÖ. 3. Binyılda Ege Dünyası’nda Görülen Taş Aletler ve Madeni Silahlar*[75]*’’* adlı tez çalışması bu konu hakkında yapılmış kapsamlı bir çalışmadır. Bu

[68] Yener 2007, 157-158.

[69] Schmidt 1933.

[70] von der Osten 1937.

[71] Boehmer 1972.

[72] Boehmer 1979.

[73] Arık 1937.

[74] Koşay 1938., Koşay 1951., Koşay-Akok 1966., Koşay-Akok 1973.

[75] Doğan 2005.

çalışmada taş aletler işlevsel ve tipolojik olarak sınıflandırılmış ve geniş bir coğrafya içerisindeki dağılımları açıklanmıştır.

Katherine Wright *''A Classification System For Ground Stone From Prehistorik Levant*[76]*''*isimli makalesinde teknik ve tipolojik bir sınıflandırma yapmıştır.

Görüldüğü gibi taş aletlerle ilgili çok sistemli bir araştırma yapılmamıştır. Daha önce bu buluntu grubu ile ilgili herhangi bir tez de yazılmamıştır. Eldeki veriler yukarıda da bahsedildiği üzere kazı raporlarından bilinmektedir.

[76] Wright 1992.

V. TAŞ ALETLERİN YAPIMINDA KULLANILAN MALZEMELER

Kültepe'de ele geçirilen taş aletler üzerinde yapılan petrografik analizler taş aletlerin yapımında malzeme olarak farklı türde taşların kullanıldığını göstermektedir. Petrografik analizlere göre bu taşlara kaynaklık eden kayaç türleri oluşumlarına göre magmatik, sedimanter ve metamorfik kayaçlar olmak üzere farklı gruplara ayrılmaktadır. Yapılan analizler sonucu bu aletlere kaynak olarak Kırşehir-Niğde Masifleri (Bkz. Harita 3) ile Erciyes volkanikleri (Bkz. Harita 4) gösterilebilir[77].

V. 1. Magmatik Kayaçlar

Magmanın yer kabuğunun farklı derinliklerinde veya yüzeyde soğuyup katılaşması sonucu oluşan ve bileşiminde olivin, piroksen, amfibol, biyotit, muskovit, plajiyoklaz, alkali feldispat kuvars gibi mineraller bulunduran kayaç türleri magmatik kayaçları oluşturmaktadır[78]. Magmatik kayaçlar oluşumlarına göre; iç püskürük kayaçlar (*intrüsifler*) ve dış püskürük kayaçlar (*ekstrüsifler*) olmak üzere iki gruba ayrılırlar[79].

V. 1. 1. İç Püskürük Kayaçlar (*İntrüsifler*)

Magmanın yer kabuğu içerisinde katılaşması sonucunda oluşan kayaç türüdür. Bileşiminde çeşitli gazlar ve mineraller bulunan magma kristallenme derecesine, mineral içeriklerine, oluşan dokulara ve bunların özelliklerine bağlı olarak granit, granodiyorit, monzonit, tonalit, gabro, diyorit gibi isimler almaktadır[80].

---

[77] Kültepe'deki taş aletlerle ilgili petrografik analizlerinin sonuçlarını benimle paylaşan Jeolog Dr. Evren Yazgan'a teşekkür ederim.

[78] Sözeri 2017.

[79] Sür ve diğ. 2009, 110.

[80] Sözeri 2017.

Kültepe'de bulunan taş aletler içerisinde bu kayaç türüne giren granit ve diyoritten yapılmış aletler bulunmaktadır.

V. 1. 1. 1. Granit

Derinlik kayaçlarından biri olan granit holokristal tekstürlü, kütlesel ve genellikle açık renkli sert bir kayaçtır. Yapısında kuvars, feldispat ve mika mineralleri bulunur. Özgül ağırlığı 2,6-2,7 arasında değişmektedir[81].

V. 1. 1. 2. Diyorit

Plajiyoklas ve hornblende karışımından oluşan bir iç püskürük kayaç olan diyoritin içinde biotit ve bazen ojitte bulunabilir. Kuvarslı, Ojitli ve Biotitli Diyorit gibi çeşitli türü olmakla birlikte iri taneli olanları kolayca dağılarak verimli topraklar meydana getirirler. Ülkemizde Uludağ'ın güney yamaçlarında, Konya Akdağ'da, Kuzeydoğu Anadolu'nun bazı yerlerinde diyorite rastlanılmaktadır[82].

İç püskürük kayaçlar Türkiye'de Kuzeybatı Anadolu, Doğu Karadeniz Bölümü ve İç Anadolu'da yaygındır[83].

V. 1. 1. 3. Gabro

Yapısal olarak taneli yapıda ve labrador ile diallaj minerallerinden oluşmaktadır. Genel olarak yeşilimsi renkte bazıları ise gri veya siyah renktedir. Yoğunluğu 2,8-3,08 arasındadır. ''Hornblendeli'', ''Olivinli'', ''Biotitli Gabro'' gibi türleri vardır. Ülkemizde Porsuk Barajı yakınları, Samsun civarı Bursa ve Balıkesir'de bulunmaktadır[84].

[81] Sür ve diğ., 2009, 117.

[82] Sür ve diğ., 2009, 120.

[83] Sür ve diğ., 2009, 121.

[84] Sür ve diğ., 2009, 120.

V. 1. 2. Dış Püskürük Kayaçlar (*Ekstrüsifler*)

Yerin derinliklerinden yukarıya doğru yükselen magmanın yeryüzüne yakın bir bölümde veya yüzeye ulaşarak orada soğuyup katılaşması sonucunda ortaya çıkan kayaç türüdür ve genellikle porfiri dokudadır[85]. Kristallenme derecesine, mineral içeriğine ve dokusal özelliklerine bağlı olarak andezit, bazalt, dasit, obsidiyen, pümis ve skorya gibi isimler alırlar[86].

Kültepe'de aletlerin yapımında dış püskürük kayaç türlerinden andezit, bazalt ve diyabazdan yapılmış aletler görülmektedir.

V. 1. 2. 1. Andezit

Hornblende ve plajioklas bileşiminden olup tali mineralleri ojit, mika ve sanidindir. Gri, morumsu, kahverengi, yeşil veya siyahımsı renklerdedir. Bu kayaç türü Doğu Anadolu, Karaman, Konya, Kayseri, Ankara, Balıkesir, Karadeniz Ereğlisi civarında ve İstanbul Boğazı çevresinde bulunur[87].

V. 1. 2. 2. Bazalt

Plajioklas ve ojitten oluşan bazaltlar sık yapılı ve porfiri dokudadır. Siyah veya grimsi siyah renktedir. Türkiye'de Doğu Anadolu, İç Anadolu ve Batı Anadolu'da, Tokat, Ünye, Siverek, Diyarbakır çevrelerinde mevcuttur. Kula yakınlarındaki hornblendli bazaltlara Kulait denilmektedir[88].

V. 1. 2. 3. Diyabaz

[85] Sür ve diğ., 2009, 126.

[86] Sözeri 2007, 4.

[87] Sür ve diğ., 2009, 132-133.

[88] Sür ve diğ., 2009, 133-134.

Soluk yeşil renkli bir dış püskürük kayaçtır. Plajioklas ve Ojitten meydana gelmektedir. Türkiye'de Samsun ve Manisa dolaylarında görülmektedir[89].

V. 2. Sedimanter (Tortul) Kayaçlar

Daha önceden oluşmuş olan kayaç parçalarının yeryüzünde bir alanda depolanması veya birikmesi sonucu oluşan kayaç gruplarıdır[90]. Dış kuvvetlerin etkileriyle karalardan koparılarak taşınan kayaçlar veya maddeler denizlerde, göllerde, akarsu yataklarında tekne veya çanak biçimli yerlerde biriktirilirler ve çeşitli süreçlerden geçerek sedimanter kayaçları oluştururlar[91]. Sedimanter kayaçlar Organik Tortul Kayaçlar, Klastik Tortul Kayaçlar ve Kimyasal Tortul Kayaçlar olmak üzere gruplandırılırlar. Kumtaşı, çakıltaşı, çamurtaşı, kireçtaşı gibi taşlar bu gruba girmektedirler.

V. 2. 1. Kumtaşı

Klastik tortul kayaçlar grubunda yer almaktadır. Kum taneleri doğal çimento gibi birleştirici maddeler ve basıncın etkisiyle birleşerek kumtaşlarını oluştururlar[92].

V. 2. 2. Volkanik Breş

Volkanik kökenli olan köşeli taş parçalarının madde olarak volkanik bir çimento ile birleşmesi sonucunda oluşan kayaçlardır[93].

V. 2. 3. Radyolarit

[89] Sür ve diğ., 2009, 130.

[90] Sözeri 2007, 9.

[91] Sür ve diğ., 2009, 140., Sözeri 2007, 9.

[92] İzbırak 1979 (Ek II).

[93] Sür ve diğ., 2009, 139.

Derin denizlerde veya okyanuslarda yaşamış ve yaşamakta olan Radiolaria denilen organizmaların hayatlarını kaybettikten sonra abissal bölgede çamur haline gelmiş silisli sert kısımlarının birikmesi sonucunda oluşur. Yeşil, kırmızımsı kahverengi ve sarı renklerde, çok sert sık dokulu dayanıklı bir kayaç türüdür[94].

V. 3. Metamorfik Kayaçlar

Magmatik ya da Sedimanter kayaçların yüksek sıcaklık, basınç ve kimyasal aktivite nedeniyle değişikliklere uğramasına metamorfizma ve bu olay sonucunda oluşan kayaçlara metamorfik kayaçlar denir[95]. Gnays, mermer, serpantin kuvarsit metamorfik kayaçlardan bazılarıdır. Tez kapsamına dahil edilen aletler içerisinde mermerden yapılmış örnekler de vardır.

V. 3. 1. Mermer

Kalker veya dolomitin metamorfizmaya uğraması sonucu oluşur. Beyaz, gri, siyah, kırmızı yeşil renktedir. Türkiye'de İstranca Dağları, Kaz Dağları, Uludağ, Menderes, Sultan Dağı, Niğde, Akdağ, Malatya ve Bitlis masifleri metamorfik kayaçların rastlanıldığı alanları oluştururlar[96].

V. 3. 2. Kuvarsit

İnce yapılı kuvars tanelerinin silisli bir çimento ile birleşiminden ortaya çıkan taşlardır. Oldukça sert ve beyazımsı renktedir [97]. Kumtaşlarının başkalaşması ile oluşan kuvarsitler içerisinde feldispat, mika veya bazılarında da pirit ve granat da

[94] Sür ve diğ., 2009, 174.

[95] Sözeri 2017, Sür ve diğ., 2009.

[96] Sür ve diğ. 2009, 197-201.

[97] İzbırak 1979 Ek II

bulunmaktadır[98]. Ülkemizde Kırşehir-Akdağ Madeni Masiflerinde diğer metamorfik kayaçlarla birlikte kuvarsite de rastlanılmaktadır[99].

V. 3. 3. Serpantin

Serpantin minerallerinin oluşturduğu bu kayaç türüdür. Hidrotermal metamorfizma yoluyla olivince zengin kayaçların serpantinleşmesi sonucunda meydana gelir. Gri-yeşil ve siyahımsı renklerdedir. Kazdağ masifi (Biga Yarımadası), Kırşehir-Akdağ Madeni masifi, Bitlis Masifi serpantinin bulunduğu alanlardır[100].

V. 3. 4. Hematit

Sertliği 5.5-6.5 özgül ağırlığı ise 4.6-5.3'tür. Rengi kahverengimsi kırmızı ya da siyahtır. Kristal yüzeyleri metal parlaklığındadır ve toprağımsı tipte mat olanlarına ''Kırmızı Okr''da denilmektedir. Çiziği kırmızı renkte ve mineralleri yarısaydamdır. Magmatik kayaçlar içerisinde de bulunabilen hematit önemli bir demir cevheridir. Ülkemizde İzmit, İzmir (Beşparmak Dağları), Gemlik, Sivas ve Erzurum'da hematit cevherlerine rastlanılmaktadır[101].

V. 3. 5. Steatit

Steatit yüksek saflıktaki masif talklar için kullanılan terimdir[102]. Yumuşak ve sabunumsu görünümde olan talkın bir çeşididir. Talk beyaz, gri soluk yeşil ve kırmızımsı

[98] Sür ve diğ. 2009, 198.

[99] Sür ve diğ. 2009, 201., İç Anadolu ve Kızılırmak Masifi de denen Kırşehir-Akdağ Madeni Masifi batıda Kaman, doğuda Yıldızeli arasındaki Kızılırmak yayına paralel uzanmaktadır.

[100] Sür ve diğ. 2009.

[101] Sür ve diğ. 2009, 85.

[102] http://www.mta.gov.tr/ erişim tarihi: 26.12.2019.

lekelidir. Talkın sertliği 1'dir. Ülkemizde yataklar halinde bulunan talk Nazilli civarı İstanbul ve Sapanca'da vardır[103].

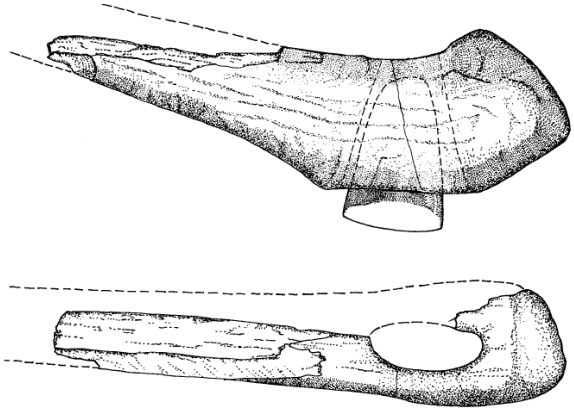
[103] Sür ve diğ. 2009.

VI. KÜLTEPE'DE BULUNAN TAŞ ALETLER

Tez kapsamında çoğunluğunu 1948 yılından itibaren yapılan kazılar ile tarafımdan 2018 yılında Karum alanında yapılan yüzey araştırmasında bulunan taş aletlerin oluşturduğu toplam 161 tane taş alet bu çalışmaya dahil edilmiştir (Harita 2)[104]. Bu aletleri yassı balta, sap delikli balta, el taşı, havaneli, baskı aleti, biley taşı, perdah taşı ve topuz başı? olmak üzere sekiz alt grup altında değerlendirebiliriz;

VI. 1. Yassı Balta

Yassı baltalar kesici sürtme taş alet teknolojisi içerisinde değerlendirilen alet grubudur. Baltaların keskin olan ve kesme işleminin yapıldığı ön kısmı ağız ve arka kısmı da ense olarak tanımlanmaktadır[105]. Bu baltalar sürterek biçimlendirilmiş ve yüzeyleri genellikle perdahlanmıştır. Kullanım amacına yönelik yapılan makroskobik çalışmalar baltaların genellikle ahşap işçiliği üzerine kullanıldığını göstermiştir[106]. Genellikle ense kısmından bir sap takılarak kullanılmış olabilecekleri düşünülmektedir. Sap olarak da kemik, boynuz ya da ahşaptan yapılmış bir sap kullanılmıştır[107];

Resim 1: Yassı balta kullanım örneği (Mellaart 1970)

[104] Karum'da yapılan yüzey araştırmasında toplanılan taş aletlerin dağılımı için bkz. Harita 2.

[105] Güldoğan 2011, 45.

[106] Kanchev 1978.

[107] Güldoğan 2008, 523., Sapa takılarak kullanılan balta örnekleri için bkz; Mellaart 1970: Lev. VI, e., Roodenberg 2008, 30, Fig. 13, a., Duru 2008, 118, Res. 220., Güldoğan 2008, 528, Res. 3.

Kültepe'de sapa takılı biçimde yassı balta ele geçirilmemiştir. Yukarıda bahsedildiği gibi eğer bu baltaların sapları ahşap gibi organik malzemeden yapılmış ise bunlar günümüze kadar ulaşamadığından kazılarda rastlanılmamıştır. Aynı zamanda sap olarak kullanılan kemik ya da boynuzlar da bulunmamıştır.

Kültepe'de bulunmuş olan yassı baltalar evlerde, I. ve II. kat atölyelerinde ele geçirilmiştir. Tahsin Özgüç Ib katına ait bir atölyede bulunan yeşil taştan yapılmış yassı baltaların sayısının bir evin ihtiyacından fazla olmasından dolayı atölye sahibinin baltaları hazırlayıp sattığını belirtmiştir[108].

Kültepe'de ele geçirilmiş olan yassı baltalar üzerinde yapılan makroskobik çalışmalar baltaların üretiminde malzeme olarak steatit, diyorit, gabro, bazalt ve cinsi belli olmayan farklı türde taşların kullanılmış olduğunu göstermektedir[109].

VI. 1. 1. Tipoloji

Kültepe'de gerçekleştirilmiş olan kazılarda 54 tane yassı balta ele geçirilmiştir. Bu baltalar yedi ana ve sekiz alt tip olmak üzere tipolojik olarak sınıflandırılmıştır (Bkz. Tablo 3; Grafik 3).

Tip A

[108] Özgüç 1955, 74., Önder Bilgi *''Klasik Çağ Öncesinde Anadolu'da Ticaret''* adlı makalesinde yeşil taştan el baltalarına Anadolu'nun her bölgesindeki yerleşim birimlerinde rastlanıldığını ve el baltalarının yeşil taşın hammadde olarak bulunduğu bölgelerdeki üretim yerlerinden ticaret yoluyla dağılmış olabileceğini belirtmiştir.

[109] Jeolog Dr. Evren Yazgan tarafından yassı baltalara ait müzeden alınmış olan fotoğraflar üzerinden makroskobik olarak baltaların yapımında kullanılan taş cinsleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Evren Yazgan'ın fotoğraflara bakarak yaptığı gözlemlere dayanılarak baltaların üretilmiş oldukları malzeme hakkında bilgi verilmeye çalışılmıştır. Bu konuda bilgisine başvurduğum Evren Yazgan'a teşekkür ederim.

Geniş ve keskin olan ağız kısmı düz olan sırt kısmına doğru daralmaktadır. Bu tip iki örnekle temsil edilmektedir (Lev. 1:1-2; Kat. no. 001-002). Bu tipte yer alan baltaların uzunlukları 4,1 cm ile 7,5 cm arasında değişmektedir. Katalog numarası 002 olan baltanın sırt kısmı kırıktır. Ancak sırt kısmı kırık olmasına rağmen baltanın formundan ötürü Tip A altında incelenmiştir. Form olarak yukarıda düz bir şekilde sonlanması gerektiği düşünülmektedir. Bu tipteki yassı baltaların yapımında malzeme olarak diyorit kullanılmıştır.

Karşılaştırma

Tip A altında incelenen yassı baltaların benzerleri Kültepe'den başka Alişar'ın Koloni Çağı'na tarihlendirilen tabakalarında da ele geçirilmiştir[110] (Bkz. Tablo 10:1). Alişar'da ele geçirilen örneklerden üçü (b 1345, d 2335, e 433) boyut itibariyle Kültepe'dekilere yakınken d 1809 numaralı olan baltanın gövdesi daha uzundur. Alişar'daki b 1345 ile d 2335 numaralı baltaların ense kısımları kırıktır. Ancak gövdelerinin genel formuna bakılarak bu tipte ele alınmıştır.

Tip B

Üçgen biçiminde gövdeli, ense kısmı yuvarlatılmış, ağız kısmı keskin ve düz olan baltalar Tip B altında incelenmiştir. Kendi içinde beş alt tipe ayrılmaktadır.

Tip B1

Üçgen biçiminde gövdeli, ense kısmı geniş ve yuvarlatılmış, yan kenarları sırt kısımdan başlayarak keskin-düz olan ağza doğru genişlemektedir (Lev. 1:3-7; Lev. 2:1-2). Kültepe'de bu tipteki baltalar yedi örnekle temsil edilmektedir (Kat. No. 003-009). Uzunlukları 3-6, genişlikleri de 2,8-5,5 cm arasında değişmektedir. Bazı örneklerde ağız

[110] Schmidt 1932, 167, Fig. 211 b 1345., von der Osten 1937, 233, Fig. 261 d 1809, d 2335, e 433.

kısmı küt bırakılmıştır (Kat. No. 004 ve 006). Tip B1 tipindeki baltaların yapımında malzeme olarak gabro, diyorit ve cinsi belirlenemeyen taşlar kullanılmıştır.

Karşılaştırma

Tip B1 tipindeki yassı baltaların benzerleri Alişar Höyük'ün 10T-11T tabakalarında ele geçirilmiştir[111]. Alişar'da ele geçirilen balta da form olarak üçgen formlu ense kısmı yuvarlatılmış geniş ve ağız kenarı düzdür (Bkz. Tablo 10:1).

Tip B2

B2 tipindeki baltaların üçgen şeklinde gövdeli, ense kısmı dar ve yuvarlatılmış ve gövdesi ense kısmından keskin ve düz olan ağza doğru genişlemektedir. Kültepe'de bu tipteki baltalardan on iki tane ele geçirilmiştir (Lev. 2:3-9, Lev. 3:1-5; Kat. No. 010-020). Uzunlukları 3,4-6,4 cm ve genişlikleri de 2,6-4,8 cm arasında değişmektedir. Bu tipte baltalar Karum Ib ve II. katta ele geçirilmiştir. Katalog numaraları 015 ve 016 olan ve steatitten yapılmış iki tane balta Karum'da II. kata ait bir atölyeden ele geçirilmiştir[112]. Steatitten başka gabro ve diyorit gibi taş türleri de bu tipteki baltaların yapımında kullanılmıştır.

Karşılaştırma

Bu tipteki baltaların benzerleri Alişar'ın 10T-11T tabakalarında ele geçirilmiştir. Alişar'da ele geçirilen balta[113] Kültepe'deki baltalar gibi aynı form özelliklerine sahiptir (Bkz. Tablo 10:1).

Tip B3

[111] von der Osten 1937, 233, Fig. 261 d 2104.

[112] Özgüç 1986, 47, Lev. 95, 5.

[113] von der Osten 1937, 233, Fig. 261 d 1461.

Yuvarlatılmış ense kısmından keskin ve düz olan ağız kenarına doğru daralarak ilerlemekte ve ağızla birleştiği noktada köşe yapmaktadır. Kültepe'de bir örnekle temsil edilen baltanın uzunluğu 8 cm genişliği 4 cm'dir ve malzeme olarak diyoritten yapılmıştır (Lev. 3:6; Kat. No. 022).

Tip B4

Ense kısmı yuvarlatılmış ve ense kısmından ağız kenarına doğru genişlemekte ve hafif daralma yaparak ağız kenarı ile birleşmektedir. Kültepe'de yedi örnekle temsil edilmektedir (Lev. 4:1-6; Kat. No. 023-029)[114]. Bu tipteki yassı baltaların yapımında malzeme olarak volkanik breş, diyorit, gabro ve magmatik breş kullanılmıştır.

Karşılaştırma

Tip B4 tipindeki baltaların benzerleri Alişar'ın Asur Ticaret Kolonileri Çağı tabakalarında da ele geçirilmiştir[115]. Bu baltalar katalog numaraları 023 (d 1915) ve 024 (b 1811) olan baltalarla benzerlik gösterir (Bkz. Tablo 10:1).

Tip B5

Üçgen formlu ense kısmı yuvarlatılmış ve ağız kısmına doğru genişlemektedir. Ağız kısmı ise diğerlerinden farklı olarak hafif dışbükey ve keskindir. Bu tipteki baltaların ense kısmı yuvarlatılmış ağız kısımları da dış bükey şekildedir. Kültepe'de iki örnekle temsil edilmektedir. Katalog numaraları 030 (Lev. 4:7) ve 031 (Lev. 5:1) olan baltalar bu tip altında incelenmiştir. Katalog numarası 030 olanın uzunluğu 7 cm ve genişliği 4,8 cm, diğerinin uzunluğu 4,1 genişliği de 3 cm'dir.

Tip C

[114] Kat. no. 029 olan yassı baltanın çizimi yapılamadığından levhalara eklenmemiş ve levha numarası verilmemiştir.

[115] Schmidt 1932, 167, Fig. 211 b 1811., von der Osten 1937, 233, Fig. 261 d 1915.

Üçgen formlu ense kısmı yuvarlak ya da yuvarlatılmak suretiyle sivriltilmiş, ağız kısmına doğru genişlemekte ve dışbükey ağızla sonlamaktadır. Tip C kendi içerisinde Tip C1, Tip C2 ve Tip C3 olmak üzere üç alt tipe ayrılmaktadır.

Tip C1

Ense kısmı düz ve yan kenarlar ağız kısmına doğru genişlemektedir. Ağız kenarı dışbükey ve keskindir. Kültepe'de iki örnekle temsil edilmektedir. Katalog numaraları 032 ve 033 olan baltalar bu tipte incelenmiştir (Lev. 5:2-3). Uzunlukları 4,4-4,5 cm ve genişlikleri 3,9-4,7 cm arasında değişmektedir. Katalog numarası 033 olan baltanın ense kısmı kırıktır. Gövde şeklinden ötürü ense kısmının düz bir şekilde sonlanabileceği düşünüldüğünden Tip C1 altında incelenmesi uygun görülmüştür. Söz konusu balta Kültepe'de Karum Ib katına ait atölyede ele geçirilmiştir[116]. Bu da bu tipte baltaların Karum Ib katındaki atölyelerde kullanıldığını göstermektedir. Bu tip altında incelenen baltaların ikisi de diyoritten yapılmıştır.

Karşılaştırma

Tip C1 altında incelenen yassı baltalara Kültepe'den başka Kaman-Kalehöyük'ün IIIc tabakasında rastlanılmaktadır[117]. Kaman-Kalehöyük'teki örnekte baltanın yan kenarlarında bir tanesi genişleyerek dışbükey ağız kenarı ile birleşirken diğer kenarı ağız kenarına yakın yerden daralarak ağız kenarı ile birleşmektedir (Bkz Tablo 10:1).

Tip C2

Üçgen formlu, ense kısmı sivriltilmiş ve yan kenarlar ağız kısmına doğru genişlemektedir. Ağız kısmı keskin ve dışbükeydir. Kültepe'de dört örnekle temsil edilmektedir. Katalog numaraları 034, 035, 036, 037 olan baltalar bu tipte incelenmiştir

[116] Özgüç 1953, 74, Res. 21-24.

[117] Omura 1998, 57, 図30-13.

(Lev. 5:4-7). Uzunlukları 4,4-5,8 cm ve genişlikleri 3,5-4,3 cm arasında değişmektedir. Diyorit ve gabrodan yapılmışlardır.

Tip C3

Üçgen formlu ense kısmı yuvarlatılmış ve yan kenarları genişleyerek ağız kısmına doğru inmekte ve hafif bir daralma yaparak ağız ile birleşmektedir. Ağız kısmı keskin ve dışbükeydir. İki örnekle temsil edilen bu baltaların uzunlukları 5,4-5,5 cm ve genişlikleri 2,5-3,4 cm arasında değişmektedir. Katalog numarası 038 ve 039 olan baltalar bu tip altında incelenmiştir (Lev. 5:8-9). Yapımlarında malzeme olarak bazalt ve diyorit kullanılmıştır.

Karşılaştırma

Tip C3 altında incelenen yassı baltalara Kültepe'den başka Kaman-Kalehöyük'ün Koloni Çağı'na tarihlendirilen IIIc tabakasında rastlanılmaktadır[118].

Tip D

Üçgen formlu, ense kısmı sivriltilmiş ve gövdesi ense kısmından genişleyerek ağza doğru inmektedir. Ağız kısmı keskin ve düzdür. Kültepe'de beş örnekle temsil edilmektedir. Bu tip baltaların uzunlukları 3,5-6 ve genişlikleri 2,4-4 cm arasında değişmektedir. Katalog numarası 040, 041, 042, 043, 044 olan baltalar bu tip altında incelenmiştir (Lev. 6:1-5). Bu tipteki baltalardan Kat. No. 040 olan örnek Karum II. katta ele geçirilmiştir[119]. Bu tipteki baltaların yapımında malzeme olarak diyorit ve gabro kullanılmıştır.

Karşılaştırma

[118] Omura 1998, 57, 図30-12.

[119] Özgüç 1953, 72, Lev. LVIII, Res. 628.

Bu tipteki baltaların benzerleri Alişar'ın 10T-11T tabakalarından açığa çıkartılmıştır. Alişar'da ele geçirilen balta[120] katalog numarası 041 olan örnekle yakın benzerlikler göstermektedir (Bkz. Tablo 10:1).

Tip E

Ense kısmı düz veya yuvarlak, sırt kısmına yakın yerde genişlemekte ve yan kenarları uca doğru daralmaktadır. Ağız kenarı hafif dışbükeydir. Bu tip iki örnekle temsil edilmekte ve her iki baltanın yapımında malzeme olarak diyorit kullanılmıştır (Lev. 6:6-7; Kat. No. 045-046). Bu tipteki baltaların uzunlukları 7-9 cm arasında değişmektedir.

Tip F

Dörtgenimsi formda kenarları yuvarlatılmış veya keskin olan baltalar Tip F altında incelenmiştir. Bu tipteki baltalar Kültepe'de altı örnekle temsil edilmektedir. Katalog numaraları 047, 048, 049, 050, 051, 052 olan baltalar bu tipte incelenmiştir (Lev. 7:1-6). Uzunlukları 2,8-7,6 cm ve genişlikleri 1,1-3,9 cm arasında değişkenlik göstermektedir. Diyorit, andezit, gabro ve cinsi belli olmayan taşlardan üretilmişlerdir.

Tip G

Ense kısmı düz ve yan kenarlar gövdenin ortasına kadar genişlemekte ve ortadan itibaren uç kısmına doğru daralarak ağız ile birleşmektedir. Bu tipteki baltalar iki örnekle temsil edilmektedir. Katalog numaraları 053 ve 054 olan baltalar bu tipte incelenmiştir (Lev. 7:7-8). Uzunlukları 2,8-4,3 cm genişlikleri 2,3-3 cm arasında değişkenlik göstermektedir. Katalog numarası 053 olanı serpantinden yapılmış olup Kültepe'de Karum Ib katında ele geçirilmiştir. Diğer örneğin yapımında malzeme olarak diyorit kullanılmıştır.

[120] Schmidt 1932, 167, Fig. 211 b 1834.

VI. 2. Sap Delikli Balta

Sap takılması için ağız kısmına paralel deliği bulunan vurma veya kırma amacıyla kullanılan aletlerdir. Bir ucu küttür ve yassı bir ağza sahiptir.

Kültepe'de iki tane sap delikli balta çalışma kapsamına dahil edilmiştir. Katalog numaraları 055 (Lev. 7:9) ve 056[121] olan bu baltaların ikisi de sap deliğinin olduğu kısımdan kırıktırlar. Katalog numarası 055 numaralı olan balta diyoritten yapılmış diğer baltanın yapıldığı malzeme ise tespit edilememiştir. Uzunlukları 4,8-5,6 cm genişlikleri 5,1-4,1 cm arasında değişmektedir. Bu tip baltalara Alişar'ın Koloni Çağı'na tarihlendirilen tabakalarında da rastlanılmaktadır[122].

VI. 3. El Taşları

El taşları sürtme taş alet teknolojisi içerisinde yer almaktadır. Bu aletler vurma ve ezme işlerinde kullanılan aletlerdir. El taşlarının elle kolaylıkla tutulmasını sağlayan bir yüzeyi mevcuttur[123]. El taşları kullanım yüzeyi sayısı, enine kesit şekli ve plan şekline göre adlandırılabilirler. El taşının plan şekli enine kesit şekline göre farklılık göstermektedir. Bu yüzden ikiyüzlü, diskoidal/oval formda olan bir el taşı, iki kullanım yüzeyli, plan şekline göre diskoidal ve enine kesitte ise oval bir formda olan el taşı anlamına gelmektedir. Taşın şekline bakıldığı zaman taş diskoidal formda ancak kesitte ise oval formdadır[124].

[121] Katalog numarası 056 olan yassı baltanın çizimi yapılamadığından levhalara eklenmemiş ve levha numarası verilmemiştir.

[122] von der Osten 1937, 230, Fig. 260.

[123] Güldoğan 2003, 423.

[124] Wright 1992, 67.

El taşlarının antik dönemde işletilen maden galerilerinde cevherin ezilerek tane boylarının daha küçük boyutlara indirgenmesi amacıyla kullanılmış olduğu araştırmacılar tarafından belirtilmektedir[125]. Bu taşların kullanım yüzeylerinde derinlikleri 3-4 mm arasında değişen cevher kırma-ezme çukurları bulunmakta ve çok çukurlu taş havanlarla birlikte cevher ezme işleminde kullanılmaktadır[126].

Kültepe'de ele geçirilmiş olan el taşlarının benzer amaçlarla kullanılabileceği düşünülebilir. Ancak Kültepe'deki el taşlarının (birkaç örnek dışında) yüzeyinde çukurlar bulunmamaktadır. Tipoloji bölümünde değinileceği üzere buradaki el taşlarının bazılarında kullanımdan kaynaklı olarak oluşan çukurluklar mevcuttur. Genellikle taşların kullanım yüzeyleri düz ve pürüzsüzdür. Bu şekilde olmaları uzun süre kullanımdan sonra aletlerin yüzeylerinin düzleşmesi sonucu olabileceği düşünülebilir.

Kültepe'de 1948 yılından itibaren yapılan kazılarda ele geçirilen el taşları ile tarafımdan 2018 yılında Kültepe'de yapılan yüzey araştırmasında toplananlar ile birlikte toplam 44 tane el taşı tez kapsamında ele alınmıştır**.** Yukarıda, taş aletlerin yapımında kullanılan malzemeler bölümünde de değinildiği üzere Kültepe'de ele geçirilmiş olan el taşlarının yapımında granit, diyorit, andezit, bazalt, volkanik breş, radiyolarit, gnays ve kumtaşı gibi sedimanter, magmatik ve metamorfik kökenli taşlar kullanılmıştır[127]. Bu taşlar arasında alet yapımında en çok bazaltın kullanıldığı görülmüştür. Bazaltı sırasıyla kumtaşı, granit, andezit = radiyolarit = volkanik breş ve diyabaz izlemektedir.

Acemhöyük'te II. katta atölye olabileceği düşünülen bir yapının mekânlarından birinde birinin bir yüzü çukurlaştırılmış iki tane cevher zenginleştirme taşı ele geçirilmiştir[128].

[125] Kaptan 1989, 19, Kaptan 1991, 97.

[126] Kaptan 1991, Kaptan 2006.

[127] El taşlarının malzemesinin belirlenmesinde bilgisine başvurduğum Jeolog Dr. Evren Yazgan'a teşekkür ederim.

[128] Öztan 1994, 248.

VI. 3. 1. Tipoloji

Kübik, küresel, dairesel, dikdörtgen ya da kare gövdeli olan el taşları on ana ve iki alt tipe ayrılmıştır. Bunların tipleri ile ilgili ayrımlar ise şu şekildedir (Bkz. Tablo 4; Grafik 4);

Tip A

Kenarları yuvarlatılmış kübik formlu, birden fazla vurma yüzeyi olan taş aletler bu tip atında incelenmiştir. Kültepe'de bu tipteki aletler on bir örnekle temsil edilmektedir. Bu tipteki aletlerin yapımında malzeme olarak bazalt, andezit ve cinsi belirlenemeyen farklı türde taşlar kullanılmıştır. Katalog numaraları 057-067 arasında yer alan el taşları bu tip altında incelenmiştir (Lev. 8:1-6; 9:1-5). Bu tipte incelenen el taşlarının yükseklikleri 5,5-8 cm ve genişlikleri 5,8-8,5 cm arasında değişmektedir. Bu aletlerin bir tanesi diyoritten (Kat. No. 057), yedi tanesi bazalttan (Kat. No. 058, 059, 061, 062, 063, 065, 067) iki tanesi andezitten yapılmış (Kat. No. 060, 066) ve diğer iki tanesinin de cinsi belli değildir.

Katalog numarası 067 olan el taşı kübik forma en yakın olanıdır ve kenarları yuvarlatılmıştır. Dört yüzeyi de düzgün olan aletin yüzeyi kullanımdan ötürü hafif pürüzlüdür.

Tip B

Küresel formda olan el taşları Tip B altında incelenmiştir. Kültepe'de bir örnekle temsil edilen bu tipteki el taşı küresel bir gövdeye sahiptir (Lev. 10:1; Kat. No. 068). Bazalttan yapılmış olan bu aletin yüzeyi oldukça gözeneklidir ve kullanımdan kaynaklı küçük çukurlukları vardır. Genişliği 6 cm, kalınlığı 5,6 cm'dir.

Tip C

Düzensiz şekilli birden fazla vurma yüzeyine sahip olan el taşları Tip C altında incelenmiştir. Kültepe'de bu tipteki el taşları yedi örnekle temsil edilmektedir (Lev. 10: 2-4; Kat. No. 069-071/ Lev. 11: 1-4; Kat. No. 072-075). Bu tipteki aletlerin yapımında kumtaşı, bazalt, diyabaz ve radyolarit gibi taş türleri kullanılmıştır. Yükseklikleri 6-7,7 cm ve genişlikleri de 6,6-8,6 cm arasında değişkenlik göstermektedir. Bu aletlerden katalog numarası 069, 074 olanlar kumtaşı, 071, 072, 075 olanlar bazalt, 070 olan diyabaz ve 073 olan da radyolaritten yapılmıştır.

Tip C altında incelenen el taşlarının düzensiz şekilde olduğu gözlemlenmiştir. Aletlerin gövdesi üzerinde ve vurma yüzeylerinde yer yer kırıklıklar görülmektedir. Bu aletlerin kübik, dairesel ya da küresel formda olan taşların kullanımı sonucunda kopan ya da kırılarak gövdeden ayrılan parçalarının kırılan-kopan yerlerinin düzleştirilmesi sonucunda elde edildiği düşünülebilir. Katalog numarası 070 olan örneğin şekline bakıldığında basık dairesel formda olan bir aletin kırılmış olan alt ve üst kısımlarının düzleştirilerek vurma yüzeyi elde edilmeye çalışıldığı görülür. Bu yüzden aletin üst kısmı hafif eğimli alt kısmı ise düzdür. Katalog numarası 071 olan el taşının da bir tarafı düz diğer tarafı hafif koniktir. Vurma işleminin yapıldığı kısımlar düzleştirilmiştir. Bu tipe dahil edilen aletlerin yüzeylerinde kırılma ve çatlamaların görülmesi bunların oldukça kaba işlerde kullanıldıkları ile açıklanabilir.

Tip D

Diskoidal/oval formda ve düzensiz dairesel şekilli olan el taşları Tip D altında incelenmiştir. Kültepe'de bu tipteki el taşları dokuz örnekle temsil edilmektedir. Katalog numaraları 076-084 olan el taşları bu tip altında incelenmiştir (Lev. 12; Kat. No. 076; Lev. 13: 1-5; Kat. No. 077-081; Lev. 14:1-3; Kat. No. 82-84). Bu tipteki aletlerin yapımında malzeme olarak granit, bazalt, volkanik breş, radyolarit ve cinsi belli olmayan

taşlar kullanılmıştır. Bu tipte incelenen el taşlarının genişlikleri 6,3-8,7 cm ve kalınlıkları 4,4-7 cm arasında değişmektedir. Katalog numaraları 076, 078, 080 olan el taşları granit; 077, 081, 084 olan el taşları bazalt; 083 olan radyolarit ve 082 olan el taşı da volkanik breşten yapılmıştır.

Tip D altında incelenen el taşları diskoidal-oval formda olup karşılıklı iki tane vurma yüzeyine sahiptirler. Katalog numaraları 076, 078 ve 081 olan el taşlarının vurma yüzeylerinde hafif çukurluk vardır. Bu el taşlarının yukarıda da bahsedildiği üzere cevher ezmede kullanılmış olması olasıdır. 076 ve 078 numaralı aletler karşılıklı vurma yüzeyine sahip iken 081 numaralı örneğin alt tarafı düz üst tarafı ise konik biçimdedir ve çukurluk dediğimiz kısım alt tarafta yer almaktadır. Katalog numarası 079 ve 080 olan aletlerin birbirine paralel oval vurma yüzeyleri vardır. Kenarları yuvarlatılmış olan bu örneklerin yüzeyleri pürüzsüzdür. 083 numaralı taşın karşılıklı vurma yüzeylerinde kırıklıklar mevcuttur.

Tip E

Alt tarafı düz, üst tarafı yuvarlatılmış veya koni biçiminde bırakılmış olan el taşları Tip E altında incelenmiştir. Tip E kendi içinde Tip E1 ve Tip E2 olmak üzere iki alt tipe ayrılmıştır.

Tip E1

Alt tarafı düz üst tarafı koni biçiminde olan tiptir. Kültepe'de bu tip tek örnekle temsil edilmektedir. Katalog numarası 085 olan el taşı bu tip altında incelenmiştir (Lev. 14:4). Bu aletin yüksekliği 4 cm ve genişliği 4,6 cm'dir. Karum I. katta ele geçirilmiştir. Taşın yapılmış olduğu malzeme belli değildir. Üst kısmı tutamak vazifesi görmekte ve vurma, kırma veya ezme işlemi düz olan kısım ile yapılmaktadır.

Tip E2

Alt tarafı düz üst tarafı yuvarlatılmış olan el taşları Tip E2 altında incelenmiştir. Kültepe'de bu tip iki örnekle temsil edilmektedir. Katalog numaraları 086 (Lev. 14:5) ve 087[129] olan el taşları bu tip içerisinde yer almaktadır. Bu aletlerin yükseklikleri 4-4,2 cm ve genişlikleri de 5,1-5,2 cm arasında değişkenlik göstermektedir. Katalog numarası 086 olan alet II. kat enkazından ele geçirilmiştir. Yapılmış oldukları taşın cinsi belli değildir. Üst tarafları el ile rahatlıkla kavranacak şekilde olan aletlerden 086 no'lu olanın tabanı hafif kavisli iken diğerinin tabanı ise düzdür.

Tip F

Disk şeklinde, vurma yüzeyi düz, birbirine paralel veya bir tarafı düz diğer tarafı sivriltilmiş olan el taşları Tip F altında incelenmiştir. Kültepe'de iki örnekle temsil edilmektedir. Katalog numaraları 088 ve 089 olan el taşları bu grupta yer almaktadır (Lev. 15:1-2). Genişlikleri 7-7,5 cm ve kalınlıkları 3,2-3,7 cm arasında değişen el taşlarından 088 no'lu el taşı bazalttan, 089 no'lu olanı ise volkanik breşten yapılmıştır.

Tip F altında incelenen aletlerden katalog numarası 088 olanı disk şeklinde karşılıklı düz vurma yüzeyine sahip ve kenarları yuvarlatılmıştır. Her ikisi de düz olan kullanım yüzeylerinden birinde kırıklıklar vardır. Bu tipteki diğer el taşının ise kullanım yüzeylerinden biri düz, diğeri ise hafif sivriltilmiş ve sivriltilen kısımda el ile rahat kavranabilecek bir yüzey oluşmuştur.

Tip G

Düzenli veya düzensiz kare ya da dikdörtgen prizması şeklinde olan el taşları Tip G altında incelenmiştir. Kültepe'de bu tipe giren yedi tane el taşı vardır. Katalog

[129] Katalog numarası 087 olan el taşının çizimi yapılamadığından levhalara eklenmemiş ve levha numarası verilmemiştir.

numaraları 090-096 arasında olan el taşları bu tipte ele alınmıştır (Lev. 15:3-4; Lev. 16:1-2; Lev. 17:1-3). Bu tipe giren aletlerin yapımında kumtaşı ve bazalt kullanılmıştır. Bu aletlerden kare prizma şeklinde olanlarının uzunlukları 7-8,4 cm, genişlikleri 6,6-9,5 cm ve kalınlıkları 5,7-8,1 cm arasında değişmektedir. Dikdörtgen prizma şeklinde olanlarının uzunlukları 8-13,6 cm, genişlikleri 6,7-6,8 cm, kalınlıkları ise 5,5-6,1 cm arasında değişkenlik göstermektedir. Kare prizma forma sahip olan aletlerden üçü kumtaşı (Kat. No. 090, 093, 095) bir tanesi bazalttan yapılmıştır (Kat. No. 096). Dikdörtgen prizma formunda olanlardan ikisi kumtaşı (Kat. No. 091,092) ve diğeri de bazalttan yapılmıştır (Kat. No. 094). Bu tipte incelenen el taşlarının yapımında kumtaşının daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Karşılaştırma

Bu tipteki el taşlarının benzerleri Alişar Höyük'te ele geçirilmiştir[130] (Bkz. Tablo 10:2 .)

Tip H

Oval formda enine kesitli olan el taşları Tip H altında incelenmiştir. Kültepe'de bu tipe giren bir örnek vardır (Lev. 18). Katalog numarası 097 olan aletin uzunluğu 14,1 cm genişliği 9,2 cm ve kalınlığı da 6,7 cm'dir. Bu aletin yapımında malzeme olarak granit kullanılmıştır. Kenarları yuvarlatılmış olan bu el taşının karşıt iki yüzeyi dışbükey ve vurma yüzeylerinden birinde çok fazla derin olmayan bir çukurluk vardır.

Tip İ

Kenarları yuvarlatılmış uzun yassı dikdörtgen forumda olan el taşları Tip İ altında incelenmiştir. Kültepe'de iki örnekle temsil edilmektedir. Katalog numaraları 098 ve 099 olan el taşları bu tip altında ele alınmıştır (Lev. 19:1-2). Her iki örneğin yapımında

[130] Schmidt 1932, 170, Fig. 216 b 1485.

malzeme olarak kumtaşı kullanılmıştır. Uzunlukları 15,2-16 cm genişlikleri de 8,1-8,2 cm arasında değişmektedir. Bu el taşlarının bir yüzeyi pürüzsüz diğer yüzeylerinde kullanımdan kaynaklı aşınmalar ve kırılmalar görülmektedir.

Tip J

Silindiriğe yakın forma sahip olan el taşları bu tip altında incelenmiştir. Kültepe'de bir tane el taşı bu tip altında incelenmiştir (Lev. 20:1; Kat. No. 100). Kumtaşından yapılan bu alet I. kat enkazından ele geçirilmiştir.

VI. 4. Havaneli

Havanelleri tahıl, yiyecek gibi maddeleri ezmek amacıyla kullanılan aletlerdir. Şekil olarak bakıldığında havanelinin kolayca tutulmasını sağlayan bir tutamak kısmı ve ezme işleminin yapıldığı taban kısmı vardır. Tutamak kısmı aletin el ile rahatlıkla kavranmasını sağlayarak aleti kullanmada kolaylıklar sağlamaktadır.

VI. 4. 1. Tipoloji

Kültepe'de bulunan havanelinin sayısı on dörttür. Havanellerinin yapımında kumtaşı, bazalt, diyorit ve yeşil taş gibi taş türleri kullanılmıştır. Kültepe'de bulunan havanelleri sekiz ana tip altında incelenmiştir (Bkz. Tablo 5; Grafik 5).

Tip A

Tutamak kısmı silindirik, gövdesi dörtgen prizması şeklinde olan havanelleri Tip A altında incelenmiştir. Kültepe'de bu tipteki havanellerinin sayısı dörttür. Katalog numaraları 101-104 arasında olan havanelleri bu tip altında ele alınmıştır (Lev 20:2; 21:1-

2)[131]. Bu tipteki havanellerinin yapımında malzeme olarak diyorit, kumtaşı ve bazalt kullanılmıştır. Uzunlukları 14-19 cm, genişlikleri 7-8 cm arasında değişkenlik göstermektedir. 102 numaralı olan havaneli Karum Ia katı enkazında ele geçirilmiştir. Dörtgen prizma şeklinde olan vurma yüzeyleri hafif dışbükey bir taban oluşturmakta ve bu kısımlarda kullanımdan kaynaklı kırıklıklar mevcuttur.

Tip B

Silindirik ya da dikdörtgen şeklinde olan gövdesi genişleyerek taban kısmına doğru ilerleyen havanelleri Tip B altında incelenmiştir. Tip B kendi içinde Tip B1 ve Tip B2 olmak üzere iki alt tipe ayrılmaktadır.

Tip B1

Dikdörtgen şeklindeki gövdesi genişleyerek taban kısmına doğru ilerleyen ve bu kısımda hafif dışbükey bir taban oluşturan havanelleri bu tipte ele alınmıştır. Bir örnekle temsil edilen bu alet kumtaşından yapılmıştır. Katalog numarası 105 olan havaneli bu tiptedir (Lev. 22:1). Uzunluğu 14 cm, genişliği 5,9 cm ve kalınlığı 4,3 cm'dir. Kenara yakın kısmında vurmadan kaynaklı kopmalar vardır.

Tip B2

Silindirik formdaki gövdesi taban kısmına doğru genişleyen ve kenarlardan hafif dışbükey bir açı yaparak taban ile birleşmekte olan havanelleri Tip B2 altında ele alınmıştır (Lev. 22:2). Taban kısmı da dışbükeydir. Katalog numarası 106 olan örnek malzeme olarak kumtaşından yapılmıştır. Aletin vurma yüzeyinde ve kenar kısımlarında vurmadan kaynaklı oluşan kırıklıklar ve kopmalar vardır.

Tip C

[131] Katalog numarası 102 olan yassı havanelinin çizimi yapılamadığından levhalara eklenmemiş ve levha numarası verilmemiştir.

Üçgen formlu, tutamak kısmı dar ve taban kısmı geniş formda olan havanelleri Tip C altında ele alınmıştır. Katalog numaraları 107 ve 108 olan havanelleri bu tip altında ele alınmıştır (Lev. 22:3; 23:1). Katalog numarası 107 olan havaneli gabrodan üretilmişken diğerinin yapıldığı malzeme ise belli değildir. Uzunlukları 6,1-9,5 cm ve genişlikleri 4,4-5,7 cm arasında değişkenlik göstermektedir. Katalog numarası 108 olan havaneli Karum Ib katında banyo kabı altından ele geçirilmiştir ve üst kısmı diğer örneğe göre hafif düzleştirilmiştir. 107 numaralı havanelinin tutamak kısmı ise sivri bir şekilde sonlanmaktadır.

Tip D

Konik biçimde bir forma sahip olan havanelleri bu tip altında incelenmiştir. Kültepe'de bu tipteki havanelinden bir tane ele geçirilmiştir. Katalog numarası 109 (Lev. 23:2) olan havanelinin konik biçiminde olan tepesi düz ve vurma yüzeyi yuvarlak bir şekilde sonlanmaktadır. Yüksekliği 6,6 cm ve genişliği 6,1 cm'dir. Malzeme olarak Diyoritten yapılmıştır.

Tip E

Kabaca dikdörtgen prizması şeklinde bir forma sahip olan havanelleri Tip E altında ele alınmıştır. Katalog numarası 110 olan bu havaneli kumtaşından yapılmıştır (Lev. 23:3). Uzunluğu 15 cm ve genişliği 8 cm'dir. İki kullanım yüzeyi olan aletin geniş tarafındaki kullanım yüzeyinde vurmadan kaynaklı kopmalar vardır. Dar taraftaki vurma yüzeyinde ise hafif bir çukurluk oluşmuştur. İki farklı vurma yüzeyine sahip olmasıyla diğer tipteki havanellerinden ayrılmaktadır.

Tip F

Kenarları yuvarlatılmış prizma şeklinde olan havanelleri bu tipte incelenmiştir. Katalog numarası 111 olan alet Tip F altında ele alınmıştır (Lev. 24:1). Uzunluğu 14,5

cm ve genişliği 5,2 cm olan havanelinin vurma yüzeyinde diğer havanellerinde olduğu gibi kullanımdan ötürü kopmalar ve kenar yüzeyinde kırıklar vardır.

Tip G

Düzensiz silindirik formlu olan havanelleri Tip G altında incelenmiştir. Katalog numarası 112 olan bu alet bazalttan yapılmıştır (Lev. 24:2). 11,6 cm yüksekliğinde ve 7,7 cm genişliğindedir. Kenarlarından biri konik diğeri ise yuvarlak biçimdedir.

Tip H

Kesik koni biçiminde olan havanelleri Tip H altında incelenmiştir. Kültepe'de iki örnekle temsil edilmektedir. Katalog numaraları 113 ve 114 olan havanelleri bu tip altında incelenmiştir (Lev. 25:1-2). Uzunlukları 6,6-7,5 cm ve genişlikleri 4,3-4,4 cm arasında değişmektedir. Her iki havanelinin yapımında malzeme olarak diyorit kullanılmıştır. Her iki aletin dar kısımları yuvarlatılmış ve taban kısımları da dışbükeydir. Katalog numarası 114 olanı Karum I. katta ele geçirilmiştir.

Karşılaştırma

Tip B altında incelenen havanellerinin benzerleri Kültepe'den başka Alişar'da da ele geçirilmiştir[132](Tablo 10:3). Acemhöyük'te de (I.-III. yapı katları) bu dönemde havanelleri ele geçirilmiştir. Ancak Acemhöyük ile ilgili yapılan yayınlarda havanelleriyle ilgili fotoğraf veya çizim bulunmadığından tipolojik olarak değerlendirme yapılamamıştır[133].

[132]Schmidt 1932, 170, Fig. 216 b 1530.

[133] Öztan 1993, 283., Öztan 1994, 248., Öztan 2001, 120-123.

VI. 5. Baskı Aleti

Baskı Aleti pişmiş toprak kaplara baskı şeklinde uygulanmak üzere bir ucunda yuvarlak bir çukur bulunan alettir. Uygulandığı yüzey üzerinde konik bir kabarcıklık oluşturmaktadır. Ancak bu alet grubu eserleri parlatmak veya onlara keskinlik sağlamak amacıyla biley taşları gibi de kullanılmış olabilirler. Baskı aletlerinin yapımında malzeme olarak kumtaşı, kuvarsit, bazalt, diyorit ve steatit gibi taşlar kullanılmıştır.

VI. 5. 1. Tipoloji

Kültepe'de yapılan kazılarda on iki tane baskı aleti ele geçirilmiştir. Baskı aletleri kendi içerisinde Tip A, Tip B ve Tip C olmak üzere üç ana tip altında incelenmiştir (Tablo 6; Grafik 6).

Tip A

Tepesi yuvarlatılmış piramit biçimli dört veya sekiz yüzeyli olan, tepe kısmında ip asma deliği bulunan ve uç kısmında yuvarlak bir çukur bulunan baskı aletleri Tip A altında incelenmiştir. Bu tipe ait beş tane baskı aleti bulunmaktadır. Tip A kendi içerisinde Tip A1 ve Tip A2 olmak üzere iki alt tipe ayrılmaktadır.

Tip A1

Piramit gövdeli dört yüzeyli, tepe kısmı ip delikli, dar ve yuvarlatılmış tepe kısmından uç kısma doğru genişleyerek ilerleyen baskı aletleri bu tip altında incelenmiştir. Baskı yapılacak olan yüzeyde uygulandığı zaman konik kabarcıklık oluşturabilecek çukur bulunmaktadır. Bu tipe giren üç örnek ele geçirilmiştir. Katalog numaraları 115, 116 ve 117 olan baskı aletleri bu tip altında incelenmiştir (Lev. 25:3-4; 26:1). Bu aletlerin yapımında hammadde olarak kumtaşı ve kuvarsit kullanılmıştır. Uzunlukları 7,2-12,3 cm ve genişlikleri 1,9-3,2 cm arasında değişmektedir.

Karşılaştırma

Kültepe-Karum'un II. katından bu tipe giren bir örnek (Kat. No. 115) ele geçirilmiştir. Ele geçirilen diğer örneklerin (Kat. No. 116-117) tabakası belli değildir. Kültepe'den başka Tip A1 tipindeki baskı aletlerinin benzerlerine Alişar Höyük ve Alaca Höyük'te rastlanılmaktadır[134](Tablo 11.1). Alişar Höyük'teki örnekler Kültepe'dekilere benzemekle birlikte Alişar ile ilgili yapılan yayınlarda bu tipteki aletlerin diğer nesnelerin uçlarını keskinleştirmek ve parlatmak için kullanıldığı ve biley taşları gibi çokça ele geçirildiği belirtilmiştir[135]. Alaca Höyük'te bu tipte bir ucu delikli diğer ucunda çukur bulunan aletler şakül ve biley taşı olarak ele alınmıştır[136].

Tip A2

Piramidal gövdeli sekiz yüzeyli, dar ucu ip delikli, dar uçtan itibaren genişleyerek baskı yüzeyine doğru ilerleyen ve geniş taban kısmında çukur bulunan baskı aletleri Tip A2 altında incelenmiştir. Kültepe'de bu tipe giren iki tane baskı aleti bulunmaktadır. Katalog numaraları 118 ve 119 olanları bu tipte ele alınmıştır (Lev. 26:2-3). Uzunlukları 7,7-9 cm ve genişlikleri 2,2-2,3 cm arasında değişkenlik göstermektedir. Bu tipteki aletlerin yapımında malzeme olarak kuvarsit-sileksit? ve kumtaşı gibi taşlar kullanılmıştır. Katalog numarası 119 olan baskı aleti Warşama Sarayı'ının[137] güney duvarında ele geçirilmiştir.

Tip B

[134] Schmidt 1932, 169, Fig. 214 b 1486, b 2690., Osten 1937, 234, Fig. 262 c 676, c 934, c 1088., Koşay-Akok 1966, 59-60, Lev. 37 k 130.

[135] Schmidt 1932, 168-169., von der Osten 1937, 230.

[136] Koşay-Akok 1966, s. 59-60, Lev. 36-37.

[137] Kültepe'de 7. katta açığa çıkartılan saray Kaniş Karumu Ib katıyla çağdaştır. Saray ve Karum'daki Ib katı şehri aynı yangında tahrip olmuş ve terk edilmişlerdir. Bkz. Özgüç 2005, 103-104.

Düzensiz dikdörtgen biçiminde dört yüzeyli olan baskı aletleri Tip B altında incelenmiştir. Bir örnekle temsil edilen bu tipte aletin kenarlarından biri dışbükey açı yaparak taban ile birleşmektedir. Tabanı düz ve çukurludur. Üst tarafta deliğin olduğu kısım yivlidir. 7,2 cm uzunluğunda ve 1,9 cm genişliğindedir. Kumtaşından yapılmıştır. Katalog numarası 120 olan bu alet Kaniş Karumu II. katta ele geçirilmiştir (Lev. 26:4).

Tip C

Silindirik gövdeli, delikli veya deliksiz, taban kısmında baskı oluşturabilecek çukur bulunan baskı aletleri Tip C altında incelenmiştir. Kültepe'de bu tipe ait altı örnek ele geçirilmiştir. Katalog numaraları 121-126 arasında olan aletlerin uzunlukları 6,4-9,8 cm ve genişlikleri 2,6-3,9 cm arasında değişkenlik göstermektedir (Lev. 26:5-6; 27:1-3)[138]. Katalog numaraları 124 ve 126 olan aletler Kaniş Karumu Ib katında ele geçirilmiştir. Bu tipteki baskı aletlerin yapımında malzeme olarak bazalt?, kuvarsit?, diyorit ve steatit gibi taşlar kullanılmıştır.

Karşılaştırma

Tip C tipindeki silindirik formlu baskı aletleri Kültepe'den başka Alişar'ın 11T ve 10T tabakalarından ele geçirilmiştir. Alişar'da üç örnekle temsil edilmektedir. Düzenli veya düzensiz silindirik formda olan bu tipteki baskı aletlerinin yapımında malzeme olarak kireçtaşı, kumtaşı gibi taşlar kullanılmıştır[139].

Alaca Höyük[140] ve Boğazköy (Büyükkale IVd)[141] yerleşimlerinden ele geçirilen ince uzun silindirik formlu ve altında çukur bulunan aletlerin bazılarının biley taşı

[138] Katalog numarası 125 olan baskı aletinin çizimi yapılamadığından levhalara eklenmemiş ve levha numarası verilmemiştir.

[139] von der Osten 1937, 234., Fig. 262 d 2772, e 1725, e 828.

[140] Koşay-Akok 1966, Lev. 36 e 278-79, f 95.

[141] Boehmer 1972, Taf. XCVII 2417-19.

bazılarının ise şaküle benzediği veya askı[142] olarak ele alındığı görülmüştür. Bu aletlere bakıldığında form olarak Kültepe'de bulunan baskı aletleriyle benzerlikler gösterdiğinden bunların baskı aleti olarak kullanılmış olabileceği düşünülebilir.

VI. 6. Biley Taşı

Metal veya taştan üretilmiş aletleri keskinleştirmek ya da yüzeyini düzleştirmek amacıyla kullanılan aletlerdir. Genellikle dikdörtgenimsi formlarda olan biley taşlarının bir tarafında asmak amacıyla yapılmış delik yer alır. Kültepe'de ele geçirilen biley taşlarının yapımında malzeme olarak kumtaşı, radyolarit, diyabaz, kuvarsit gibi taş türleri kullanılmıştır.

VI. 6. 1. Tipoloji

Kültepe'de ele geçirilen biley taşlarının sayısı yirmidir. İnce uzun, silindirik, konik ya da dikdörtgen prizma şeklinde gövdeli, ip delikli veya deliksiz biley taşları 5 ana ve çeşitli alt tiplerde incelenmiştir (Bkz. Tablo 7; Grafik 7).

Tip A

Bu tip altında incelenen biley taşlarının sayısı ondur. Tip A kendi içinde Tip A1, Tip A2 ve Tip A3 olmak üzere iki alt tipe ayrılmıştır.

Tip A1

İnce uzun dikdörtgen prizması şeklinde, bir ucu delikli, düz ve diğer ucu düz bırakılmış olan biley taşları bu tipte incelemiştir. Bu grupta ele alınan sekiz tane biley taşı vardır. Katalog numaraları 127-132 arasında olan biley taşları bu tipte incelenmiştir (Lev. 28:1-6). Uzunlukları 5,5-11 cm ve genişlikleri 1,5-2,4 cm arasında değişkenlik

[142] Koşay-Akok 1966, 59-60.

göstermektedir. Bu tipe giren biley taşları malzeme olarak diyabaz, kumtaşı-radyolarit? ve cinsi belli olmayan taş türlerinden yapılmışlardır. Katalog numarası 131 olan alet Kaniş Karumu II. katta bir ev içerisinde ele geçirilmiştir. Katalog numarası 127 olan aletin ucunda delik açılmaya çalışılmış ancak delinmemiştir. Katalog numarası 132 olan biley taşının gövdesi aşağıya doğru daraltılmış ve delik kısmı gövdeye göre biraz inceltilerek oluşturulmuştur.

Karşılaştırma

Bu tipteki biley taşlarının benzerleri Alişar[143], Alaca Höyük[144] ve Boğazköy[145] gibi dönemin diğer merkezlerinde ele geçirilmiştir (Bkz. Tablo 11:2). Alişar'da ele geçirilen biley taşı katalog numarası 130 ve 131 olanlarla yakın benzerlikler göstermektedir. Alacahöyük'teki örneğin bir ucu kırık olmasına karşın form olarak bu tipe girmektedir. Alacahöyük'teki diğer biley taşının (h 177) delik kısmı katalog numarası 132'de olduğu gibi gövdeye göre inceltilerek deliği açılmıştır[146]. Boğazköy'de ele geçirilmiş olan biley taşlarından 2423 numaralı olanı katalog numarası 127 olan biley taşı ile aynı tiptedir.

Tip A2

İnce uzun dikdörtgen prizması şeklinde bir ucu delikli ve yuvarlatılmış diğer ucu düz olan biley taşları Tip A2 altında incelenmiştir. Katalog numarası 133 ve 134 (Lev. 28:7-8) olan biley taşlarında deliğin bulunduğu kısım yuvarlatılmışken diğer tipteki örneklerde bu kısım düzdür. Uzunlukları 6,5-7,8 cm ve genişlikleri 1,5-1,6 cm arasında

[143] Schmidt 1932, 168, Fig. 212 b 1501.

[144] Koşay-Akok 1973, 25, Lev. XLIV Al.r. 85., Koşay-Akok 1966, Lev. 37 h 177.

[145] Boehmer 1972, 229-231, Lev. XCVII 2422, 2423.

[146] Alacahöyük'te ele geçirilmiş olan biley taşlarının bazıları katalogta yer almasına rağmen levha kısmında fotoğraf veya çizimleri bulunmadığından diğer tipteki biley taşlarıyla karşılaştırma yapılamamıştır.

değişkenlik göstermektedir. Katalog numarası 133 olan biley taşının bir tarafında delik varken diğer tarafta da delik açılmaya çalışılmış ancak açılmadan bırakılmıştır. Bu tipteki biley taşları diyabazdan üretilmişlerdir.

Tip A3

Düzensiz dikdörtgen prizması şeklinde olan biley taşları Tip A3 altında ele alınmıştır. Katalog numaraları 135 ve 136 olan biley taşları bu tipte ele alınmıştır (Lev. 29:1-2). Bu tipteki biley taşlarının yapımında kumtaşı kullanılmıştır. Uzunlukları 9,9-12,8 cm ve genişlikleri 2,4-3,3 cm arasında değişkenlik göstermektedir. Her iki örnekte diğer örneklerdeki gibi ip deliği yoktur.

Tip B

İnce uzun ya da basık silindirik gövdeli, ip delikli biley taşları Tip B altında ele alınmıştır. Katalog numaraları 137, 138, 139, 140'tır (Lev. 29:3-5; 30:1). 137 numaralı biley taşı Karum I. katta ele geçirilmiştir. Uzunlukları 5,2-15 cm genişlikleri 1,5-3 cm arasında değişkenlik göstermektedir. Bu tipteki örnekler diyabaz ve kumtaşından üretilmişlerdir.

Tip C

Yukarıdan aşağıya doğru daralan gövdeli, bir ucu düz kesik ve ip delikli, diğer ucu sivriltilmiş olan biley taşları bu tipte incelenmiştir. Kültepe'de bir örnekle temsil edilen bu tipteki biley taşı kumtaşından yapılmıştır. Katalog numarası 141 olan bu aletin uzunluğu 7 cm ve kalınlığı 1,2 cm'dir. Karum II. kata ait kalıplı bir odada ele geçirilmiştir (Lev. 30:2).

Karşılaştırma

Tip C altında ele alınan biley taşları Kültepe'den başka Alişar Höyük'te ele geçirilmiştir[147] (Bkz. Tablo 11.2). Alişar örneklerinde b 776 numaralı olan örnek katalog numarası 141 olan biley taşı ile benzerlik gösterirken Alişar'daki diğer biley taşının (b 2519) ip deliği sivri uçtadır.

Alişar Höyük'ten başka Acemhöyük'te de biley taşları ele geçirilmiştir[148]. Ancak yayınlarda söz konusu buluntu grubuyla ilgili levhalarda fotoğraf veya çizim bulunmadığından tipolojik değerlendirme yapılamamıştır.

Tip D

İnce uzun şişkin gövdeli, yuvarlakça kesitli olan biley taşları Tip D altında incelenmiştir. Bu tipte ele alınan biley taşının katalog numarası 142'dir. Uzunluğu 8 cm; genişliği 1,7 cm'dir. Her iki ucu sivriltilmiş olan biley taşının bir ucunda deliği vardır (Lev. 30:3). Kumtaşından üretilmiştir.

Tip E

Yassı gövdeli, bir ucu dar diğer ucu geniş, ip delikli veya deliksiz olan biley taşları Tip E altında incelenmiştir. Katalog numaraları 143 ve 144 olan biley taşları bu tipte ele alınmıştır (Lev. 30:4; 31:1). Uzunlukları 9,5-14,7 cm ve genişlikleri 2,1-2,9 cm arasında değişkenlik göstermektedir. Her iki önekte kumtaşından üretilmiştir. Katalog numarası 144 olan biley taşı Karum Ib katında ele geçirilmiştir.

Tip F

Birer uçları antilop ve koçbaşları biçiminde delikli veya deliksiz olan biley taşları Tip F altında ele alınmıştır. Kültepe'deki kazılarda bu tipteki biley taşlarından üç tane ele

[147] Schmidt 1932, 168, Fig. 212 b 776, b 2519.

[148] Öztan 1994, 248.

geçirilmiştir. Katalog numaraları 144, 145 ve 146 olan biley taşları bu tip altında incelenmiştir (Lev. 31:2-4). Uzunlukları 29 ve 39 cm'dir.

Uçları antilop ve koçbaşı biçiminde olan biley taşları Karum II. katta ele geçirilmiştir. Hayvanların burmalı boynuzları, oval gözleri, kulakları, burun delikleri sert taş üzerine doğal olarak işlenmiştir[149]. Bir ucu antilop başı biçiminde olan ve diğer ucu kırık olan biley taşının (Kat. No. 147) asma deliği antilop başına yakın yerdedir. Boynuzları alçak kabartma, yüz uzuvları ise yumuşak ve yuvarlak hatlarla doğal bir biçimde şekillendirilmiştir. Bu üç biley taşı aynı üslupta ve aynı usta tarafından yapılmışlardır[150]. Bu biley taşları II. ve 8. kat özellikleri yansıtırlar[151]. Katalog numaraları 145 ve 146 olan biley taşları Karum II. katta, katalog numarası 147 olan ise 8. Katta ele geçirilmiştir.

Tahsin Özgüç bu tipteki eserlerin silindir ve damga mühür tasarımlarıyla birlikte ilk küçük heykelleri oluşturduğunu ve çanak çömlek, taş, metal, pişmiş toprak ve fildişi hayvan ve insan figürlerinde bu stilin görülmesiyle birlikte Asur Ticaret Kolonileri Çağı'nda yerli üslup tarafından ulaşılan yüksek seviyenin Hitit sanatının doğuşunu getirdiğini belirtmiştir[152].

VI. 7. PERDAH TAŞI

Perdah taşları, pişmiş toprak kapları parlatmak ve yüzeylerini düzgünleştirmek için kullanılan aletlerdir. Astarlı kaplar üzerine uygulanan perdah taşlarıyla uygulanan

[149] Özgüç 1986, 77, Lev. 32/5-6

[150] Özgüç 1999, 41, Lev. 100/1.

[151] Özgüç 2005, 235.

[152] Özgüç 1983, 426, Taf. 87/4-5; Bu tipteki biley taşlarının geç örnekleri için bkz. Elliott 1991, 80, Fig. 6/3-4, 5-6.

perdah kapların madeni parlaklığa sahip olmasını sağlar. Kültepe'de bu türdeki aletler Karum Ib ve II. katta evlerde, atölyelerde ele geçirilmiştir[153]. Kültepe'de ele geçirilen perdah taşlarının yapımında malzeme olarak diyorit, bazalt, diyabaz ve mermer kullanılmıştır[154].

VI. 7. 1. Tipoloji

Konumuz dahilinde incelenen perdah taşı sayısı sekiz tanedir. İnce uzun dikdörtgen ya da dikdörtgen prizması şeklinde veya silindirik gövdeli oval kesitli olan perdah taşları beş tip altında incelenmektedir (Bkz. Tablo 8; Grafik 8).

Tip A

Yamuk dörtgen prizması şeklinde, üst kısmı dar alt kısmı geniş olan perdah taşları Tip A altında ele alınmıştır. Bu tipe ait üç örnek ele geçirilmiştir. Katalog numaraları 148, 149, 150 olan perdah taşları bu grup altında ele alınmıştır (Lev. 32:1-3). Yükseklikleri 2,1-4.2 cm ve genişlikleri 2,2-5,2 cm arasında değişkenlik göstermektedir. Yüzeyleri perdahlı olan bu aletlerden katalog numarası 149 olan perdah taşı Karum Ib katında ele geçirilmiştir. Bu tipteki perdah taşlarının yapımında malzeme olarak bazalt, diyorit ve cinsi belli olmayan taş türleri kullanılmıştır.

Tip B

Dikdörtgen prizma şeklinde olan perdah taşları Tip B altında incelenmiştir. Kültepe'de bu tip iki örnekle temsil edilmektedir. Katalog numarası 151 ve 152 olan perdah taşları bu tip altında ele alınmıştır (Lev. 32:4-5). Diyorit? ve diyabazdan üretilmişlerdir. 151 numaralı perdah taşının yüksekliği 3,4 cm ve genişliği 2,7 cm'dir.

[153] Özgüç 1986, 38-47.

[154] Jeolog Dr. Evran Yazgan'a fotoğraflar üzerinden taş türleriyle ilgili makroskobik olarak yaptığı tanımlamalar için teşekkür ederim.

Yüzeyi oldukça parlak olan bu alet I. kat enkazında ele geçirilmiştir. Uzunluğu 6,3; kalınlığı da 2,5 cm olan diğer perdah taşı uzun dikdörtgen prizması şeklindedir ve Ib katında ele geçirilmiştir.

Tip C

Basık silindirik gövdeli oval kesitli olanlar Tip C altında incelenmiştir. Katalog numarası 153 olan perdah taşı bu tipte ele alınmıştır (Lev. 32:6). Tek örnekle temsil edilen bu aletin yapımında malzeme olarak bazalt kullanılmıştır. Uzunluğu 6,6 cm ve genişliği 5,1 cm'dir.

Tip D

Üçgen prizma şeklinde olan perdah taşları Tip D altında ele alınmıştır. Kültepe'de bir örnekle (Lev. 33:1; Kat. No. 154) temsil edilen bu tipteki aletin uzunluğu 5 cm ve genişliği 2,5 cm'dir. Yüzeyi oldukça parlaktır. Diyabazdan üretilmiştir.

Tip E

İnce uzun silindirik gövdeli yuvarlak kesitli olan perdah taşları Tip E altında incelenmiştir. Katalog numarası 155 olan perdah taşı bu tipteki tek örnektir (Lev 33:2). Bir ucu dar diğer ucu geniş olan aletin yapımında malzeme olarak mermer kullanılmıştır. Uzunluğu 5,5 cm ve genişliği 1,4 cm'dir.

Karşılaştırma

Tip E altında incelenen perdah taşının benzerleri Alişar Höyük'te 10T-11T tabakalarında ele geçirilmiştir[155] (Bkz. Tablo 11:3). Alişar'da ele geçirilen silindirik formlu perdah taşlarının bir ucunda ip deliği açılmıştır.

[155] von der Osten 1937, 233, Fig. 261 c 689, c 1869.

VI. 8. Topuz Başı (?)

Topuz başları küresel gövdeli, delikli veya deliksiz, prestij objesi ya da silah olarak kullanılmış olan aletlerdir. Kültepe'de taş silah olarak sadece topuz başı ele geçirilmiştir. Ib ve II. katta ele geçirilen topuz başları hematit, diyorit ve serpantinden yapılmışlardır[156].

Tez kapsamında çalışılan topuz (?) başlarını deliği açılmamış olan örnekler oluşturmaktadır. Kültepe'de her iki taraftan delikli topuz başlarının yanında delik açılmamış örneklerde vardır. Bu örneklerde taş her iki taraftan delinmeye çalışılmış ancak delik açılmadan bırakılmıştır. Bu türde topuz başları bitmemiş topuz başları olarak nitelendirilmektedir[157]. Topuz başlarının genellikle silah olarak kullanıldığı düşünülür. Ancak bu kapsamdaki topuz başları gerçekten silah olarak mı kullanılmışlardı ya da topuz başı biçimli el taşı gibi araç olarak mı kullanılmışlardı? İşlevsel olarak bakıldığında bu türde olanların topuz başı yapılırken açılmaya çalışılan topuz başları mı ya da el matkabının kullanıldığı durumlarda matkap ucunun tutturulması için mi kullanılmış olduklarına cevap veremiyoruz[158]. Eğer bunlar topuz başı yapılırken yarım kalmış olanlar ise topuz başlarının üretim aşamasını gösterebilir.

VI. 8. 1. Tipoloji

Kültepe'de ele geçirilen topuz başları küresel gövdeli armut biçimli olmak üzere tek tip altında ele alınmıştır. Bu tipteki topuz başları yedi tanedir. Katalog numaraları

[156] Özgüç 1986, 77.

[157] von der Osten 1937, 230.

[158] Bu yorumları benimle paylaşan danışmanım Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'na teşekkür ederim.

155-161 arasında yer alanlar bu grupta incelenmiştir (Lev. 33:3-4; 34:1-2)[159]. Yükseklikleri 2,6-5 cm ve genişlikleri 4,1-6,1 cm arasında değişkenlik göstermektedir.

Karşılaştırma

Kültepe'de bulunan topuz başları Karum Ib ve II. katta ele geçirilmiştir. Kültepe'den başka bitmemiş topuz başı örneği Alişar'da[160] ele geçirilmiştir. Alişar'da ele geçirilmiş olan topuz başı da hematitten yapılmıştır.

[159] Katalog numarası 159-161 arasında olan topuz başlarının çizimi yapılamadığından levhalara eklenmemiş ve levha numarası verilmemiştir.

[160] von der Osten 1937, 230, Fig. 259 d 2533.

VI. SONUÇ

''Asur Ticaret Kolonileri Çağı'nda Kültepe'de Bulunan Taş Aletler'' başlıklı bu tez çalışmasında Kültepe'de 1948 yılından itibaren yapılan kazılarda ele geçirilen taş aletler ile tarafımdan Kültepe'de yapılan yüzey araştırmasında toplanan aletler ilk kez bu çalışma kapsamında toplu bir şekilde ele alınmış ve değerlendirilmiştir. Bu kapsamda Kültepe'de bulunan taş aletler ile bu dönemin diğer önemli merkezlerindeki taş aletler yapılmış oldukları malzeme ve kullanım amaçlarına göre değerlendirilmiştir.

Bu tez çalışmasında buluntu grubunu yassı baltalar, sap delikli baltalar, el taşları, havanelleri, baskı aletleri, biley taşları, perdah taşları ve topuz başları (?) oluşturmaktadır. Söz konusu aletlerin yapımında granit, diyorit, andezit, bazalt, gabro, diyabaz, kumtaşı, volkanik breş, radyolarit, mermer, serpantin, hematit ve steatit gibi taş türleri kullanılmıştır.

Tez kapsamında değerlendirilen aletlerden yassı baltalar kendi içinde çeşitli alt tiplere ayrılmıştır. Bu tiplerden Tip A, Tip B1, Tip B2 ve Tip D altında incelenen örneklere Kültepe dışında Alişar'da rastlanılmaktadır. Diğer tipler ise Kültepe'de tek örnek olarak görülmektedir.

El taşları yapılan değerlendirmeler sonucunda tiplerine göre sınıflandırılmıştır. El taşlarının yapımında yukarıda bahsedilen taş türlerinden granit, andezit bazalt, diyabaz, kumtaşı, volkanik breş ve radyolarit kullanılmıştır. Bunların içerisinde bazalt ve kumtaşından yapılan el taşlarının çoğunlukta olduğu görülmektedir. Bu aletler arasında Tip G'nin (Kat. No. 094) benzeri Alişar'da görülmektedir. Diğer tipler ise sadece Kültepe ile sınırlı kalmış olup diğer yerleşimlerde görülmemektedir.

Havanellerinin yapımında malzeme olarak diyorit, bazalt ve kumtaşı kullanılmıştır. Bu malzeme içerisinde de kumtaşından yapılanlar çoğunluktadır.

Kültepe'de en çok tercih edilen tipin Tip A olduğu görülmektedir. Tip B'ye ait örneklere ise Alişar'da rastlanılmaktadır.

Baskı aletleri pişmiş toprak kaplar üzerine baskı uygulayarak kabartma veya memecik oluşturmak ya da biley taşı gibi eserleri parlatmak ya da keskinleştirmek amacıyla kullanılan aletlerdir. Kendi içerisinde çeşitli alt tiplere ayrılan baskı aletlerinden Tip A1'e ait örnekler Kültepe'den başka Alişar ve Alaca Höyük yerleşimlerinde görülmektedir. Tip C'ye ait örneklere ise Alişar'da rastlanılmaktadır. Alişar'da bu tipteki baskı aletlerinin yapımında malzeme olarak kireç taşı ve kumtaşı kullanılmıştır. Baskı aletleri biley taşlarıyla ortak özellikler göstermektedir. Biley taşı gibi ince uzun gövdeli ve bir ucunda asılması amacıyla ip deliği açılmıştır. Biley taşlarından tek farkları bir ucunda basıldığında kabarcıklık oluşturabilecek çukur bulunmasıdır. Bazı araştırmacılar bunların şakül olarak da işlev gördüğünden söz etmektedirler.

Dikdörtgen silindirik ya da yassı gövdeli olan biley taşları beş tip ve çeşitli alt tiplere göre sınıflandırılmıştır. Bazılarının yapımında kumtaşı kullanılmış bazılarının ise yapıldığı malzeme belirlenememiştir. Tip A1'e ait benzer örnekler Alişar, Alaca Höyük ve Boğazköy'de görülmektedir. Tip C'ye ait örneklere ise Alişar'da rastlanılmaktadır. Tip F altında incelenen ve bir tarafı antilop veya koçbaşı biçimli diğer tarafı delikli veya deliksiz olan biley taşlarının ise Kültepe'ye özgü olduğu görülmektedir. Diğer merkezlerde bu tipteki örneklere rastlanılmamıştır.

Dikdörtgen veya silindirik gövdeli olan perdah taşlarından Tip E'ye ait örnekler Alişar'da ele geçirilmiş ve diğer tipler ise Kültepe ile sınırlı kalmıştır.

Topuz başları tek tipte incelenmiştir. Bunlar her iki taraftan ya da tek taraftan delinmeye çalışılmış ancak delinmeden bırakılmış örneklerdir. Benzer örnekleri Alişar'da görülmektedir. Bu türde topuz başları Alişar'da bitmemiş topuz başları olarak değerlendirilmiştir.

Bu türdeki topuz başlarının (?) tam olarak hangi amaca hizmet ettikleri bilinmemektedir. Bunların topuz başı olarak üretilmeye çalışılmış, ancak herhangi bir nedenden dolayı yarım bırakılmış olacakları akla gelmektedir. Ancak bunların el matkabının kullanıldığı durumlarda, matkap ucunun sabitlenmesi için elde tutulan araçlar olabileceği akla daha yatkın gelmektedir.

Sonuç olarak Asur Ticaret Koloniler Çağı'nda Kültepe'de her evde her yerde sayısız miktarda taş alet bulunmuş ve hatta bu sebepledir ki bunların birçoğu envantere dahi alınmamıştır. Bunların büyük ihtimalle günlük hayatta evlerdeki çok farklı amaçlarla, herhangi bir iş için kullanıldığı çok açıktır. Taş aletlerin petrografik analizinin gösterdiği şekilde bu hammaddelerin kaynakları Kayseri ve civarına lokalize edilebilir. Esasen Orta Anadolu'da her yerde bulunabilen bu taşların dışarıdan getirildiğini söylemek tahminlerin ötesindedir. Ancak bu taş aletlerin hiçbir merkezde bulunmayacak kadar Kültepe'de çok sayıda bulunmuş olması burada bunların günlük işlerin dışında da muhtemelen madencilik veya farklı işlerde araç olarak kullanılmış olduklarını söylemek olasıdır. Bu dönemde madencilik muhakkak ki çok ileri seviyeye gitmiş, ancak prehistorik devirlerden itibaren kullanılan taş aletler de kullanılmaya devam etmiştir.

Söz konusu aletler sadece bir fonksiyon için üretilmemiş olup bunlar örneğin el taşlarında olduğu gibi birden fazla fonksiyon da taşıyabilmektedir. El taşları maden işlemekte de kullanılmış olabilirler. Kültepe'de evlerde madencilik için de her evde kalıp ve potalar bulunmaktadır. Tahsin Özgüç'ün belirttiğine göre Karum'da özel evlerde kalıplar bulunmakta ve ihtiyaç duyulduğunda ev sahibi de kalıbını alıp, demircide (?) kendi alet veya silahlarını döktürmektedir[161]. Ancak bu taşların üzerinde madencilik anlamında da kullanılmış olabileceğini gösteren herhangi bir iz günümüze ulaşmamıştır.

[161] Özgüç 1986, 37.

Sonuç olarak Kültepe'de ele geçirilen aletlerin bu kadar farklı tipte olması burada her türlü işin yapıldığını göstermektedir. Ancak belirli bir alanda yoğunlaşma yoktur. Evlerin içinde bu kadar çok sayıda bulunan aletler-araçlar, evlerin sadece ikametgâh olarak değil, aynı zamanda insanların burada bu aletleri kullanarak üretim yaptığı mekanlar olarak kullanıldığını göstermektedir. Kültepe'de bulunan taş aletlerin madencilikten seramik üretimine, seramik bezemesinden kesme-biçme işlerine kadar çok farklı fonksiyonlarda kullanılmış oldukları görülmüştür. Petrografik verilerin de gösterdiği şekilde bu aletler için köken olarak Kayseri-Niğde Masifi gösterilebilir.

VIII. KAYNAKÇA

Arık, R. O.,

1937 *Türk Tarih Kurumu Tarafından Yapılan Alaca Höyük Hafriyatı: 1935'deki Çalışmalara ve Keşiflere Ait İlk Rapor*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, V/1, Ankara.

Bilgi, Ö.,

1997 Klâsik Çağ Öncesinde Anadolu'da Ticaret, *Palmet I*, Sadberk Hanım Müzesi Yıllığı, s. 1-36.

Boehmer, R. M.,

1972 Die Kleinfunde von Boğazköy aus den Grabungskampagnen 1931-1939 und 1952-1969. Mann.

1979 Die Kleinfunde aus der Unterstadt von Boğazköy, Grabungskampagnen 1970-1978 (Boğazköy-Hattuša).

Çınaroğlu, A.- Çelik, D.,

2010 Atatürk ve Alacahöyük, Ekici Form Ofset, Ankara.

Doğan, F.,

2005 MÖ. 3. Binyılda Ege Dünyası'nda Görülen Taş Aletler ve Madeni Silahlar, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Dönmez, M.& Akçay, A. E.,

2016 1:250 000 Ölçekli Türkiye Jeoloji Haritaları Serisi, Kırşehir Paftası No:6, MTA Genel Müdürlüğü, Jeoloji Etütleri Dairesi, s. 1-31.

Duru, R.,

2008 *MÖ. 8000'den MÖ. 2000'e Burdur-Antalya Bölgesinin 6000 Altıbin Yılı*, Suna-İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü.

Elliott, C.,

1991 The Ground Stone Industry, Arts et industries de la Pierre Ras Shamra-Ougarit VI, Editions Recherche sur les Civilisztions.

Emre, K.,

1989 *''Pottery of Levels III and IV at The Karum of Kaniş''*K. Emre, B. Hrouda, M. J. Mellink, N. Özgüç (eds), Anatolia and The Ancient Near East. Studies in Honour of Tahsin Özgüç, Türk Tarih Kurumu, Ankara. s. 111-128.

2011 "Kaniş'in Keşfinin Hikayesi": F. Kulakoğlu – S. Kangal (yay. haz.), Anadolu'nun Önsözü, Kültepe Kaniş-Karumu. Asurlular İstanbul'da, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları No:78, s. 20-23.

Gelb, I. J.,

1939 ''*Hittite Hieroglyphic Monuments''* Vol. 45, University of Chicago Press.

Gorny, R. L.,

1990 *Alişar Höyük in The Second Millenium BC.*, University of Chicago (Unpublish Ph. D. Thesis), Chicago.

Güldoğan, E.,

2003 *Aşıklı Höyük Sürtme Taş Endüstrisi Buluntularından Bir Grup (Öğütücü ve Ezici Aletler),* Ed. M. Özdoğan vd., Köyden Kente Yakındoğu'da İlk Yerleşimler, Ufuk Esin'e Armağan, s. 415-427.

2008 "Aşıklı Höyük Sürtmetaş Endüstrisi Kesiciler ve Diğer Araç, Silah ve Aletler Grubu", 1. Delemen vd. (yay.) Haluk Abbasoğlu'na Armağan. EUREGETES: Ege Yayınları, s. 521-530.

2011 ‘’Aşıklı Höyük Sürtme Taş Buluntu Topluluğu’’, *TÜBA-AR: 14,* s. 41-58.

Güngördü, E.,

2003 Türkiye’nin Coğrafyası, Asil Yayın Dağıtım, Ankara, s. 167.

İzbırak, R.,

1979 Jeomorfoloji, Analitik ve Umumi, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Basımevi, Ankara.

Kanchev, K,

1978 ‘’Microwear Studies of Weapons and Tools from the Chalcolithic Necropolis at the of Varna’’,*Studia Praehistorica 1-2,* s.46-49.

Kaptan, E.,

1989 Türkiye Madencilik Tarihine Ait Celaller (Niğde) Yöresindeki Sarıtuzla-Göltepe Buluntuları, Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, V. Arkeometri Sonuçları Toplantısı, s. 13- 31.

1991 Eski Anadou Madenciliğine Ait Yeni Tarihlenen Buluntular, Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, VII. Arkeometri Sonuçları Toplantısı, s. 95-105.

2006 Anadolu’da Eski Dönemlere Ait Cevher Hazırlama Aletlerinden Seçilmiş Örnekler, Hayat Erkanal’a Armağan, Kültürlerin Yansıması, Homer Kitabevi, s. 467-472.

Koşay, H. Z.,

1938 *Türk Tarih Kurumu Tarafından Yapılan Alaca Höyük Hafriyatı, 1936'daki Çalışmalara ve Keşiflere Ait İlk Rapor*, Türk Tarih Kurumu Yayınları V/2, Ankara.

1951 *Türk Tarih Kurumu Tarafından Yapılan Alaca Höyük Kazısı, 1937-1939'daki Çalışmalara ve Keşiflere Ait İlk Rapor*, Türk Tarih Kurumu Yayınları V/5, Ankara.

Koşay, H. Z., Akok, M.,

1966 *Türk Tarih Kurumu Tarafından Yapılan Alaca Höyük Kazısı: 1940-1948'deki Çalışmalara ve Keşiflere Ait İlk Rapor*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, V/6, Ankara.

1973 *Türk Tarih Kurumu Tarafından Yapılan Alaca Höyük Kazısı, 1963-1967Çalışmaları ve Keşiflere Ait İlk Rapor*, Türk Tarih Kurumu Yayınları V/28, Ankara.

Kulakoğlu, F.,

2011 "Kültepe Kaniş-Karumu: Anadolu'nun En Eski Uluslararası Ticaret Merkezi":Kulakoğlu, F., Kangal, S. (yay. haz.), Anadolu'nun Önsözü, Kültepe Kaniş-Karumu. Asurlular İstanbul'da, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları No:78, s. 40-51.

2012 "Kültepe-Kaniş": O. Bingöl – A. Öztan – H. Taşkıran (yay. haz.), DTCF 75. Yıl Armağanı, Arkeoloji Bölümü Tarihçesi ve Kazıları. Anadolu/Anatolia Ek Dizi – Supplements III.2, s. 207-218.

2017 "2017 Yılı Kültepe - Kaniş Kazıları", Anadolu / Anatolia, S. 43, s. 222-223.

2018 Kaniş Karumu: Eski Asur Ticaretinin Anadolu'daki Başkenti, Kemalettin Köroğlu, Selim Ferruh Adalı (Haz.), Assurlular Dicle'den Toroslar'a Tanrı Assur'un Krallığı, 1. Baskı, YKY, İstanbul, s. 56-83.

Mellaart, J.,

1958 ''*Second Millenium Pottery From The Konya Plain and Neighbourd'',* Belleten XXII/88.

1970 Excavations at Hacılar II , Edinburg.

Mikami, T., Omura, S.,

1987 ''1986 Yılı Kaman-Kalehöyük Kazıları'' IX. Kazı Sonuçları Toplantısı II, s. 1-20.

Omura, S.,

1996 ''1995 Yılı Kaman-Kalehöyük Kazıları'' XVIII. Kazı Sonuçları Toplantısı I, s. 201-212.

1998 Preliminary Report on the Twelfth Excavation at Kaman-Kalehöyük (1997), *Anatolian Archaeological Studies II*, 1-85.

2001 ''2000 Yılı Kaman-Kalehöyük Kazıları'' 23. Kazı Sonuçları Toplantısı 1. Cilt, s. 389-396.

2008 ''2003-2006'' Yılları Kaman-Kalehöyük Kazıları'', 29. Kazı Sonuçları Toplantısı, 3. Cilt, s. 1-16, Ankara.

Orthmann, W.,

1963 *Frühe Keramik von Boğazköy*, Aus den Ausgrabungen am Nordwesthang von Büyükkale, Berlin.

Osten, H. H & Bittel, K. & Mc. Ewan, C. W.,

1933 *''Ankara Müzesi'ne Kayseri Civarında Kain Kültepe'den Getirilen Yeni Eserler''*, TTAED I, 64-94.

Osten, H. H., Schmidt, E. F.,

1930 *The Alishar Hüyük: Season of 1927 Part I,* Oriental Institute Publications Vol VI, University of Chicago Press, Chicago.

Osten, H. H., Schmidt, E. F., & Newell, E. T.

1937 *The Alishar Hüyük: Seasons of 1930-1932 Part II,* Oriental Institute Publications Vol VIII, University of Chicago Press, Chicago.

Özgüç, N.,

1964 ''Acemhöyük Kazıları'', TAD XIII/2, s. 96-97.

1966 *''Acemhöyük Kazıları/Excavation at Acemhöyük''* Anadolu/Anatolia X

1967 ''Acemhöyük Kazıları'', TAD XIV/1-2, s. 235-236.

Özgüç, T.,

1950 *Türk Tarih Kurumu tarafından Yapılan Kültepe Kazısı Raporu 1948 / Ausgrabungen in Kültepe. Bericht über die im Auftrage der Türkischen Historischen Gesellschaft 1948 durchgeführten Ausgrabungen*. TTKY V. Seri Sayı:10, Ankara.

1953 *Türk Tarih Kurumu tarafından Yapılan Kültepe Kazısı Raporu 1949 / Ausgrabungen in Kültepe. Bericht über die im Auftrage der Türkischen Historischen Gesellschaft 1949 durchgeführten Ausgrabungen*. TTKY V. Seri Sayı:12, Ankara.

1955 ‘’Koloni Devrinin Geç Safhasına(Ib) Ait Bir Atölye Hakkında’’, *Belleten* XIX/73, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, s. 73-76.

1959 Kültepe-Kaniş: Asur Ticaret Kolonilerinin Merkezinde Yapılan Yeni Araştırmalar, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 5/19, Ankara.

1983 ‘’New Finds From Kanesh and What They Mean For Hittite Art’’, in: von R. M. Boehmer, H. Hauptmann (eds.), Beitrage zur Altertumskunde Kleinasiens, (Festchrift Für Kurt Bittel), Main

1986 Kültepe-Kaniş II: Eski Yakındoğu’nun Ticaret Merkezinde Yeni Araştırmalar; New Researches at The Trading Center of Ancient Near East, Türk Tarih Kurumu Yayınları, V/41, Ankara.

1993 *‘’Studies on Hittite Reliefs Vases, Seals, Figurines and Rock-Carvings’’* Nimet Özgüç’e Armağan, Aspects of Art and Iconography: Anatolia and Its Neighbors, Studies in Honour of Nimet Özgüç. Ed. By M. J. Mellink et. al. TTK Basımevi, Ankara 1993, s. 473-499.

1999 Kültepe-Kaniş/Neşa Sarayları ve Mabetleri, Türk Tarih Kurumu Yayınları V/46, Ankara.

2005 Kültepe Kaniş/Neşa, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

Öztan, A.,

1991 ‘’1989 Yılı Acemhöyük Kazıları’’, XII. Kazı Sonuçları Toplantısı 1, s. 247-258

1993 ‘’1991 Yılı Acemhöyük Kazıları’’ XIV. Kazı Sonuçları Toplantısı I, s. 281-300.

1994 ‘’1992 Yılı Acemhöyük Kazıları’’ XV. Kazı Sonuçları Toplantısı I, s. 245-255.

2001 ‘’1998-1999 Acemhöyük Kazıları’’ 22. Kazı Sonuçları Toplantısı I, s. 119-120.

2012 ‘’*ACEMHÖYÜK (1962-1988, 1989)’’*, Bingöl, O., Öztan, A., Taşkıran, H. (yay. haz.), DTCF 75. Yıl Armağanı, Arkeoloji Bölümü Tarihçesi ve Kazıları, Anadolu/Anatolia Ek Dizi-Supplements III-2.

Roodenberg, J., an Roodenberg, S. A.,

2008 Life and Death in a Prehistorik Settlement in Northwest Anatolia The Ilıpınar Excavations, Vol III with contributions on Hacılartepe and Menteşe, s. 30, Fig. 13, Belgium.

Schachner, A.,

2012 *Hititler Öncesi Boğazköy,* 2. Çorum Kazı ve Araştırmalar Sempozyumu, s. 83-96.

Schmidt, E. F.,

1932 *The Alishar Hüyük Season of 1928-1929, Part I,* Oriental Institute Publications Vol. XIX, University of Chicago Press, Chicago.

Seeher, J.,

2006 Hattuşa Rehberi: Hitit Başkentinde Bir Gün, Ege Yayınları.

Sözeri, K.,

2017 Kayaçlar, MTA Tabiat Tarihi Müzesi, Mineraloji Petrografi Birimi, Ankara.

Sür, A., Sür, Ö & Yiğitbaşıoğlu, H.,

2009 Mineraller ve Kayaçlar, Bilim Yayıncılık, Ankara.

Tezcan, B.,

1958 *Aksaray Çevresinden Derlenen Eserler,* Belleten XXII/88, 517-526.

Türkecan, A. ve diğ.

1998 *Kayseri (Bünyan-Develi-Tomarza) Yöresinin Jeolojisi ve Volkanik Kayaçların Petrolojisi,* MTA report no. 10186.

Wright, K.

1992 *A Classification System For Ground Stone Tools From The Prehistoric Levant*, Paléorient, Vol. 18, s. 53-81

Yazgan, E.,

2015 *Cassiterite (Tin) Mineralization Related with Erciyes Volcanic Activities and the Mode of Formation of the Hematite-Cassiterite-Yazganite-Tridymite Paragenesis and its Implication for Bronze Alloys,* Kulakoğlu F. & Michel C. (Ed.) Proceedings of the 1st Kültepe International Meeting, Kültepe, 19-23 September, 2013. Studies Dedicated to Kutlu Emre. SUBARTU XXXV.

Yazıcı, H.,

2002 İç Anadolu Bölgesi Coğrafyası, Nobel Yayıncılık, I. Baskı, s. 9.

Yener, K. A.

2007 The Anatolian Middle Bronze Age Kingdoms and Alalakh: Mukish, Kanesh and Trade, *Anatolian Studies, 57,* s.151-160.

IX. KATALOG

Kat. No.: 001 **Levha No**: 1:1 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 728 **Tip:** A

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü:

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Koyu yeşil taştan üçgen formlu, küt ağızlı, dar kısmında kırığı vardır.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 002 **Levha No**: 1:2 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 740 **Tip:** A

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Boy: 7.8 cm; En: 6.9 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yeşil taştan, el tutacak yeri kırılmış, keskin ağız kısmında kırıklıklar vardır.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 003 **Levha No**: 1:3 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.f/k.187 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 3152 **Tip:** B1

Bul. Yeri: Kültepe Atölye

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 4.3 cm; Gen: 3.4 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Açık yeşil taştan üçgen formlu, geniş keskin ağzında küçük bir kırıklık mevcuttur.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 004 **Levha No**: 1:4 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.s/t.47 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 5230 **Tip:** B1

Bul. Yeri: Kültepe 1966 kazısı

Maddesi: Gabro **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 3.5 cm; Kal: 1.7 cm; Gen: 3.2 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yeşil renkli, cilalı.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 005 **Levha No**: 1:5 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.z/t.17 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 72/96-11 **Tip:** B1

Bul. Yeri: ff/21

Maddesi: Gabro **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 3.5 cm; Gen: 2.8 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yeşil taştan yassı gövdeli, ağız kısmı çok keskin, uç kısmı yassı ve yuvarlak.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 006 **Levha No**: 1:6 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.95/k.65 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 95/61 **Tip:** B1

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Gabro **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 4.6 cm; Gen: 3.8 cm; Kal:1.7 cm

Tabakası: I. Ocak. LII-LIV/117-121. 11a. oda. Ib

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yassı gövdeli üst kısmı dar alt kısmı geniş çok iyi perdahlı.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 007 **Levha No**: 1:7 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.97/k.500 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 97/126 **Tip:** B1

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Gabro **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 4.1 cm; Gen: 1.7 cm

Tabakası: III. Ocak, LXV-121,I. Kat

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Üst kısmı dar ve yuvarlatılmış. Alt kısmı düzleştirilmiş. Yassı gövdeli.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 008 **Levha No**: 2:1 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.99/k.30 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 99/11 **Tip:** B1

Bul. Yeri: Kültepe I

Maddesi: Yeşil Taş **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 3.8 cm; Gen: 5.5 cm

Tabakası: LIX/128 I

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Parlak perdahlı,. Çok iş görmüş. Ağız ve vurma kısmı oldukça hırpalanmış

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 009 **Levha No**: 2:2 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.03/k.032 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2003/78 **Tip:** B1

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 5.9 cm; Gen: 4.4 cm; Kal: 1.7 cm

Tabakası: 1C Açma-Sokak Dolgusu/LVIII-133/Ib

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Çok iyi perdahlı. Ağız kenarı kullanmadan dolayı yıpranmış ve atılmış. Bu yüzden uçları çentikli.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 010 **Levha No**: 2:3 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 766 **Tip:** B2

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Gabro **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 4.7 cm; Taban En: 4.8 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Koyu yeşil taştan, parlak perdahlı, ağız kısmı keskince olup, el tutacak yerinin geniş ve dar yüzlerinde iki adet çentik vardır.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 011 **Levha No**: 2:4 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2335 **Tip:** B2

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Taş **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 6.1 cm; Gen: 3 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Açık yeşil renkli taştan olup parlak cilalıdır. Ağız kısmı keskindir. El tutacak kısımda çentikler vardır. Sağlam.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 012 **Levha No**: 2:5 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.b/k 237 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2606 **Tip:** B2

Bul. Yeri: B. II. kat

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Boy: 4.3 cm; Ağız gen: 2.6 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yeşil taştan üçgen biçimli olup ağzı kalınlaştırılmıştır.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 013 **Levha No**: 2:6 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.v/k.86 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 6505 **Tip:** B2

Bul. Yeri: Kültepe-Karum Ib katı

Maddesi: Gabro **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 4.2 cm; Gen: 3.5 cm

Tabakası: Ib katı, ee/21

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Bir ucu küt, diğer ucu keskin olarak yontulmuş, Sağlam.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 014 **Levha No**: 2:7 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.z/t.26 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 72/96-15 **Tip:** B2

Bul. Yeri: Kültepe Sur önü

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 5 cm; Gen: 3.5 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Gri renkte çekiç biçimli baş kısmında kavlamalar var.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 015 **Levha No**: 2:8 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.82/k.262 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 82/918 **Tip:** B2

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 5.3 cm; Gen: 3.6 cm; Kal: 1.8 cm

Tabakası: II.kat

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: İki yüzü üçgen biçiminde tepesi küt. Oval kesitli, geniş ağız kısmının ince uzun köşeleri yuvarlatılmış dikdörtgen biçimindedir.

Yayın: Özgüç 1986: s. 47, Lev 95,5.

Kat. No.: 016 **Levha No**: 2:9 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.82/k.263 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 82/919 **Tip:** B2

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 5.5 cm; Gen: 4 cm; Kal: 1.7 cm

Tabakası: II. kat

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yeşilimtırak gri renkte iki geniş yüzü üçgen biçiminde oval kesitli, alt yüzü dar ince uzun.

Yayın: Özgüç 1986: s. 47, Lev 95,5.

Kat. No.: 017 **Levha No**: 3:1 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.88/k.832 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 88/494 **Tip:** B2

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 4.4 cm; Gen: 4 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yassı biçimli, ağız kısmı geniş, tepeye doğru daralmakta ve kalınlaşmakta, uç kısmı hırpalanmış.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 018 **Levha No**: 3:2 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.88/k.950 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 88/531 **Tip:** B2

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Gabro **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 3.4 cm; Gen: 4.1 cm

Tabakası: II. kat

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Koyu yeşil renkte, yassı üçgen gövdeli, keskin ağızlı. Çekiç kısmı (vurma yeri) hafif hırpalanmış.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 019 **Levha No**: 3:3 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.96/k.132 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 96/88 **Tip:** B2

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Magmatik Breş **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 6.4 cm; Gen: 4 cm

Tabakası: LXII/117. Fırın yanı

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Perdahlı, keskin kenarında kırıklar var.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 020 **Levha No**: 3:4 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.97/k.506 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 97/132 **Tip:** B2

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 5 cm; Kal: 1.5 cm

Tabakası: III. Ocak, LXIV-123, II. Kat

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Perdahlı, ağız kısmı ince bir yüzey oluşturacak şekilde dip kısmı dar ve düzeltilmiş.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 021 **Levha No**: 3:5 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.02/k.103 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2002/65 **Tip:** B2

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Gabro **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 5.1 cm; Gen: 3.6x1.8 cm; Kal: 1.9 cm

Tabakası: 3.Açma-5.Mekan-Gri tabaka/LXIII -132/II.kat

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: İki geniş yüzü üçgen biçiminde, kenarları yuvarlatılmış, üst kısmı dar ve yuvarlatılmış, alt kısmı ise yassı, dikdörtgen biçiminde.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 022 **Levha No**: 3:6 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.90/k.60 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 90/2933 **Tip:** B3

Bul. Yeri: Kültepe I. kat

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 8 cm; Gen: 4 cm; Kal: 1.7 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Grimsi yeşil renkte, bir ucu dar, diğer ucu ise geniş yontulmuş.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 023 **Levha No**: 4:1 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt. e/t.259 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 3037 **Tip:** B4

Bul. Yeri: Kültepe - Hitit Evi III. kat

Maddesi: Magmatik Breş **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 8.3 cm; Kal: 2 cm; Gen: 4.5 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Ucu kesik üçgen formlu, bir uzun kenarı keskinleştirilmiştir. Bir yan yüzü ve iki yüzünde kavlamalar vadır.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 024 **Levha No**: 4:2 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.f/k.188 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 3153 **Tip:** B4

Bul. Yeri: Kültepe Atölye

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 6.8 cm; Gen: 4.7 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yeşil taştan üçgen formlu ve küt ağızlıdır. Üzeri zedelidir.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 025 **Levha No**: 4:3 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.z.19 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 72/96-12 **Tip:** B4

Bul. Yeri: Kültepe Köylüden alınma

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 4.9 cm; Gen: 3.4 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Çekiç biçiminde şişkin gövdeli, dar ucu yuvarlak geniş ucu dikdörtgen.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 026 **Levha No**: 4:4 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.82/k.77 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 82/767 **Tip:** B4

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Gabro **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 5.7 cm; K: 2.3 cm; Gen: 3.4 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Koyu gri renkli küçük beyaz benekli, perdahlı, dar ucu yassıca geniş ucu oval kesitli çekiç biçimlidir.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 027 **Levha No**: 4:5 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.90/k.392 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 90/2993 **Tip:** B4

Bul. Yeri: Kültepe I. kat

Maddesi: Volkanik Breş **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 6.4 cm; Gen:2.6 cm

Tabakası: Mehmet Er Tarlası

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Siyah renkte yüzeyi çok hırpalanmış. Parlak perdahlı. Restore edilmiştir.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 028 **Levha No**: 4:6 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.97/k.337 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 97/6 **Tip:** B4

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Volkanik Breş **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü:

Tabakası: I. Ocak; LIII-124; I.kat enkazı

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

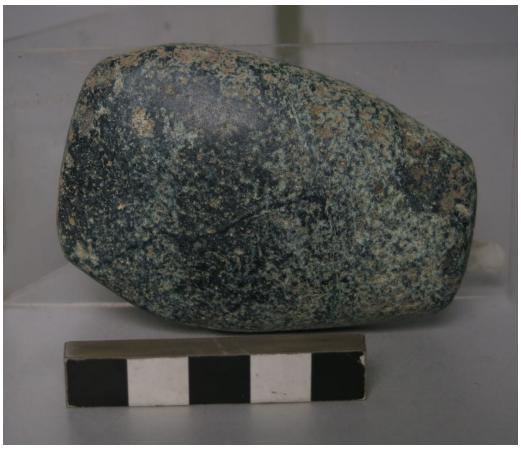
Tanımı: Gri boz renkte, tabanı dikdörtgen, geniş yüzleri üçgenimsi, tepesi yuvarlatılmış biçimli.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 029 **Levha No**: **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.13/k.81 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2013/1611 **Tip:** B4

Bul. Yeri: Kt.13/k/00/Yüzey/1102

Maddesi: Gabro **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 7.5 cm; Gen: 4.9 cm; Kal: 2.3 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yanları dışbükey. Bir yan yüzü geniş ve düzgün yontulmuştur. Dar olan yüzü de biley taşı şeklinde işlenmiştir. Aşınmaya bağlı pürüzleri küçük eksikleri görülmektedir.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 030 **Levha No**: 4:7 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.95/k.194 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 95/154 **Tip:** B5

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Andezit-Bazalt? **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 7 cm; Gen: 4.8 cm

Tabakası: I. Ocak. LII-LIV/117-121. 2. oda güneyi -8. oda güneyi arasındaki fırınlı

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yeşilimsi-gri renkte keskin ağzı iki köşeden kırıktır.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 031 **Levha No**: 5:1 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.07/k.116 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2007/80 **Tip:** B5

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 4.1 cm; Gen: 3 cm; Kal: 1.4 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yuvarlatılmış uç kısmı hafif kırıklı, ön ve arka yüzü çok iyi cilalı.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 032 **Levha No**: 5:2 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 769 **Tip:** C1

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Boy: 4.5 cm; En: 3.9 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yeşil taştan, yassıca üçgen formlu, keskince ağızlı, el tutacak yerinde ve ağzında zedeler vardır.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 033 **Levha No**: 5:3 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.f/k.189 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 3154 **Tip:** C1

Bul. Yeri: Kültepe I. Atölye

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 4.4 cm; Gen: 4.7 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yeşil taştan bir yüzünün üst kısmı kırık olup perdahlıdır.

Yayın: Özgüç 1953, s. 74, Res. 21-24.

Kat. No.: 034 **Levha No**: 5:4 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.l/k.49 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 3969 **Tip:** C2

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 5 cm; Gen: 3.5 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı:

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 035 **Levha No**: 5:5 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.85/k.198 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 85/3350 **Tip:** C2

Bul. Yeri:

Maddesi: Gabro **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 5.8 cm; Gen: 4.3 cm; Kal: 2.2 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: İnce ucu küt, keskin ucu kavisli, iyi perdahlı, hafif çatlaklı.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 036 **Levha No**: 5:6 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.88/k.835 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 88/495 **Tip:** C2

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 4.4 cm; Gen: 4 cm

Tabakası: I. kat

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yeşil renkte taştan, tepesi kısa, geniş yüzlü, keskin ucu iyi korunmuş.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 037 **Levha No**: 5:7 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.94/k.15 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 94/17 **Tip:** C2

Bul. Yeri: Kültepe L111/125 plankare II.kat

Maddesi: Gabro **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 5.1 cm; Gen: 4 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yeşilimsi renge sahip taştan yapılmış keskin ağızlı, bir üçgenin tepesi biçiminde sona eren arka ucu yuvarlatılmış köşesinde küçük bir kırık mevcut.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 038 **Levha No**: 5:8 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 751 **Tip:** C3

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Boy: 5.4 cm; En: 3.4 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Siyah taştan üçgen formlu, ağız kısmı keskincedir. Sağlam.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 039 **Levha No**: 5:9 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 762 **Tip:** C3

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Boy: 5.5 cm; En: 1.5 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Koyu yeşil taştan üçgen formlu, keskin ağızlı, parlak perdahlı ve cilalıdır.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 040 **Levha No**: 6:1 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.b/k 235 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2605 **Tip:** D

Bul. Yeri: B. II. kat küçük oda

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Boy: 4.5 cm; Ağız gen: 3.2 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Üçgen biçimine olup, ağzında ve gövdesinde zedelenme vardır.

Yayın: Özgüç 1953, s. 72, Lev. LVIII, Res. 628.

Kat. No.: 041 **Levha No**: 6:2 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.f/k.190 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 3155 **Tip:** D

Bul. Yeri: Kültepe I. Atölye

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 5.5 cm; Gen: 3.6 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Koyu yeşil taştan, iyi perdahlanmış, bir yüzünün bir kısmı kırık olup boydan boya çatlaktır.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 042 **Levha No**: 6:3 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.L/k.48 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 3968 **Tip:** D

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Gabro **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 6 cm; Gen: 4 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yeşil taştan, cilalı ve perdahlı, keskince ağızlı.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 043 **Levha No**: 6:4 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.y/36 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 71/115-15 **Tip:** D

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Gabro **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 3.8 cm; Kal: 1 cm; Gen: 2.2 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Üçgen biçimli yeşil taştan el baltası. El tutamağının ucu kütleşmiş. Diğer ucu geniş olup yassı ve keskindir.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 044 **Levha No**: 6:5 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.82/k.264 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 82/920 **Tip:** D

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Taş **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 3.5 cm; Gen: 2.4 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yeşil renkte alt yüzü tepesi yuvarlatılmış, üçgen biçiminde, üst yüzü iki satıhlı, yan yüzleri trapez biçiminde keskince ağızlı.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 045 **Levha No**: 6:6 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt. e/k.136 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2998 **Tip:** E

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 9 cm; Uz: 6 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yeşilimsi gri taştan yapılmış olup üçgen formludur. Sağlam.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 046 **Levha No**: 6:7 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.f/k.94 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 3102 **Tip:** E

Bul. Yeri: Kültepe - e.e. 42

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 7,3 cm; Gen: 3.3 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Açık yeşil taştan üçgen formlu, geniş yüzleri bombeli, kalın ve küt ağızlı, üst kısmında zedeler vardır.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 047 **Levha No**: 7:1 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 725 **Tip:** F

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Boy: 5.7 cm; En: 3.9 cm; Kal; 2.1 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Bir ucu küt, diğer ucu keskince, küt tarafından ağza doğru genişlemekte olup ağızda kırıkları vardır.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 048 **Levha No**: 7:2 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 752 **Tip:** F

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Boy: 2.8 cm; En: 1.1 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Damarlı yeşil taştan olup, üçgen formlu, üstü bombeleştirilmiş, ağzı keskin olup tamdır.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 049 **Levha No**: 7:3 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.90/k.68 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 90/2941 **Tip:** F

Bul. Yeri: Kültepe Ib

Maddesi: Taş **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 3.4 cm; Gen: 1.6 cm; Kal: 1.1 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yeşil taştan parlak perdahlı, uç kısmı keskin, çekiç kısmı kütleştirilmiş.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 050 **Levha No**: 7:4 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.93/k.2 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 93/5 **Tip:** F

Bul. Yeri: Kültepe I. kat

Maddesi: Andezit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 4.1 cm; Gen: 1.9 cm; Kal: 0.7 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yeşil renkli iki tarafından yontularak ağız kısmına doğru inceltilmiş ve keskinleştirilmiş ağızlı üst kısma doğru daralan ve incelen gövdelidir.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 051 **Levha No**: 7:5 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.96/k.30 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 96/22 **Tip:** F

Bul. Yeri: 1996 Yılı Kültepe Kazısından

Maddesi: Gabro **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 5.2 cm; Gen: 2.9 cm

Tabakası: LI/124. M 6 - M 8 arası. I. kat.

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Kalınca ağzın köşeleri yuvarlatılmış, çekik kısmı iki yerden hırpalanmış, perdahlı. Dibinden iki yerde noksan var.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 052 **Levha No**: 7:6 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.06/k.076 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2006/91 **Tip:** F

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Taş **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 7.6 cm; Gen: 2.9 cm; Kal: 1.6 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Gri-beyaz gözenekli bir taştan. Uzun gövdeli. Dışa doğru genişleyen keskin kenarı oldukça eskimiş. Çekiç görevini gören diğer tarafı dikdörtgen kesitli.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 053 **Levha No**: 7:7 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt. elt.199 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 3017 **Tip:** G

Bul. Yeri: Kültepe AIb

Maddesi: Serpantin **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 4.3 cm; Kal: 1.3 cm; Gen: 3 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Serpantinden yapılmış olup, üçgen formlu, iyi perdahlı, sağlam.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 054 **Levha No**: 7:8 **Eserin Adı:** Yassı Balta

Kazı Env. No: Kt.00/k.061 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2000/608 **Tip:** G

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 2.8 cm Gen: 2.3 cm; Kal: 1.1 cm

Tabakası: 3. açma, 1. oda, M-4.

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yeşilimsi-gri renkte iyi perdahlı, bir ucu dar, diğer ucu geniş. Hafifçe keskinleştirilmiş.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 055 **Levha No**: 7:9 **Eserin Adı:** Sap Delikli Balta

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-13

Müz. Env. No: **Tip:**

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 5.6 cm; Gen: 5.1 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Sap deliğine paralel bir kesici kenara sahip. Ense kısmı ve deliğin yarısından itibaren bir kısmı kırık ve noksandır.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle.

Kat. No.: 056 **Levha No**: **Eserin Adı:** Sap delikli balta

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 743 **Tip:**

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Taş **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: 4.8x4.1 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Siyah taştan sap deliğinden kırılmış olup, sadece küt tarafı vardır. Üzeri alacalıdır.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 057 **Levha No**: 8:1 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: Kt.97/k.338 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 97/7 **Tip:** A

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 6 cm; Gen: 5.8 cm; Kal: 4.2 cm

Tabakası: I. Ocak; LIV-124; I.kat enkazı

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Gri renkte köşeleri yuvarlatılmış, kabaca prizma şeklinde.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 058 **Levha No**: 8:2 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 13-k-01-1388

Müz. Env. No: **Tip:** A

Bul. Yeri: Mk.12

Maddesi: Bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 5.5 cm; Gen: 6 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Kübik formlu, kenarları yuvarlatılmış. Vurma yüzeylerinde kullanımdan kaynaklı aşınmalar mevcut.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle.

Kat. No.: 059 **Levha No**: 8:3 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 13-k-01-1447

Müz. Env. No: **Tip:** A

Bul. Yeri: Mk 16'nın kuzeydoğusu

Maddesi: Bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 5.6 cm; Gen: 5.9 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Kübik formlu, kenarları yuvarlatılmış, yüzeyi pürüzsüz, vurma yüzeylerinden birinde kırıklar mevcut.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 060 **Levha No**: 8:4 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 13-k-01-1766

Müz. Env. No: **Tip:** A

Bul. Yeri: Mk. 29

Maddesi: Andezit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 8 cm; Gen: 8.5 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Kenarları yuvarlatılmış kübik formlu, düz olan vurma yüzeyinde kullanımdan kaynaklı aşınma mevcut, diğer yüzü hafif bombeli.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle.

Kat. No.: 061 **Levha No**: 8:5 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-02

Müz. Env. No: **Tip:** A

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Gen: 7.4 cm; Kal: 6.4 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Kübik formlu, kenarları yuvarlatılmış, düzgün pürüzsüz yüzeye sahiptir.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle.

Kat. No.: 062 **Levha No**: 8:6 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-20

Müz. Env. No: **Tip:** A

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Gen: 7 cm; Kal: 6.5 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Kenarları yuvarlatılmış kübik formlu ve vurma yüzeylerinde kullanımdan kaynaklı kırıklar mevcut.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle.

Kat. No.: 063 **Levha No**: 9:1 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-21

Müz. Env. No: **Tip:** A

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 7.2 cm; Gen: 7.7 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Kübik formlu, alet yüzeyinde kullanımdan kaynaklı aşınma ve kırılmalar mevcuttur.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle.

Kat. No.: 064 **Levha No**: 9:2 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-30

Müz. Env. No: **Tip:** A

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Radyolarit ? **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 7 cm; Gen: 7.4 cm;

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Kenarları yuvarlatılmış kübik formlu, taş yüzeyinde kırmızı, beyaz ve turuncu renkler mevcut. Taşın üzerinde vurmadan kaynaklı kırıklıklar mevcut.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 065 **Levha No**: 9:3 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-36

Müz. Env. No: **Tip:** A

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 6.7 cm; Gen: 7.5 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Kabaca kübik formlu, vurma yüzeylerinin birinde ve gövde yüzeyinde irili ufaklı çukur mevcut.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle.

Kat. No.: 066 **Levha No**: 9:4 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-37

Müz. Env. No: **Tip:** A

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Andezit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 7 cm; Gen: 7.7 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Diskoidal-oval formda, vurma yüzeylerinden biri düz diğeri ise bombelidir. Yuvarlatılmış olan kenarlarından birinde vurmadan kaynaklı izler mevcut.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 067 **Levha No**: 9:5 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-52

Müz. Env. No: **Tip:** A

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 6.7 cm; Gen: 7.2 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Kübik formlu, kenarları yuvarlatılmış, birden fazla vurma yüzeyine sahip, vurma yüzeyleri kullanımdan kaynaklı pürüzlü.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle.

Kat. No.: 068 **Levha No**: 10:1 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-10

Müz. Env. No: **Tip:** B

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Gen: 6 cm; Kal: 5.6 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Küresel formda, taş yüzeyi gözenekli yapıdadır.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle.

Kat. No.: 069 **Levha No**: 10:2 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-15

Müz. Env. No: **Tip:** C

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 7.7 cm; Gen: 7.5 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Düzensiz şekilli, birden fazla vurma yüzeyine sahiptir. Taşın yüzeyinde kullanımdan kaynaklı kırıklıklar mevcuttur.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 070 **Levha No**: 10:3 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-22

Müz. Env. No: **Tip:** C

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Diyabaz **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 6 cm; Gen: 8.5 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Bir tarafı düz diğer tarafı eğimli iki vurma uüzeyine sahip. KEnarları yuvarlatılmıştır.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 071 **Levha No**: 10:4 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-23

Müz. Env. No: **Tip:** C

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 7 cm; Gen: 8.6 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Düzensiz şekilli, birden fazla vurma yüzeyine sahip. Vurma yüzeylerinde kullanımdan kaynaklı kırıklıklar mevcut.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle.

Kat. No.: 072 **Levha No**: 11:1 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-25

Müz. Env. No: **Tip:** C

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 6 cm; Gen: 6.9 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Düzensiz formda birden fazla vurma yüzeyine sahip. Gövde üzerinde kullanım izlerini gösteren kırıklıklar ve çizgiler var.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle.

Kat. No.: 073 **Levha No**: 11:2 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-42

Müz. Env. No: **Tip:** C

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Radyolarit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 6.5 cm; Gen: 7 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Düzensiz şekilli, birden fazla vurma yüzeyine sahip. Gövde üzerinde ve aletin vurma yüzeylerinde kırıklıklar ve kopmalar ve yer yer küçük çukur şeklinde delikler mevcut.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 074 **Levha No**: 11:3 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-43

Müz. Env. No: **Tip:** C

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 6.7 cm; Gen: 7.6x7 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Düzensiz şekili, birden fazla vurma yüzeyine sahip. Gövde üzerinde kırıklıklar mevcut.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 075 **Levha No**: 11:4 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-44

Müz. Env. No: **Tip:** C

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 7 cm; Gen: 6.6 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Düzensiz formda birden fazla vurma yüzeyine sahip, gövde üzerinde aşınmalar ve beyaz lekeler mevcut.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle.

Kat. No.: 076 **Levha No**: 12 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-05

Müz. Env. No: **Tip:** D

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Granit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 12.5 cm; Gen: 11 cm; Kal: 7 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Diskoidal-oval formda, yan kenarları yuvarlatılmış ve her iki vurma yüzeyinde derin olmayan çukur mevcut.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 077 **Levha No**: 13:1 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-19

Müz. Env. No: **Tip:** D

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Gen: 7.2 cm; Kal: 5.7 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Diskoidal formda, kenarları yuvarlatılmış ve vurma yüzeylerinden birinde kırıklar diğerinde ise çok derin olmayan çukurluk mevcut.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle.

Kat. No.: 078 **Levha No**: 13:2 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-27

Müz. Env. No: **Tip:** D

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Granit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Gen: 8.2 cm; Kal: 5.6 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Diskoidal-oval formda, karşılıklı vurma yüzeyleri düz ve kenarları yuvarlatılmış, enine kesitlidir.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 079 **Levha No**: 13:3 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-28

Müz. Env. No: **Tip:** D

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Meta-mikro diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Gen: 6.3 cm; Kal: 4.4 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Diskoidal-oval formda, karşılıklı vurma yüzeyleri yuvarlatılmış, enine kesitlidir.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 080 **Levha No**: 13:4 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-31

Müz. Env. No: **Tip:** D

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Granit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Gen: 8.5 cm; Kal; 5.1 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Diskoidal-oval formda, karşılıklı vurma yüzeyleri ve yan yüzler yuvarlatılmış, enine kesitlidir. Alet yüzeyinde taşı enine çeviren kahverengi bir çizgi mevcut.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 081 **Levha No**: 13:5 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-32

Müz. Env. No: **Tip:** D

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Gen: 8.7 cm; kal: 6,3 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Düzensiz dairesel formda, alt tarafı düz üst tarafı hafif bombeli bırakılmıştır. Dzü olan kısmında hafif bir çukurluk mevcuttur.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle.

Kat. No.: 082 **Levha No**: 14:1 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-33

Müz. Env. No: **Tip:** D

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Volkanik breş **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 9.5 cm; Gen: 8.1 cm;

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Düzensiz diskoidal formda, vurma yüzeylerinden biri düz diğeri ise eğimlidir.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 083 **Levha No**: 14:2 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-50

Müz. Env. No: **Tip:** D

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Radyolarit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Gen: 7.6 cm; Kal: 5,8 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Oval formda, kenarları yuvarlatılmış ve her iki vurma yüzeyinde kırıklıklar mevcut.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 084 **Levha No**: 14:3 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-53

Müz. Env. No: **Tip:** D

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 7 cm; Gen: 8.7 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Dairesel formda, bir yüzü düz diğer yüzünde ise yukarı doğru hafif bir çıkıntı mevcut.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle.

Kat. No.: 085 **Levha No**: 14:4 **Eserin Adı:** El Öğütme Taşı

Kazı Env. No: Kt.b/k.10 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2486 **Tip:** E1

Bul. Yeri: I. kat

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 4 cm; Dip Çap: 4.6 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Siyah taştan koni biçimli. Sağlam.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 086 **Levha No**: 14:5 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: Kt.81/k.58 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 81/238 **Tip:** E2

Bul. Yeri: U/20 plankare II. kat enkazından

Maddesi: Taş **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 4.2 cm; Gen: 5.1 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Koyu gri renkte, tabanı hafif kavisli daraltılmış üst kısmı bombeli, üstü patineli ve gözenekli alt kısım parlak, perdahlı. Tüm.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 087 **Levha No**: **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: Kt.07/k.036 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2007/24 **Tip:** E2

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 4 cm; Gen: 5.2 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Gözenekli koyu gri, taban kısmı iyi perdahlı, yukarıya doğru daralan gövdeli, yuvarlak tepeli.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 088 **Levha No**: 15:1 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 09-t-01-310

Müz. Env. No: **Tip:** F

Bul. Yeri: Karum II. yapı katıyla çağdaş mimari

Maddesi: Amigdaler Bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Gen: 7.5 cm; Kal: 3.2 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Disk biçiminde, birbirine paralel karşılıklı vurma yüzeyine sahip, kenarları yuvarlatılmış ve vurma yüzeylerinden birinde kırıklar mevcuttur.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle.

Kat. No.: 089 **Levha No**: 15:2 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-03

Müz. Env. No: **Tip:** F

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Volkanik Breş **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Gen: 7 cm; Kal: 3.7 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Disk biçiminde bir tarafı düz diğer tarafı sivriltilmiş.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 090 **Levha No**: 15:3 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-07

Müz. Env. No: **Tip:** G

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 8.4 cm; Kal: 5.7 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Düzensiz kare prizma şeklinde, vurma yüzeylerinden biri düz diğeri hafif yuvarlatılmış, kenar yüzeylerinden biri düz değil.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 091 **Levha No**: 15:4 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-11

Müz. Env. No: **Tip:** G

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 10.6 cm; Kal: 5.6 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Düzensiz dikdörtgen prizması şeklinde, alt kısmı düz üst kısmı hafif yuvarlatılmış ve gövde üzerinde kırıklar mevcut.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 092 **Levha No**: 16:1 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-12

Müz. Env. No: **Tip:** G

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 13.6 cm; Gen: 6.7 cm; Kal: 6.1 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Düzensiz dikdörtgen prizma şeklinde, kenarları yuvarlatılmıştır.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 093 **Levha No**: 16:2 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-18

Müz. Env. No: **Tip:** G

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 9 cm; Gen: 9.5 cm; Kal: 8.1 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Kare prizma şeklinde, gövde üzerinde gövdeyi çepeçevre saran şerit şeklinde çizgi mevcut.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 094 **Levha No**: 17:1 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-35

Müz. Env. No: **Tip:** G

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 8 cm; Gen: 6.8 cm; Kal: 5.5 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Köşeleri yuvarlatılmış dörtgen formlu, vurma yüzeylerinden biri eğimli ve düz diğeri ise yuvarlatılmış.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle.

Kat. No.: 095 **Levha No**: 17:2 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-41

Müz. Env. No: **Tip:** G

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 8.3 cm; Gen: 7 cm; Kal: 6.2 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Kare prizma şeklinde, gövde üzerinde yer yer çatlaklar ve vurmadan kaynaklı aşınmalar mevcut.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 096 **Levha No**: 17:3 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-45

Müz. Env. No: **Tip:** G

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 7 cm; Gen: 6.6 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Kare prizma şeklinde, oldukça gözenekli yapıya sahip ve taşın kenar yüzeylerinden birinde beyaz renkte bir tabaka mevcut.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle.

Kat. No.: 097 **Levha No**: 18 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-01

Müz. Env. No: **Tip:** H

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Granit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 14.1 cm; Gen; 9.2 cm; Kal: 6.7 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Oval formda enine kesitli, kenarları yuvarlatılmış ve karşıt iki yüzeyi dışbükey ve aletin vurma yüzeylerinin birinde çok fazla derin olmayan çukurluk mevcut.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 098 **Levha No**: 19:1 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-14

Müz. Env. No: **Tip:** İ

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 16 cm; Gen: 8.2 cm; Kal: 3.9 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Kenarları yuvarlatılmış uzun yassı dikdörtgen formda.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 099 **Levha No**: 19:2 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-17

Müz. Env. No: **Tip:** İ

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 15.2 cm; Gen: 8.1 cm; Kal: 2.6 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Kenarları yuvarlatılmış uzun yassı dikdörtgen formda.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 100 **Levha No**: 20:1 **Eserin Adı:** El Taşı

Kazı Env. No: Kt.97/k.340 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 97/9 **Tip:** J

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Kum Taşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 7.9 cm; Gen: 5.5 cm; Kal: 3.9 cm

Tabakası: I. Ocak; LIII-124; I.kat enkazı

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Gri renkli, kabaca düzeltilmiş, alt kısmı düz, tepesi, hafif bombeli, yan yüzleri de hafif perdahlı.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 101 **Levha No**: 20:2 **Eserin Adı:** Havaneli

Kazı Env. No: Kt.84/k.78 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 84/279 **Tip:** A

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 14 cm; Gen: 7 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Tutamak kısmı silindirik gövde kısmı kabaca dikdörtgen prizma şeklinde.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 102 **Levha No**: **Eserin Adı:** Havaneli

Kazı Env. No: Kt.98/k.72 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 98/91 **Tip:** A

Bul. Yeri: Kültepe Ia

Maddesi: Bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 17.1 cm; Kal: 5.5 cm

Tabakası: II. Ocak LVIII/130 . Ia katı enkazı.

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Koyu gri renkli kabaca dikdörtgen prizma şeklinde, gövde üstündeki tutamak inceltilmiş.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle.

Kat. No.: 103 **Levha No**: 21:1 **Eserin Adı:** Havaneli

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-04

Müz. Env. No: **Tip:** A

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 19 cm; Gen: 7.1 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Tutamak kısmı silindirik gövdesi kabaca dikdörtgen prizması şeklinde. Göve üzerinde kırıklıklar mevcut.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 104 **Levha No**: 21:2 **Eserin Adı:** Havaneli

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-08

Müz. Env. No: **Tip:** A

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 18 cm; Gen: 8 cm; Kal: 5.1 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Tutamak kısmı silindirik, gövdesi kabaca dikdörtgen prizmzı şeklindedir.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 105 **Levha No**: 22:1 **Eserin Adı:** Havaneli

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-48

Müz. Env. No: **Tip:** B1

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 12.5 cm; Gen: 5.9 cm; Kal: 4.3 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Dikdörtgen şeklindeki gövdesi alta doğru genişlemekte ve altta bu kısımda hafif dışbükey bir taban oluşturmaktadır.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 106 **Levha No**: 22:2 **Eserin Adı:** Havaneli

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 13-k-01-152

Müz. Env. No: **Tip:** B2

Bul. Yeri: Br 4 Seviye 05

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 9.4 cm; Gen: 4.7 cm; Kal: 4.2 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Silindirik gövdesi aşağıya doğru genişleyerek inmekte ve hafif dışbükey bir açı yaparak taban ile birleşmektedir.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 107 **Levha No**: 22:3 **Eserin Adı:** Havaneli

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 1807 **Tip:** C

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Gabro **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 6.1 cm; Çap: 4.4 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Kurşuni renkli taştan olup topaç biçimindedir. Tepesi yassılaşmış olup ucu düz.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 108 **Levha No**: 23:1 **Eserin Adı:** Havaneli

Kazı Env. No: Kt.95/k.58 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 95/54 **Tip:** C

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Taş **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 9.5 cm; Gen: 5.7 cm; Kal: 3.1 cm

Tabakası: I. Ocak. LII-LIV/117-121. 14. oda. Banyo kabı altından. Ib.

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yeşilimsi-gri renkte çok iyi perdahlı. Alt yüzü geniş üst yüzü dar. Oval biçimli.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 109 **Levha No**: 23:2 **Eserin Adı:** Havaneli

Kazı Env. No: Kt.06/k.211 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2006/179 **Tip:** D

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 6.6 cm; Gen: 6.1 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Gri boz renkte. Yüzeyi çok gözenekli. Kabaca düzeltilmiş, tepesi koni biçiminde. Alt ve üst kısımları yuvarlatılmış.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 110 **Levha No**: 23:3 **Eserin Adı:** Havaneli

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-39

Müz. Env. No: **Tip:** E

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 15 cm; Gen: 8 cm; Kal: 5.9 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Dikdörtgen prizması şeklinde, üst kısmı dar alt kısmı geniş ve alt kısmı kullanımdan kaynaklı kırılmış.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 111 **Levha No**: 24:1 **Eserin Adı:** Havaneli

Kazı Env. No: Kt.96/k.84 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 96/51 **Tip:** F

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Taş **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 14.5 cm; Gen: 5.2 cm

Tabakası: LI/125

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Kabaca prizma şeklinde olup yüzey bağlantıları yuvarlatılmış, iki ucunda da kavlamalar var.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 112 **Levha No**: 24:2 **Eserin Adı:** Havaneli

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-46

Müz. Env. No: **Tip:** G

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 11.6 cm; Gen: 7.7 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Silindiriğe yakın formlu, vurma yüzeyinin bir tarafı yuvarlak, bir tarafı koniktir.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle.

Kat. No.: 113 **Levha No**: 25:1 **Eserin Adı:** Havaneli

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-47

Müz. Env. No: **Tip:** H

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 7.5 cm; Gen: 4.4 cm Kal: 3.5 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Kesik koni biçiminde, Gövdenin tamamında çukurluklar var.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 114 **Levha No**: 25:2 **Eserin Adı:** Havaneli

Kazı Env. No: Kt.b/k.67 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2518 **Tip:** H

Bul. Yeri: A. I. kat

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 6 cm; Gen: 4.3 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Siyah renkli, kesik koni biçimli.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 115 **Levha No**: 25:3 **Eserin Adı:** Baskı Aleti

Kazı Env. No: Kt.y/k.85 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 71/115-61 **Tip:** A1

Bul. Yeri: Kültepe II. kat

Maddesi: Kumtaşı ? **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 12.3 cm; Gen: 3.2 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Gri renkte 4 satıhlı yuvarlatılmış dar ucu delikli geniş ucundaki dikdörtgen yüzeyde yuvarlak bir çukur var.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 116 **Levha No**: 25:4 **Eserin Adı:** Baskı Aleti

Kazı Env. No: Kt.97/k.343 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 97/12 **Tip:** A1

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Kuvarsit ? **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 11.5 cm; Gen: 3.2 cm

Tabakası: II. Ocak; LXI-119

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Gri renkte, yüzeyi kabaca düzeltilmiş, tepesi yuvarlatılmış yassı piramit şeklinde. Tepesine yakın yerde ip deliği var. Taban kısmında pişmiş topraklara uygulanmak üzere bir yuvarlak çukur (baskı) bulunmaktadır.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 117 **Levha No**: 26:1 **Eserin Adı:** Baskı Aleti

Kazı Env. No: Kt.00/k.120 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2000/640 **Tip:** A1

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 8.7 cm; Gen: 2.1 cm; Kal: 1.8 cm

Tabakası: 2. açma, 4. oda.

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Gri renkte tepesi hafif yuvarlatılmış, yüksek dikdörtgen şeklinde, daralmış uç kısmı ip delikli. Tabanında yuvarlak bir çukur mevcut.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 118 **Levha No**: 26:2 **Eserin Adı:** Baskı Aleti

Kazı Env. No: Kt.r/ **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 5036 **Tip:** A2

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 9 cm; Gen: 2.3 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Üçgen satıhlı delik kısma doğru incelmekte dıştan içe doğru daralan delikli. Geniş kısmın tabanında içe doğru oyuk var. Geniş kısmında yer yer kırıklar görülür. Gri renkli ve koniktir.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 119 **Levha No**: 26:3 **Eserin Adı:** Baskı Aleti

Kazı Env. No: Kt.81/t.122 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 81/300 **Tip:** A2

Bul. Yeri: Warşama Sarayı Güney Duvarı

Maddesi: Sileksit- Kuvarsit ? **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 7.7 cm; Gen: 2.2 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Açık kahve renginde delikli, yassı ve köşeli. Gövdesinin dışı 8 yüzlü. Alt ucu yuvarlak, iç bükey oluklu. Tüm.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 120 **Levha No**: 26:4 **Eserin Adı:** Baskı Aleti

Kazı Env. No: Kt.78/k.51 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 78/1541 **Tip:** B

Bul. Yeri: II. kat

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 7.2 cm; Gen: 1.9 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Düzensiz dört yüzeyli. Dar ucu ip delikli. Boz renkte. Alt yüzü çukur.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 121 **Levha No**: 26:5 **Eserin Adı:** Baskı Aleti

Kazı Env. No: Kt.e/k.47 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2956 **Tip:** C

Bul. Yeri: Kültepe D. II.

Maddesi: Bazalt ? **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 9.8 cm; Çap: 2.9 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Koyu gri taştan bir ucu delikli ve yassı, diğer tarafı yuvarlak bir maddenin üzerine basıldığı zaman mahruti bir kabarcıklık yapacak şekilde oyulmuştur.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 122 **Levha No**: 26:6 **Eserin Adı:** Baskı Aleti

Kazı Env. No: Kt.e/t.264 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 3038 **Tip:** C

Bul. Yeri: Kültepe-Tepe alt kat

Maddesi: Kuvarsit ? **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 9 cm; Çap: 2.6 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Kirli krem. Bir ucunda mahruti kabarık bir iz bırakacak şekilde çukur, diğer ucu ince ve mahruti.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 123 **Levha No**: 27:1 **Eserin Adı:** Baskı Aleti

Kazı Env. No: Kt.96/k.85 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 96/52 **Tip:** C

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Kuvarsit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 7.8 cm; Gen: 3.8 cm

Tabakası: LI/125.

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Tepesi dar, alt kısmı daha geniş basık silindir biçiminde, gövdeli üzeri ip delikli, taban kısmında oyularak yapılmış bir yuvarlak var.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 124 **Levha No**: 27:2 **Eserin Adı:** Baskı Aleti

Kazı Env. No: Kt.97/k.461 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 97/108 **Tip:** C

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Andezitik bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 6.4 cm; Gen: 3.2 cm

Tabakası: II. Ocak; M12,Ib Katı

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Siyah renkte, yüzeyi çok düzgün, mat, perdahlı değil, yüksek ve tepesi geniş koni biçiminde, tepesinde ip deliği var. Tabanında yuvarlak bir çukur var.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 125 **Levha No**: **Eserin Adı:** Baskı Aleti

Kazı Env. No: Kt.99/k.108 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 99/67 **Tip:** C

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 8.9 cm; Gen: 3.9 cm

Tabakası: L-LI/117-118 I

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yeşilimsi-gri renkli taştan, aşağı doğru hafifçe genişleyen silindir gövdeli, üst kısmı kabaca düzeltilmiş, bu ucunun iki yanında birbirleri ile bağlantılı olmayan (delinmemiş) delikler var. Alt ucunun ortası hafif çukur.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 126 **Levha No**: 27:3 **Eserin Adı:** Baskı Aleti

Kazı Env. No: Kt.08/k.68 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2008/511 **Tip:** C

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Steatit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 7.4 cm; Gen: 2.6 cm; Kal: 1.1 cm

Tabakası: Ib katı

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Bir ucu dar diğer ucu geniş. Basit silindir gövdeli. Tepesi düz kesik. Alt ucunda yuvarlak baskı yapmaya yarayan bir oyuk var.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 127 **Levha No**: 28:1 **Eserin Adı:** Biley Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 636 **Tip:** A1

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 7.1 cm; Gen: 2.4 cm; Kal: 1.1 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Dikdörtgen prizma şeklinde ve oyuk yönden tabana doğru genişleyerek devam etmekte. Geniş yüzlerinde daralan tarafa doğru birbirinden farklı iki adet oyuk vardır. Rengi açık kahverengi olup yer yer koyu kahverengi lekelidir.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 128 **Levha No**: 28:2 **Eserin Adı:** Biley Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 788 **Tip:** A1

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Taş **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Boy: 5.5 cm; Çap: 11 mm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Açık yeşil renkte dıştan çubuk biçimli bir ucu kırık ve diğer ucunda delinmeden bırakılmış bir oyuk vardır.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 129 **Levha No**: 28:3 **Eserin Adı:** Biley Taşı

Kazı Env. No: Kt.e/t.221 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 3022 **Tip:** A1

Bul. Yeri: Kültepe Tepe

Maddesi: Diyabaz **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 6.2 cm; Gen: 1.5 cm; Kal: 0.9 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Gri taştan yassı olup bir ucunda deliği var. Sağlam

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 130 **Levha No**: 28:4 **Eserin Adı:** Biley Taşı

Kazı Env. No: Kt.91/t.280 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 91/313 **Tip:** A1

Bul. Yeri: Kültepe Tepe

Maddesi: Diyabaz **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 7.6 cm; Gen: 1.9 cm; Kal: 1.3 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Gri renkte. Yassı dikdörtgen prizma gövdesi başa doğru hafifçe inceltilmiş. Bir ucu delik.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 131 **Levha No**: 28:5 **Eserin Adı:** Biley Taşı

Kazı Env. No: Kt.96/k.70 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 96/39 **Tip:** A1

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyabaz **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 8.1 cm; Gen: 1.8 cm

Tabakası: LXII/119. 1.ev, 6. oda. II. kat.

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Siyah renkli, dikdörtgen prizması gövdesinin ip delikli ucu yontulmuş ve köşeleri yuvarlatılmış.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 132 **Levha No**: 28:6 **Eserin Adı:** Biley Taşı

Kazı Env. No: Kt.05/k.191 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2005/106 **Tip:** A1

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyabaz **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 11 cm; Gen: 1.8 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Koyu gri renkte, gövde aşağı doğru daralmakta, kalın ucu ip delikli.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 133 **Levha No**: 28:7 **Eserin Adı:** Biley Taşı

Kazı Env. No: Kt.00/k.122 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2000/642 **Tip:** A2

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyabaz **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 7.8 ; Gen: 2 ; Kal: 1.6 cm

Tabakası: 4.açma, 1.mekan

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Koyu gri renkte, açık damarları var. Uç kısmı yuvarlatılmış ve ip delikli. Aşağı kısmı kırık ve delik açılmak için uğraşılmış.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 134 **Levha No**: 28:8 **Eserin Adı:** Biley Taşı

Kazı Env. No: Kt.f/k.65 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 3089 **Tip:** A2

Bul. Yeri: Kültepe-Atölye

Maddesi: Diyabaz **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 6.5 cm; Gen: 1.5 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Siyah taştan uzun dikdörtgen prizma biçiminde, bir ucu yuvarlaklaştırılmış olup, enine tek deliklidir.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 135 **Levha No**: 29:1 **Eserin Adı:** Biley Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-38

Müz. Env. No: **Tip:** A3

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 9.9 cm; Gen: 2.4 cm; Kal: 1.9 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Düzensiz dikdörtgen prizması şeklinde, bir tarafı düz diğer tarafı hafif yuvarlatılmış.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 136 **Levha No**: 29:2 **Eserin Adı:** Biley Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-54

Müz. Env. No: **Tip:** A3

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 12.8 cm; Gen: 3.3 cm; Kal: 1.4 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Düzensiz dikdörtgen prizması şeklinde, bir tarafı düz diğer tarafı hafif yuvarlatılmış.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 137 **Levha No**: 29:3 **Eserin Adı:** Biley Taşı

Kazı Env. No: Kt.b/k.318 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2631 **Tip:** B

Bul. Yeri: A. I. kat

Maddesi: Diyabaz **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 8.1 cm; Çap: 2.4 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Siyah renkte yuvarlak kesitli ucunda deliği var.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 138 **Levha No**: 29:4 **Eserin Adı:** Biley Taşı

Kazı Env. No: Kt.82/t.43 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 82/738 **Tip:** B

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyabaz **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 5.3 cm; Gen: 2.3 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Gri renkte yuvarlak kesitli gövdeli, tepesi düzleştirilmiş, inceltilmiş üst kısmı ip delikli, alt kısmı düzleştirilmiş.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 139 **Levha No**: 29:5 **Eserin Adı:** Biley Taşı

Kazı Env. No: Kt.82/t.44 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 82/739 **Tip:** B

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyabaz **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 5.2 cm; Kal: 1.5cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Gri renkli, yuvarlak kesitli, tepe düz, inceltilen üst kısmı ip delikli, alt kısmı düz ve yiv yapılmaya çalışılmış.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 140 **Levha No**: 30:1 **Eserin Adı:** Biley Taşı

Kazı Env. No: Kt.06/k.206 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2006/175 **Tip:** B

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 15 cm; Kal: 3 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Gri renkte. Kabaca dört yüzeyli, uzun gövdeli. Bir ucu hafif düzeltilmiş. Diğeri yuvarlatılmış ve bu kesimde ip takılarak taşınmak üzere karşılıklı iki deliği var. Çok düzgün yüzeyli.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 141 **Levha No**: 30:2 **Eserin Adı:** Biley Taşı

Kazı Env. No: Kt.82/k.265 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 82/921 **Tip:** C

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 7 cm; Kal: 1.2 cm

Tabakası: Z. Ağa tarlası II. kat, 2. kalıplı odanın doğusundaki odadan

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Koyu gri renkte, açık gri hareli, aşağı doğru daralan gövdesi oval kesitli, yukarı ucu düz kesik ve delikli.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 142 **Levha No**: 30:3 **Eserin Adı:** Biley Taşı

Kazı Env. No: Kt.06/k.200 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2006/172 **Tip:** D

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 8 cm; Gen: 1.7 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Taşın diagonal hareleri var. Şişkin ve yuvarlakça kesitli. İki ucu inceltilmiş, üst kısmında geniş bir deliği var. Alt ucu hırpalanmış.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 143 **Levha No**: 30:4 **Eserin Adı:** Biley Taşı

Kazı Env. No: Kt.00/k.121 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2000/641 **Tip:** E

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 14.7 cm; Gen: 4.6 cm; Kal: 2.1 cm

Tabakası: Batı genişlemesi, 4.oda.

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yassı üst kısmı dar, alt kısmı geniş, dar ucu ip delikli, yüzeyi çok iyi düzeltilmiş, kirli boz, damarlı renkte.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 144 **Levha No**: 31:1 **Eserin Adı:** Biley Taşı

Kazı Env. No: Kt.02/k.226 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2002/90 **Tip:** E

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Kumtaşı **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 9.5 cm; Gen: 2.9 cm; Kal: 9.7 cm

Tabakası: 5.Açma-Güney Kesimi/LXI-136/Ib

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Gri boz renkte. Üst kısmı dar, alta doğru kavisli bir şekilde genişlemektedir. Köşeleri yuvarlatılmıştır.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 145 **Levha No**: 31:2 **Eserin Adı:** Biley Taşı

Kazı Env. No: Kt.I/k.186 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: **Tip:** F

Bul. Yeri: Kültepe-Karum

Maddesi: Taş **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü:

Tabakası: II. kat

Kor. Yer:

Tanımı: Bir ucu sivri diğer hayvan başı biçimindedir. Hayvan başlarında yüz uzuvları yumuşak ve yuvarlak hatlarla doğal olarak şekillendirilmiştir.

Yayın: Özgüç 1986, s. 77, Lev. 32/5-6

Kat. No.: 146 **Levha No**: 31:3 **Eserin Adı:** Biley Taşı

Kazı Env. No: Kt.I/k.187 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: **Tip:** F

Bul. Yeri: Kültepe-Karum

Maddesi: **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü:

Tabakası: II. kat

Kor. Yer:

Tanımı: Bir ucu sivri diğer ucu hayvan başı biçiminde delikli. Hayvan başlarında yüz uzuvları yumuşak ve yuvarlak hatlarla doğal olarak şekillendirilmiştir.

Yayın: Özgüç 1986, s. 77, Lev. 32/5-6

Kat. No.: 147 **Levha No**: 31:4 **Eserin Adı:** Biley Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:**

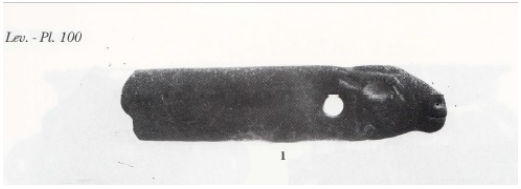
Müz. Env. No: **Tip:** F

Bul. Yeri:

Maddesi: Taş **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü:

Tabakası: 8. kat

Kor. Yer:

Tanımı: Bir ucu antilop başı biçiminde öteki ucu kırıktır. Üst yüzeyi geniş bir yiv halinde oyuktur. Asma deliği antilopun başı yakınındadır. Yüz uzuvları yumuşak ve yuvarlak hatlarla doğal olarak şekillendirilmiştir.

Yayın: Özgüç 1999, s. 41, Lev. 100/1.

Kat. No.: 148 **Levha No**: 32:1 **Eserin Adı:** Perdah Taşı

Kazı Env. No: Kt.85/k.192 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 85/3345 **Tip:** A

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Metamikrodiyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 3.2 cm; Gen: 3.4 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Siyah renkte, iyi perdahlı, taban kısmı geniş, üst kısmı dar, dörtgen prizma şeklinde.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 149 **Levha No**: 32:2 **Eserin Adı:** Perdah Taşı

Kazı Env. No: Kt.02/k.209 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2002/83 **Tip:** A

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Taş **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 2.1 cm; Gen: 2.2x2.3 cm

Tabakası: 4.Açma-3.Mekan/L-119/Ib

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Siyah renkte her yüzü iyi perdahlanmış, parlak, düzensiz dikdörtgen prizma şeklinde.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 150 **Levha No**: 32:3 **Eserin Adı:** Perdah Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-29

Müz. Env. No: **Tip:** A

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 4.2 cm; Gen: 5.2 cm

Tabakası: Belli değil

Kor. Yer:

Tanımı: Düzensiz dikdörtgen prizma şeklinde üst tarafı dar alt kısmı geniştir.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle.

Kat. No.: 151 **Levha No**: 32:4 **Eserin Adı:** Perdah Taşı

Kazı Env. No: Kt.97/k.336 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 97/5 **Tip:** B

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Mikrodiyorit ? **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 3.4 cm; Gen: 2.7 cm; Kal: 1.4 cm

Tabakası: I. Ocak; LIII-124 ; I.kat enkazı

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Gri boz renkte, dikdörtgen prizma şeklinde, bir geniş yüzü dışında diğer yüzleri iyi perdahlı.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 152 **Levha No**: 32:5 **Eserin Adı:** Perdah Taşı

Kazı Env. No: Kt.98/k.29 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 98/55 **Tip:** B

Bul. Yeri: Kültepe Ib

Maddesi: metadiyabaz **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 6.3 cm; Kal: 2.5 cm

Tabakası: I. Ocak LXII/124 Ib katı

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yeşilimsi gri renk, düzleştirilmiş bir ucu dar, diğeri geniş olan, kabaca prizma şeklinde, iki geniş ucu parlamış.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 153 **Levha No**: 32:6 **Eserin Adı:** Perdah Taşı

Kazı Env. No: **Arazi Bul. No:** 18-k-26

Müz. Env. No: **Tip:** C

Bul. Yeri: Karum

Maddesi: Bazalt **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 6.6 cm; Gen: 5.1 cm; Kal: 3.4 cm

Tabakası:

Kor. Yer:

Tanımı: Basık silindirik gövdeli oval kesitlidir.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle.

Kat. No.: 154 **Levha No**: 33:1 **Eserin Adı:** Perdah Taşı

Kazı Env. No: Kt.96/k.135 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 96/91 **Tip:** D

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Metadiyabaz **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 5 cm; Gen: 2.5 cm

Tabakası: LV/127. Martubani doğusu.

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yassı üçgen prizma şeklinde, tepesi düzleştirilmiş, iyi perdahlanmış.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 155 **Levha No**: 33:2 **Eserin Adı:** Perdah Taşı

Kazı Env. No: Kt.09/t.55 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2009/152 **Tip:** E

Bul. Yeri: Kültepe Tepe Temizlik

Maddesi: Mermer **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Uz: 5.5 cm; Gen: 1.4 cm; Kal: 1.3 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Beyaz renkte grimsi ince damarları var. bir ucu dar diğer ucu geniş, dört yüzeyli ve iyi perdahlı.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 155 **Levha No**: 33:3 **Eserin Adı:** Topuz Başı

Kazı Env. No: Kt.97/k.341 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 97/10 **Tip:**

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Hematit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 4.1 cm; Gen: 5.4 cm

Tabakası: II. Ocak; LXI-119

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Armut biçimli üst kenarında delik yeri hazırlanmış ancak deliği açılmamış.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 156 **Levha No**: 33:4 **Eserin Adı:** Topuz Başı

Kazı Env. No: Kt.97/k.342 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 97/11 **Tip:**

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Granit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 4.8 cm; Gen: 6.1 cm

Tabakası: II. Ocak; LXI-119

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yassı küre biçimli, her iki ucunda da sap delik yeri hazırlanmış.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 157 **Levha No**: 34:1 **Eserin Adı:** Topuz Başı

Kazı Env. No: Kt.02/k.143 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2002/77 **Tip:**

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Hematit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 4.1 cm; Gen: 5 cm

Tabakası: 3.Açma-9.Mekan/LXIII-134/II.kat

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Yüzü pürüzlü basit armut biçiminde, sap takılması için gövdesinden delik açımı tamamlanmamış.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 158 **Levha No**: 34:2 **Eserin Adı:** Topuz Başı Taslağı

Kazı Env. No: Kt.03/k.164 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2003/123 **Tip:**

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 4.4 cm; Gen: 6.1 cm

Tabakası: 1.Açma-D Bölümü-8.Mekan/LVII-134/Ib

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: İri gözenekli küresel gövdeli. Üstünde ve altında açılmaya başlanan deliği tamamlanmamış.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 159 **Levha No**: **Eserin Adı:** Topuz Başı

Kazı Env. No: Kt.06/k.094 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2006/102 **Tip:**

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Taş **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 2.6 cm; Gen: 4.1 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Siyah renkte. Basit küresel gövdeli. Geniş tabanı henüz işlenmemiş. Parlak perdahlı.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 160 **Levha No**: **Eserin Adı:** Topuz Başı

Kazı Env. No: Kt.08/k.113 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2008/552 **Tip:**

Bul. Yeri: Kültepe

Maddesi: Diyorit **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Yük: 3.6 cm; Gen: 5.2 cm; Kal: 3.6 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Beyaz benekli.koyu gri renkte. Basık küre gövdeli. Üstten delikleri açılmaya başlanmış, tamamlanmamış.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

Kat. No.: 161 **Levha No**: **Eserin Adı:** Topuz Başı

Kazı Env. No: Kt.13/k.58 **Arazi Bul. No:**

Müz. Env. No: 2013/1593 **Tip:**

Bul. Yeri: Kt.13/k/001/Yüzey/0825

Maddesi: Diyabaz **Devri:** ATKÇ

Ölçüsü: Ç: 5 cm; Kal: 3.7 cm

Tabakası:

Kor. Yer: Kayseri Müzesi

Tanımı: Her iki yüzü basık küre şeklinde, siyah renkli gözenekli taştan. Her iki yüzünde de delik açılmaya çalışılmıştır. Aşınmaya bağlı pürüzler görülmektedir.

Yayın: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu'nun izniyle

X. Haritalar, Resimler, Tablolar, Grafikler ve Levhalar Listesi

Harita 1: Merkezleri gösteren harita.

Harita 2: Karum alanındaki yüzey araştırmasında bulunan taş aletlerin dağılımını gösteren harita.

Harita 3: Kapadokya Volkaniklerini gösteren harita (Yazgan 2015).

Harita 4: Erciyes Volkaniklerini gösteren harita (Türkecan ve diğ. 1998; Haritanın renklendirilmesi Dr. Evren Yazgan tarafından yapılmıştır.)

Resim 1: Yassı Baltaları kulanım örneği (Mellaart 1970).

Tablo 1: Kültepe'nin stratigrafisini gösteren tablo (Özgüç 1999, 4, Kulakoğlu 2011, 41.).

Tablo 2: Karşılaştırmalı kronoloji tablosu. Yararlanılan kaynaklar: Schmidt 1932, 25-26, Gorny 1990, 437, Koşay-Akok 1966, Schachner 2012, Orthmann 1963, Peter Neve, Omura 2008, 5,8, Özgüç, T. 1999, 4, Mellink 1965, Özgüç 1964, 96-97.

Tablo 3: Yassı baltaların Tipolojik tablosu.

Tablo 4: El taşlarının Tipolojik tablosu.

Tablo 5: Havanellerinin Tipolojik tablosu.

Tablo 6: Baskı Aleti Tipolojik Tablosu.

Tablo 7: Biley Taşları Tipolojik Tablosu.

Tablo 8: Perdah Taşları Tipolojik Tablosu.

Tablo 9: Topuz başı Tipolojik Tablosu.

Tablo 10: 1. Yassı Baltaların yerleşimlere göre tipolojik dağılımı.

2. El Taşlarının yerleşimlere göre tipolojik dağılımı.

3. Havanellerinin yerleşimlere göre tipolojik dağılımı.

Tablo 11: **1.** Baskı Aletlerinin yerleşimlere göre tipolojik dağılımı.

2. Biley Taşlarının yerleşimlere göre tipolojik dağılımı.

3. Perdah Taşlarının yerleşimlere göre tipolojik dağılımı.

Grafik 1: Taş aletlerin türlere göre dağılımını gösteren grafik.

Grafik 2: Hammaddelerin Orantısal Dağılımını gösteren grafik.

Grafik 3: Yassı Baltaların tiplere göre dağılımını gösteren grafik.

Grafik 4: El Taşlarının tiplere göre dağılımını gösteren grafik.

Grafik 5: Havanellerinin tiplere göre dağılımını gösteren grafik.

Grafik 6: Baskı Aletlerinin tiplere göre dağılımını gösteren grafik.

Grafik 7: Biley Taşlarının tiplere göre dağılımını gösteren grafik.

Grafik 8: Perdah Taşlarının tiplere göre dağılımını gösteren grafik.

Levha 1: 1. Kat. No. 001, A tipinde yassı balta.

2. Kat. No. 002, A tipinde yassı balta.

3. Kat. No. 003, B1 tipinde yassı balta.

4. Kat. No. 004, B1 tipinde yassı balta.

5. Kat. No. 005, B1 tipinde yassı balta.

6. Kat. No. 006, B1 tipinde yassı balta.

7. Kat. No. 007, B1 tipinde yassı balta.

Levha 2: 1. Kat. No. 008, B1 tipinde yassı balta.

2. Kat. No. 009, B1 tipinde yassı balta.

3. Kat. No. 010, B2 tipinde yassı balta.

4. Kat. No. 011, B2 tipinde yassı balta.

5. Kat. No. 012, B2 tipinde yassı balta.

6. Kat. No. 013, B2 tipinde yassı balta.

7. Kat. No. 014, B2 tipinde yassı balta.

8. Kat. No. 015, B2 tipinde yassı balta.

9. Kat. No. 016, B2 tipinde yassı balta.

Levha 3: 1. Kat. No. 017, B2 tipinde yassı balta.

2. Kat. No. 018, B2 tipinde yassı balta.

3. Kat. No. 019, B2 tipinde yassı balta.

4. Kat. No. 020, B2 tipinde yassı balta.

5. Kat. No. 021, B2 tipinde yassı balta.

6. Kat. No. 022, B3 tipinde yassı balta.

Levha 4: 1. Kat. No. 023, B4 tipinde yassı balta.

2. Kat. No. 024, B4 tipinde yassı balta.

3. Kat. No. 025, B4 tipinde yassı balta.

4. Kat. No. 026, B4 tipinde yassı balta.

5. Kat. No. 027, B4 tipinde yassı balta.

6. Kat. No. 028, B4 tipinde yassı balta.

7. Kat. No. 030, B5 tipinde yassı balta.

Levha 5: 1. Kat. No. 031, B5 tipinde yassı balta.

2. Kat. No. 032, C1 tipinde yassı balta.

4. Kat. No. 034, C2 tipinde yassı balta.

5. Kat. No. 035, C2 tipinde yassı balta.

6. Kat. No. 036, C2 tipinde yassı balta.

7. Kat. No. 037, C2 tipinde yassı balta.

8. Kat. No. 038, C3 tipinde yassı balta.

9. Kat. No. 039, C3 tipinde yassı balta.

Levha 6: 1. Kat. No. 040, D tipinde yassı balta.

2. Kat. No. 041, D tipinde yassı balta.

3. Kat. No. 042, D tipinde yassı balta.

4. Kat. No. 043, D tipinde yassı balta.

5. Kat. No. 044, D tipinde yassı balta.

6. Kat. No. 045, E tipinde yassı balta.

7. Kat. No. 046, E tipinde yassı balta.

Levha 7: 1. Kat. No. 047, F tipinde yassı balta.

2. Kat. No. 048, F tipinde yassı balta.

3. Kat. No. 049, F tipinde yassı balta.

4. Kat. No. 050, F tipinde yassı balta.

5. Kat. No. 051, F tipinde yassı balta.

6. Kat. No. 052, F tipinde yassı balta.

7. Kat. No. 053, G tipinde yassı balta.

8. Kat. No. 054, G tipinde yassı balta.

9. Kat. No. 055, Sap delikli balta.

Levha 8: 1. Kat. No. 057, A tipinde el taşı.

2. Kat. No. 058, A tipinde el taşı.

3. Kat. No. 059, A tipinde el taşı.

4. Kat. No. 060, A tipinde el taşı.

5. Kat. No. 061, A tipinde el taşı.

6. Kat. No. 062, A tipinde el taşı.

Levha 9: 1. Kat. No. 063, A tipinde el taşı.

2. Kat. No. 064, A tipinde el taşı.

3. Kat. No. 065, A tipinde el taşı.

4. Kat. No. 066, A tipinde el taşı.

5. Kat. No. 067, A tipinde el taşı.

Levha 10: 1. Kat. No. 068, B tipinde el taşı.

2. Kat. No. 069, C tipinde el taşı.

3. Kat. No. 070, C tipinde el taşı.

4. Kat. No. 071, C tipinde el taşı.

Levha 11: 1. Kat. No. 072, C tipinde el taşı.

2. Kat. No. 073, C tipinde el taşı.

3. Kat. No. 074, C tipinde el taşı.

4. Kat. No. 075, C tipinde el taşı.

Levha 12: Kat. No. 076, D tipinde el taşı.

Levha 13: 1. Kat. No. 077, D tipinde el taşı.

2. Kat. No. 078, D tipinde el taşı.

3. Kat. No. 079, D tipinde el taşı.

4. Kat. No. 080, D tipinde el taşı.

5. Kat. No. 081, D tipinde el taşı.

Levha 14: 1. Kat. No. 082, D tipinde el taşı.

2. Kat. No. 083, D tipinde el taşı.

3. Kat. No. 084, D tipinde el taşı.

4. Kat. No. 085, E1 tipinde el taşı.

5. Kat. No. 086, E2 tipinde el taşı.

Levha 15: 1. Kat. No. 088, F tipinde el taşı.

2. Kat. No. 089, F tipinde el taşı.

3. Kat. No. 090, G tipinde el taşı.

4. Kat. No. 091, G tipinde el taşı.

Levha 16: 1. Kat. No. 092, G tipinde el taşı.

2. Kat. No. 093, G tipinde el taşı.

Levha 17 1. Kat. No. 094, G tipinde el taşı.

2. Kat. No. 095, G tipinde el taşı.

3. Kat. No. 096, G tipinde el taşı.

Levha 18: Kat. No. 097, H tipinde el taşı.

Levha 19: 1. Kat. No. 098, İ tipinde el taşı.

2. Kat. No. 099, İ tipinde el taşı.

Levha 20: 1. Kat. No. 100, J tipinde el taşı.

2. Kat. No. 101, A tipinde havaneli.

Levha 21: 1. Kat. No. 103, A tipinde havaneli.

2. Kat. No. 104, A tipinde havaneli.

Levha 22: 1. Kat. No. 105, B1 tipinde havaneli.

2. Kat. No. 106, B2 tipinde havaneli.

3. Kat. No. 107, C tipinde havaneli.

Levha 23: 1. Kat. No. 108, C tipinde havaneli**.**

2. Kat. No. 109, D tipinde havaneli.

3. Kat. No. 110, E tipinde havaneli.

Levha 24: 1. Kat. No. 111, F tipinde havaneli.

2. Kat. No. 112, G tipinde havaneli.

Levha 25: 1. Kat. No. 113, H tipinde havaneli.

2. Kat. No. 114, H tipinde havaneli.

3. Kat. No. 115, A1 tipinde baskı aleti.

4. Kat. No. 116, A1 tipinde baskı aleti.

Levha 26: 1. Kat. No. 117, A1 tipinde baskı aleti.

2. Kat. No. 118, A2 tipinde baskı aleti.

3. Kat. No. 119, A2 tipinde baskı aleti.

4. Kat. No. 120, B tipinde baskı aleti.

5. Kat. No. 121, C tipinde baskı aleti.

6. Kat. No. 122, C tipinde baskı aleti.

Levha 27: 1. Kat. No. 123, C tipinde baskı aleti.

2. Kat. No. 124, C tipinde baskı aleti.

3. Kat. No. 126, C tipinde baskı aleti.

Levha 28: 1. Kat. No. 127, A1 tipinde biley taşı.

2. Kat. No. 128, A1 tipinde biley taşı.

3. Kat. No. 129, A1 tipinde biley taşı.

4. Kat. No. 130, A1 tipinde biley taşı.

5. Kat. No. 131, A1 tipinde biley taşı.

6. Kat. No. 132, A1 tipinde biley taşı.

7. Kat. No. 133, A2 tipinde biley taşı.

8. Kat. No. 134, A2 tipinde biley taşı.

Levha 29: 1. Kat. No. 135, A3 tipinde biley taşı.

2. Kat. No. 136, A3 tipinde biley taşı.

3. Kat. No. 137, B tipinde biley taşı.

4. Kat. No. 138, B tipinde biley taşı.

5. Kat. No. 139, B tipinde biley taşı.

Levha 30: 1. Kat. No. 140, B tipinde biley taşı.

2. Kat. No. 141, C tipinde biley taşı.

3. Kat. No. 142, D tipinde biley taşı.

4. Kat. No. 143, E tipinde biley taşı.

Levha 31: 1. Kat. No. 144, E tipinde biley taşı.

2. Kat. No. 145, F tipinde biley taşı.

3. Kat. No. 146, F tipinde biley taşı.

4. Kat. No. 147, F tipinde biley taşı.

Levha 32: 1. Kat. No. 148, A tipinde perdah taşı.

2. Kat. No. 149, A tipinde perdah taşı.

3. Kat. No. 150, A tipinde perdah taşı.

4. Kat. No. 151, B tipinde perdah taşı.

5. Kat. No. 152, B tipinde perdah taşı.

6. Kat. No. 153, C tipinde perdah taşı.

Levha 33: 1. Kat. No. 154, D tipinde perdah taşı.

2. Kat. No. 155, E tipinde perdah taşı.

3. Kat. No. 155, Topuz başı.

4. Kat. No. 156, Topuz başı.

Levha 34: 1. Kat. No. 157, Topuz başı.

2. Kat. No. 158, Topuz başı.

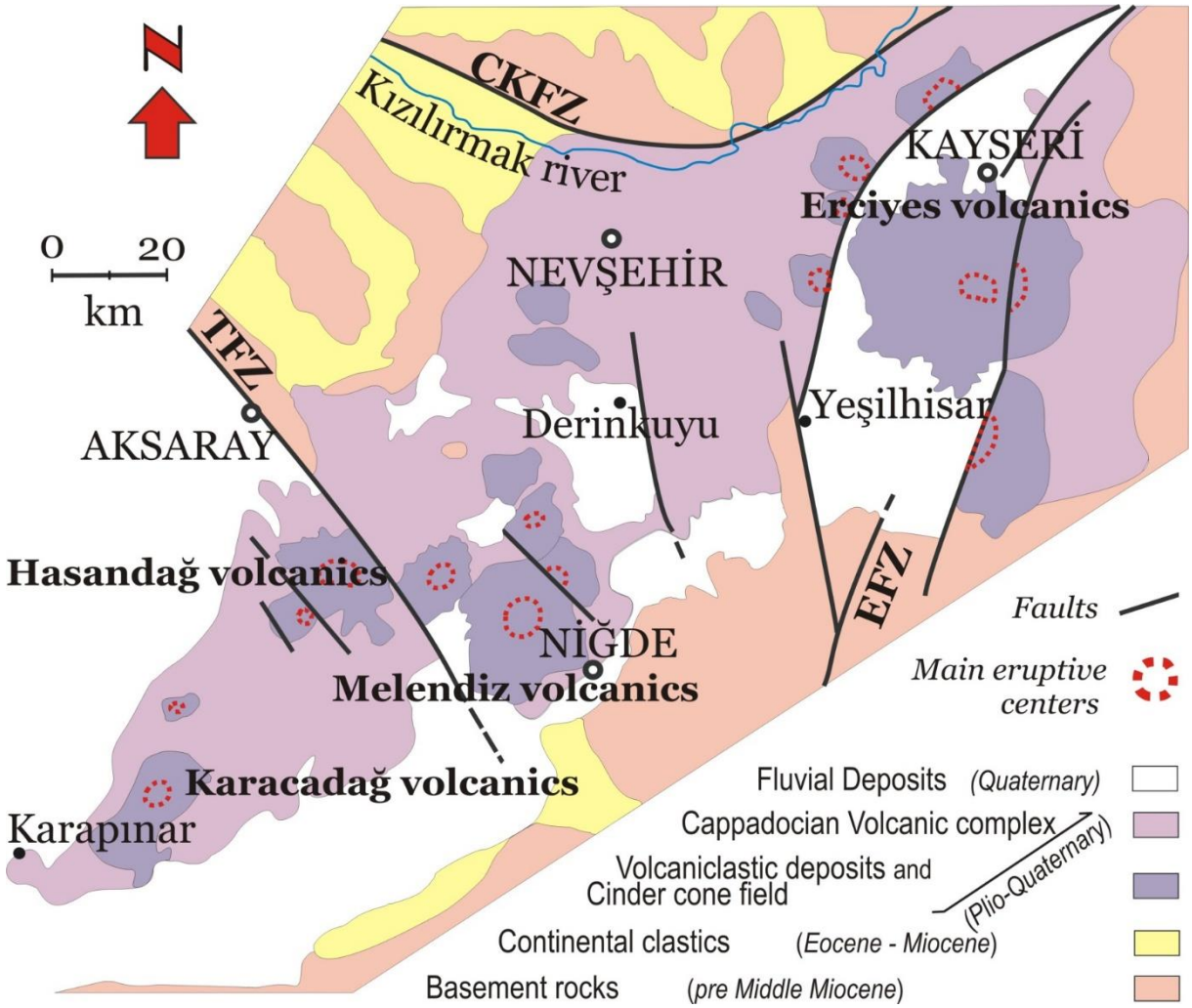
XI. HARİTA, RESİMLER, TABLOLAR, LEVHALAR ve GRAFİKLER

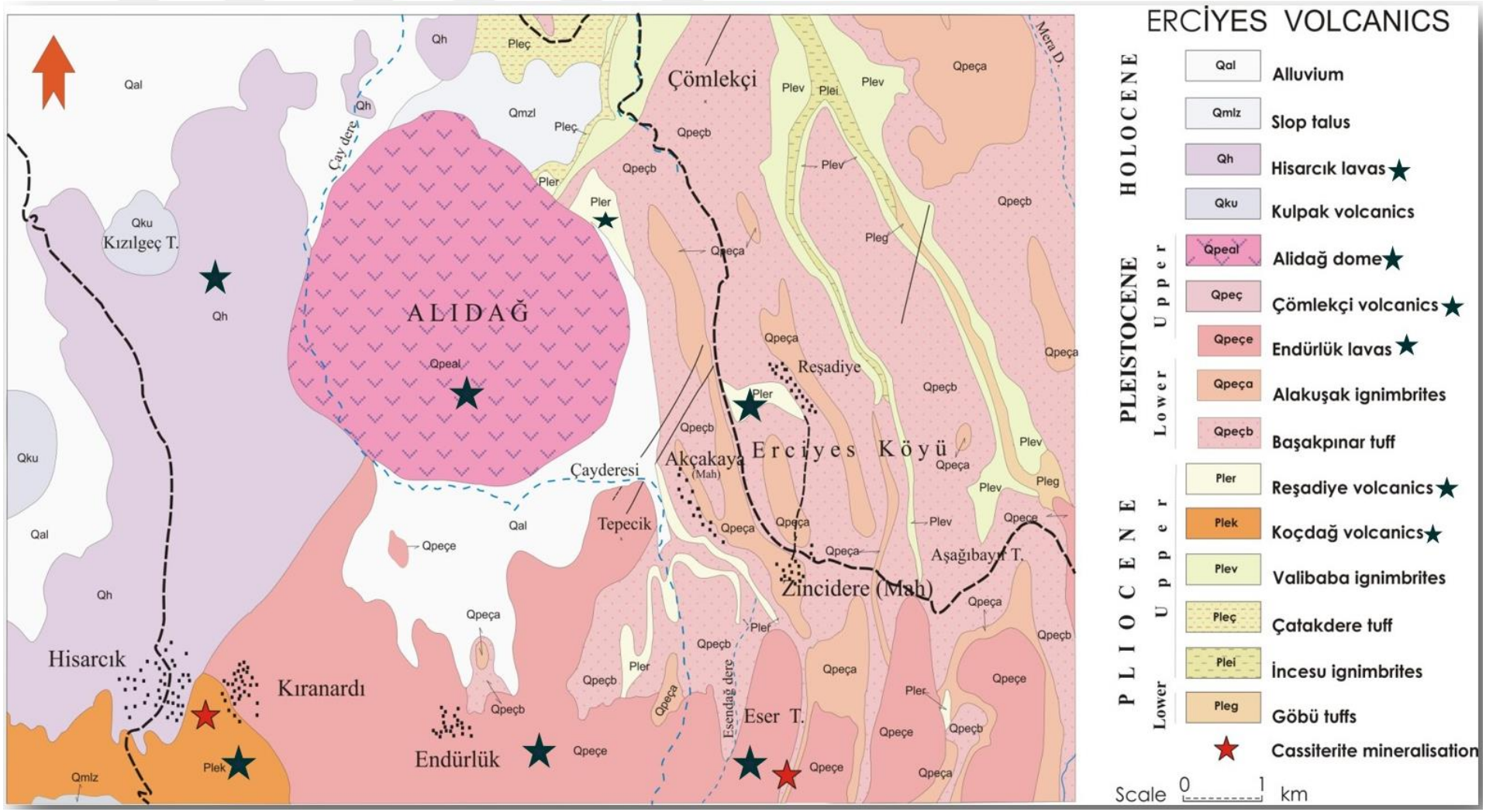
Harita 1. ♦ Metinde Adı Geçen Merkezler

Harita 2: Karum’dan toplanlan aletlerin dağılımını gösteren harita

Harita 3. Kapadokya Bölgesi Volkaniklerini Gösteren Harita

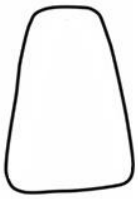
Harita 4. Erciyes Volkaniklerini Gösteren Harita

KÜLTEPE		ALİŞAR		ALACA HÖYÜK	BOĞAZKÖY			KAMAN KALEHÖYÜK	ACEMHÖYÜK
Höyük	Karum	Mound	Teras		Büyükkale	Kuzeybatı Yamaç	Aşağı Şehir		
6	Ia				IVc	8a	3		I
7	Ib	5aM?	11a-10cT	4	IVd		4	IIIc-1	II
8	II	5a M?	11cT		Va	8b			III
9	III	5aM?							IV
10	IV	5bM?	12T			9	5	IVa	

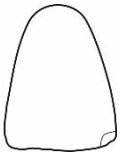
Tablo 2. Karşılaştırmalı Kronoloji Tablosu

Tablo 3

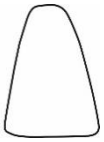
Tip A

Tip B

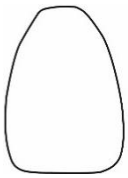
B1

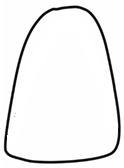
B2

B3

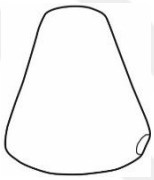

B4

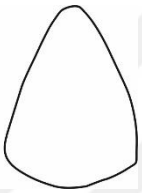

B5

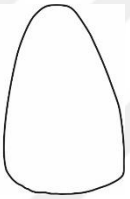
Tip C

C1

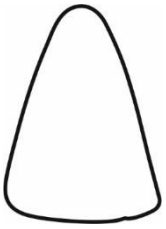

C2

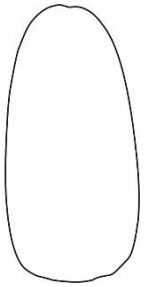

C3

Tip D

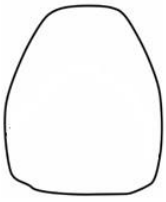
Tip E

Tip F

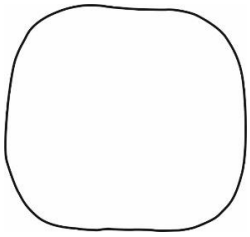

Tip G

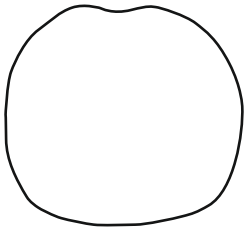

Tablo 4

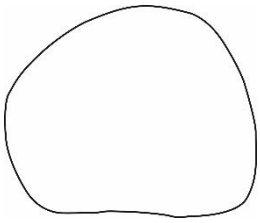
Tip A

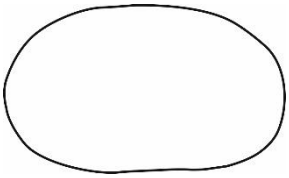
Tip B

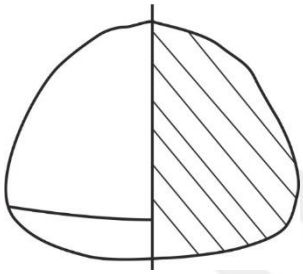
Tip C

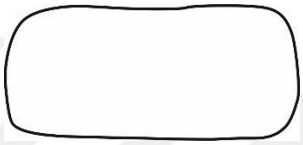
Tip D

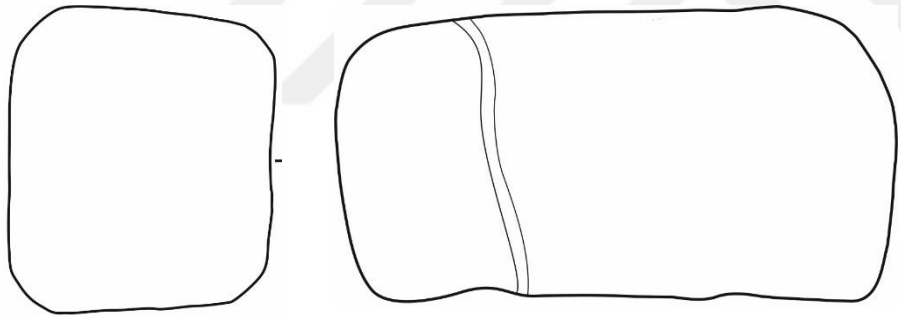
Tip E

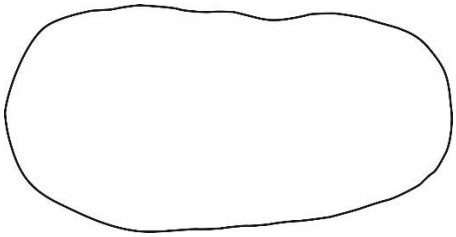
Tip F

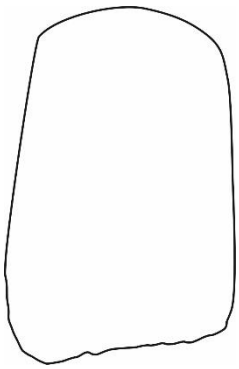
Tip G

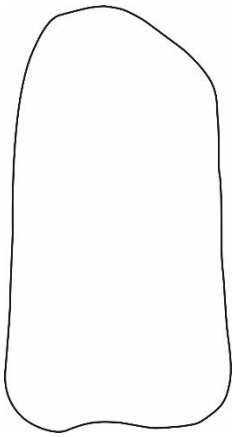
Tip H

Tip İ

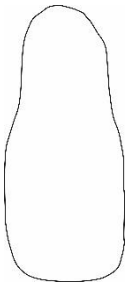

Tip J

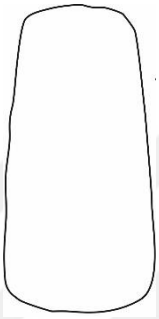
Tablo 5

Tip A

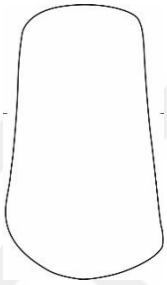

Tip B

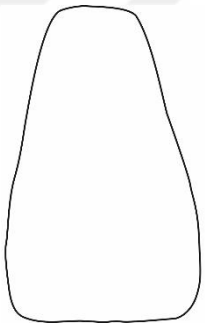
Tip B1

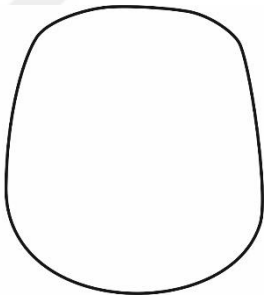
Tip B2

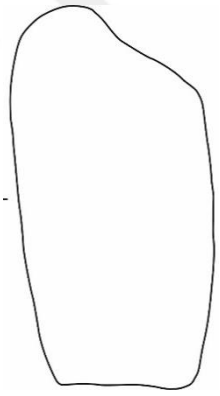
Tip C

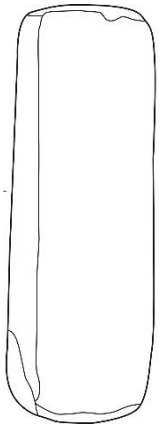
Tip D

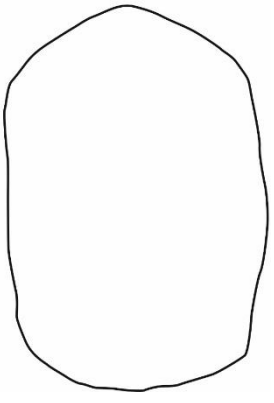
Tip E

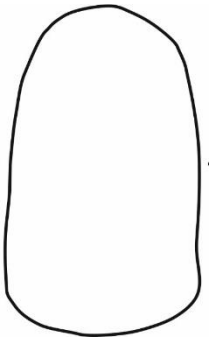
Tip F

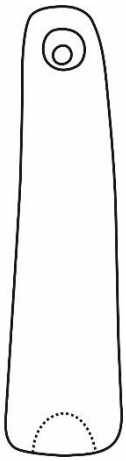
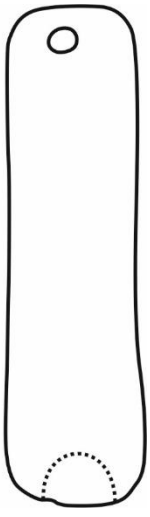
Tip G

Tip H

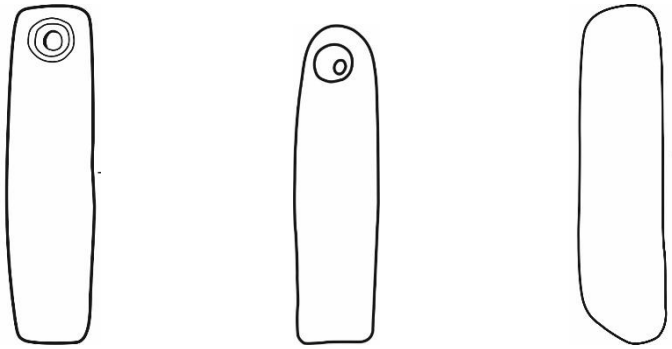
Tablo 6

	A1	A2
Tip A		
Tip B		
Tip C		

Tablo 7

Tip A1 **Tip A2** **Tip A3**

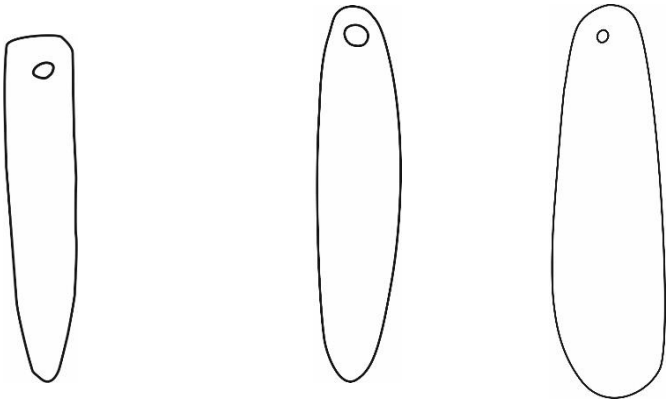
Tip A

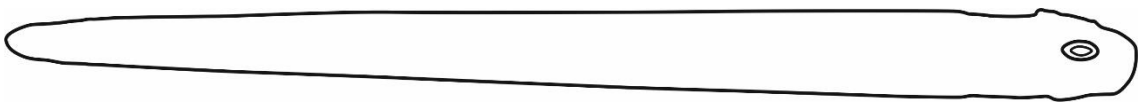
Tip B

Tip C **Tip D** **Tip E**

Tip F

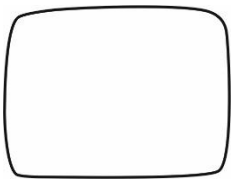

Tablo 8

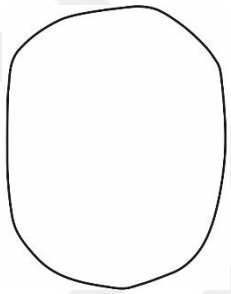
Tip A

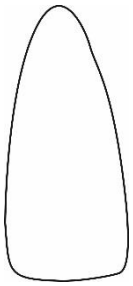
Tip B

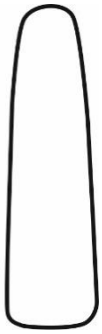
Tip C

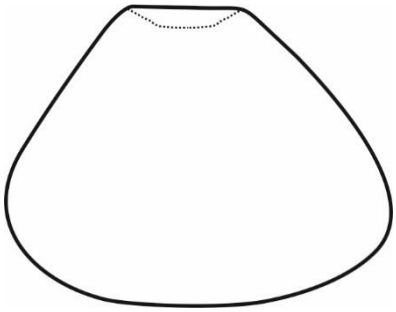
Tip D

Tip E

Tablo 9

Tip	A	B					C			D	E	F	G
Alt Tip		1	2	3	4	5	1	2	3				
Kültepe													
Acemhöyük													
Alaca Höyük													
Alişar													
Boğazköy													
Kaman													

Tablo 10. 1: Yassı Baltaların Yerleşimlere Göre Tipolojik Dağılımı

Tip	A	B	C	D	E		F	G	H	İ	J
Alt Tip					1	2					
Kültepe											
Acemhöyük											
Alaca Höyük											
Alişar											
Boğazköy											
Kaman											

Tablo 10. 2: El Taşlarının Yerleşimlere Göre Tipolojik Dağılımı

Tip	A	B		C	D	E	F	G	H
Alt Tip		1	2						
Kültepe									
Acemhöyük									
Alaca Höyük									
Alişar									
Boğazköy									
Kaman									

Tablo 10. 3: Havanellerinin Yerleşimlere Göre Tipolojik Dağılımı

Tip	A		B	C
Alt Tip	1	2		
Kültepe				
Acemhöyük				
Alaca Höyük				
Alişar				
Boğazköy				
Kaman				

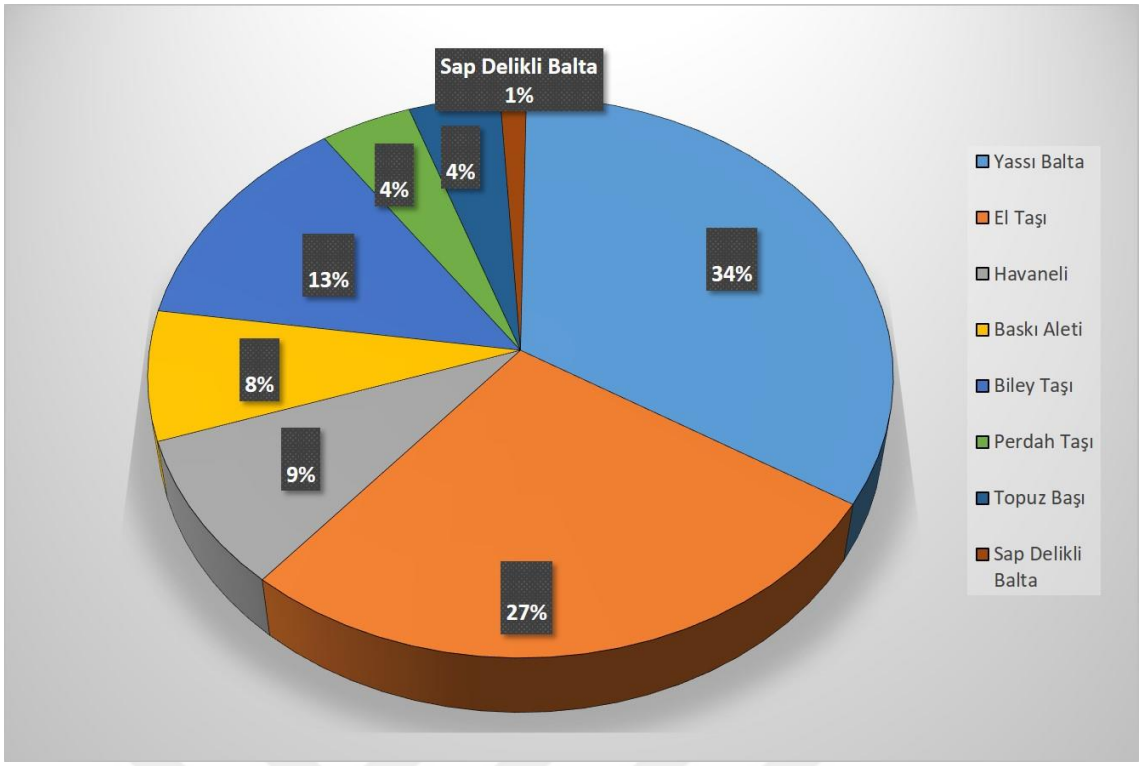
Tablo 11. 1: Baskı Aletlerinin Yerleşimlere Göre Tipolojik Dağılımı

Tip	A			B	C	D	E	F
Alt Tip	1	2	3					
Kültepe								
Acemhöyük								
Alaca Höyük								
Alişar								
Boğazköy								
Kaman								

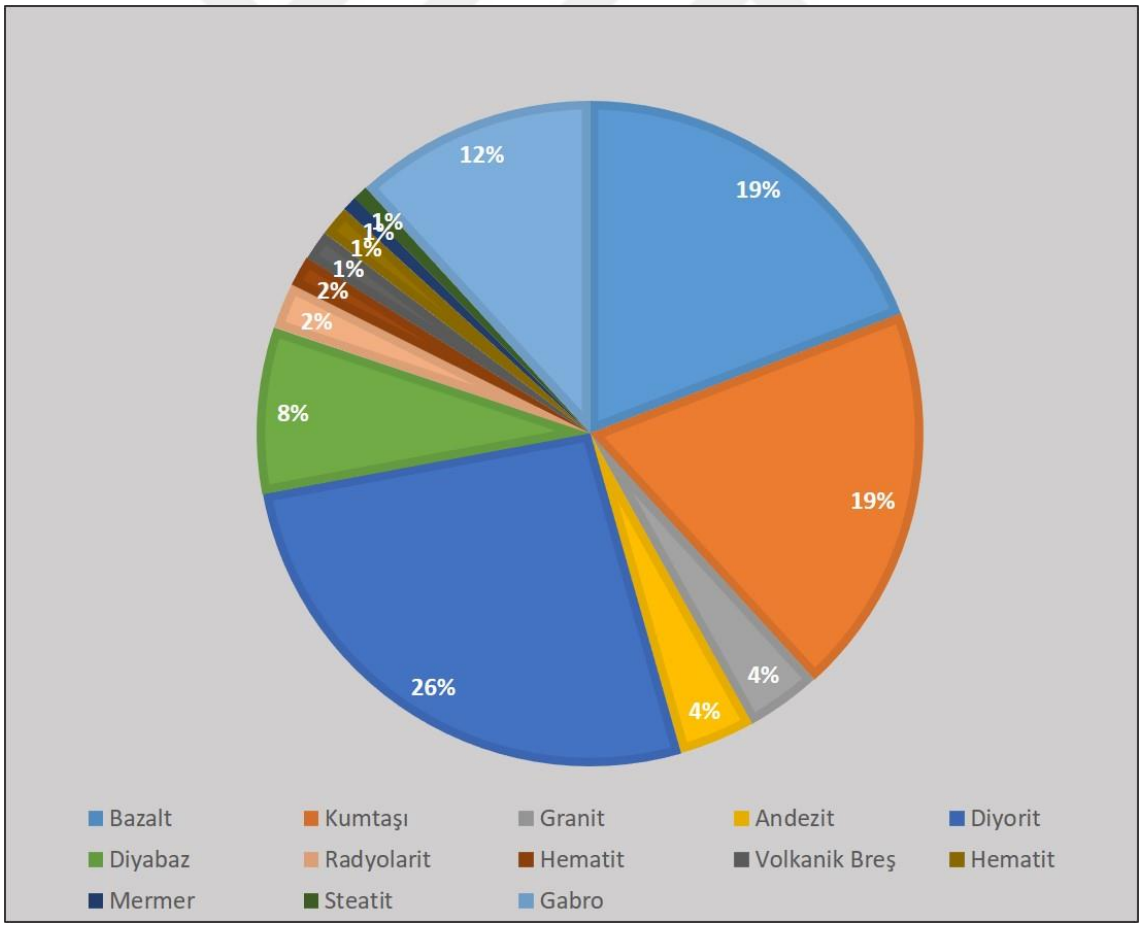
Tablo 11. 2: Biley Taşlarının Yerleşimlere Göre Tipolojik Dağılımı

Tip	A	B	C	D	E
Kültepe					
Acemhöyük					
Alaca Höyük					
Alişar					
Boğazköy					
Kaman					

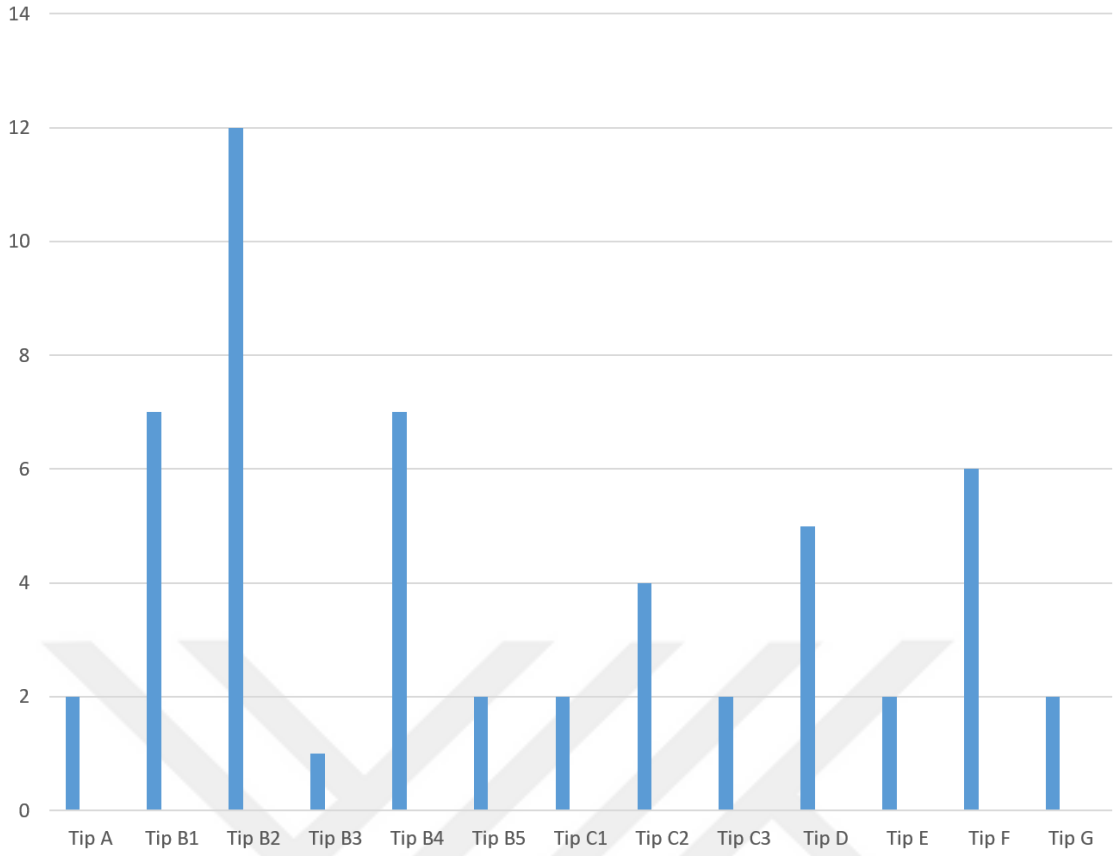
Tablo 11. 3: Perdah Taşlarının Yerleşimlere Göre Tipolojik Dağılımı

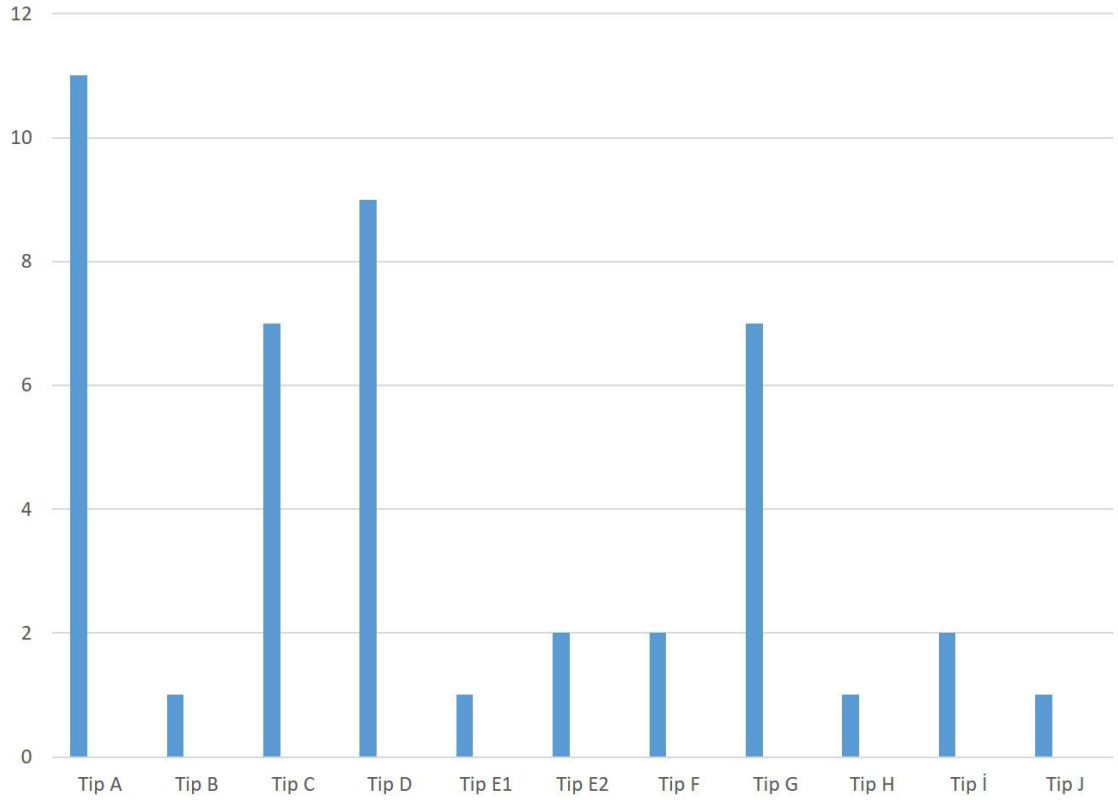
Grafik 1: Taş Aletlerin Türlere Göre Dağılımı

Grafik 2: Hammaddelerin Orantısal Dağılımı

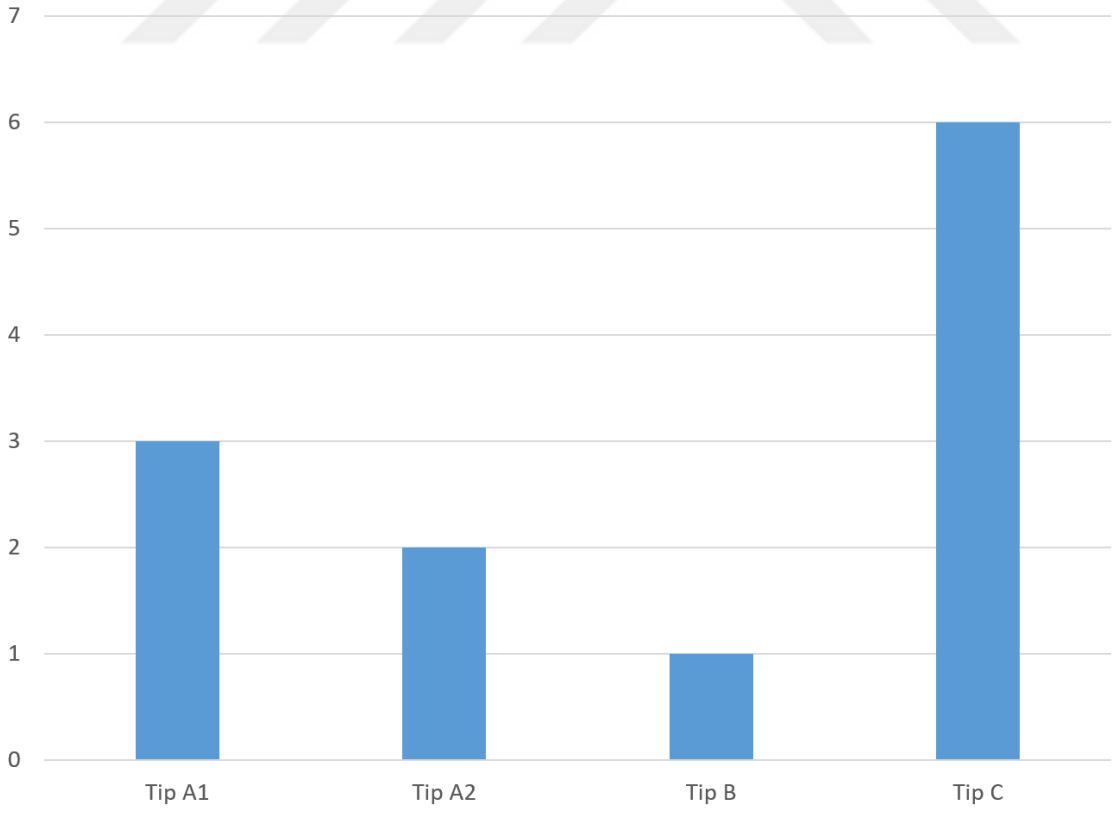
Grafik 3: Yassı Baltaların Tiplere Göre Dağılımı

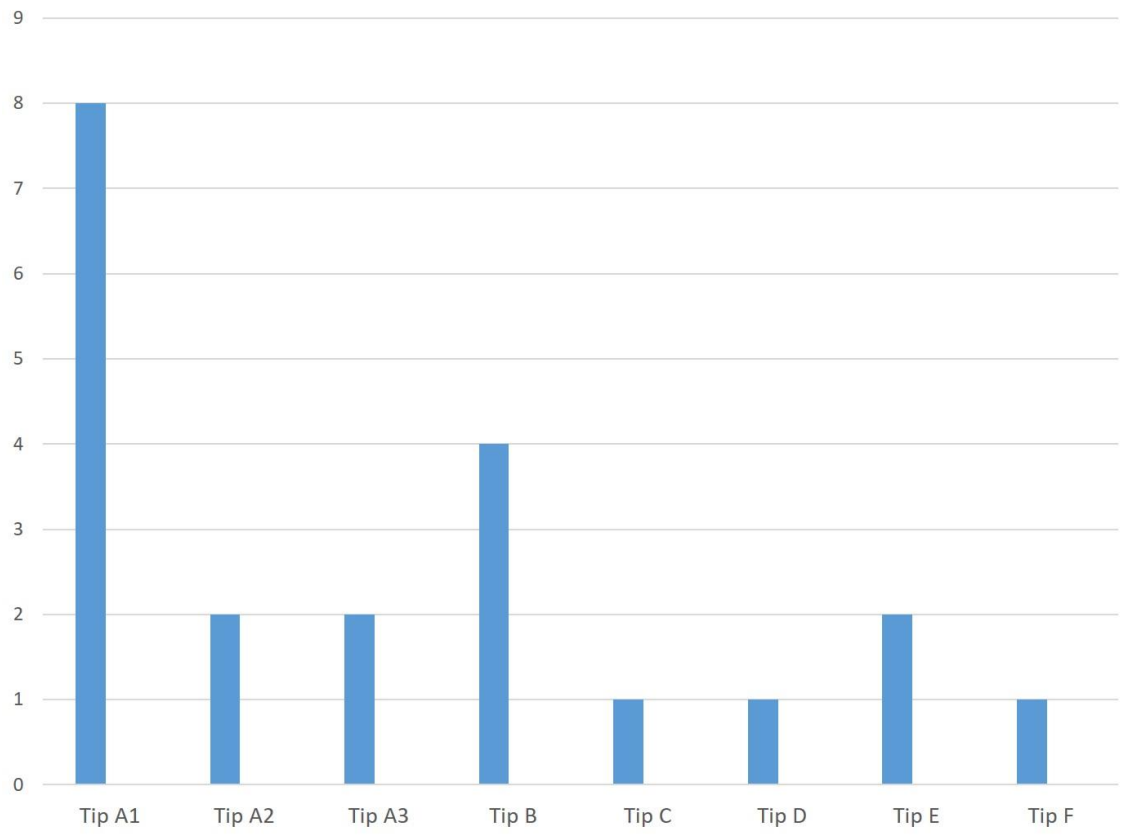
Grafik 4: El Taşları Tiplere Göre Dağılımı

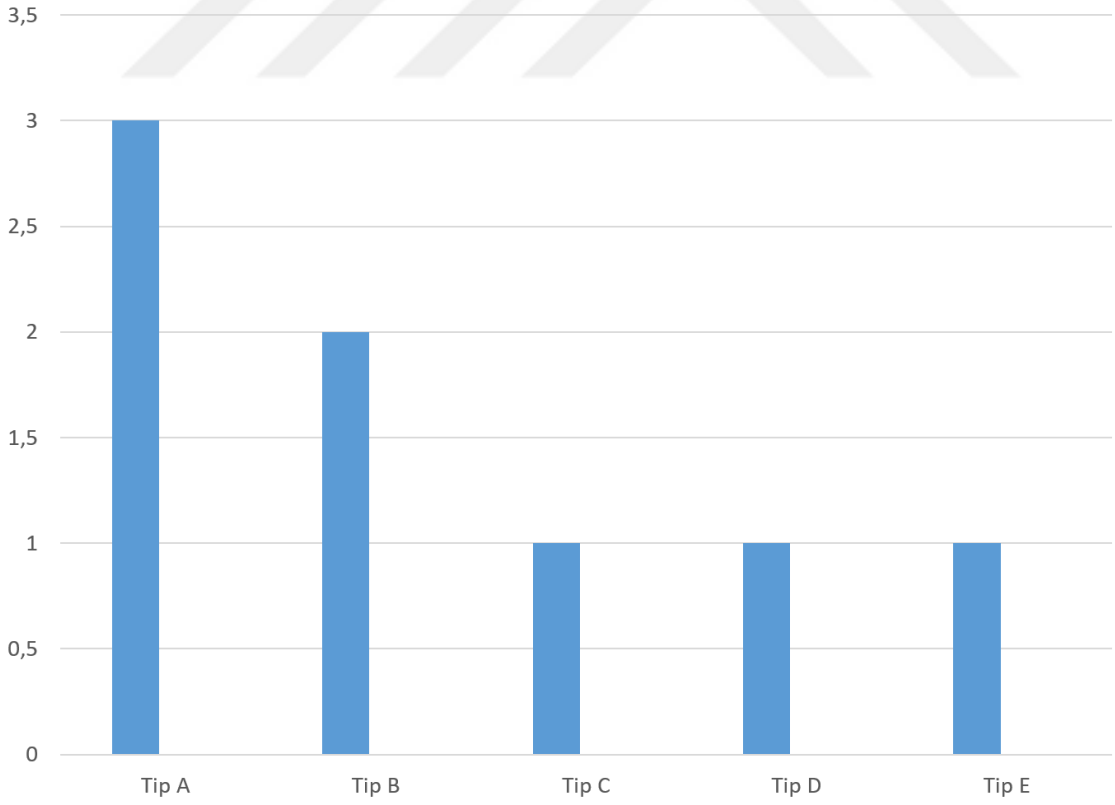
Grafik 5: Havanelleri Tiplere Göre Dağılımı

Grafik 6: Baskı Aleti Tiplere Göre Dağılımı

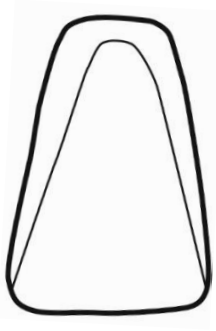

Grafik 7: Biley Taşları Tiplere Göre Dağılımı

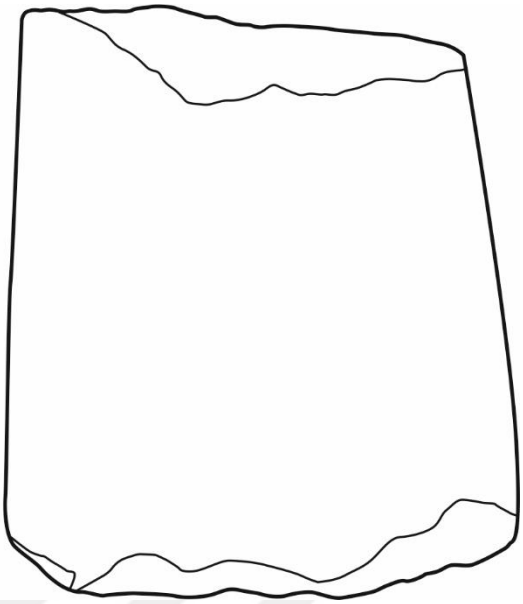

Grafik 8: Perdah Taşı Tiplere Göre Dağılımı

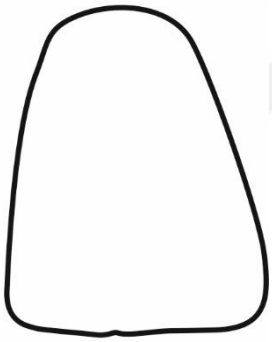
Levha 1

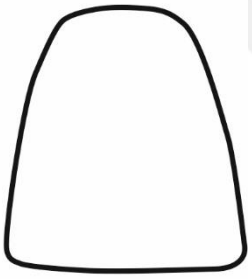
1

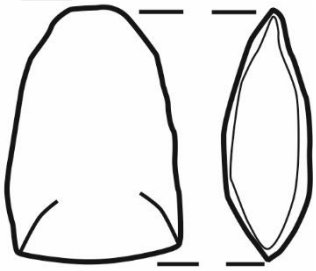
2

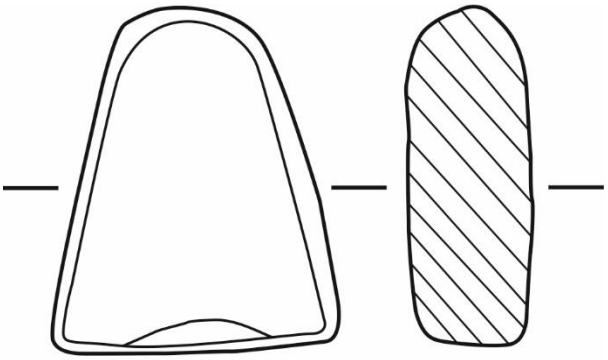
3

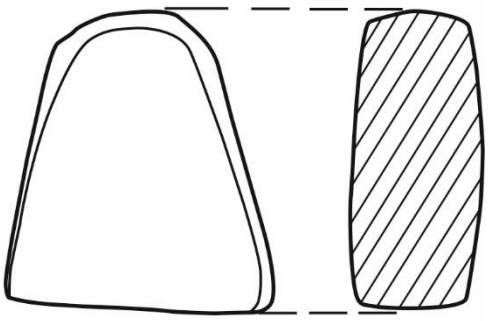
4

5

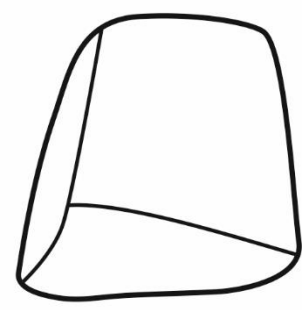
6

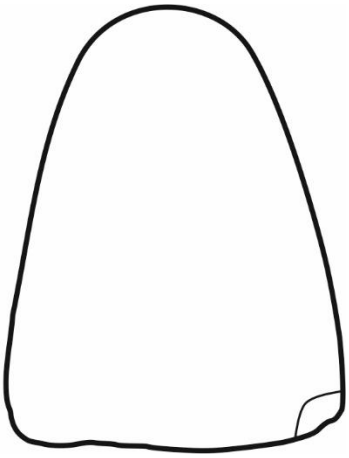
7

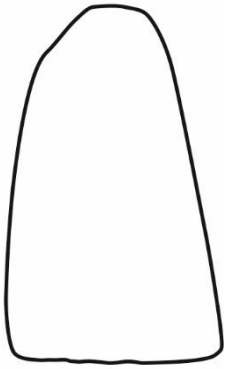
Levha 2

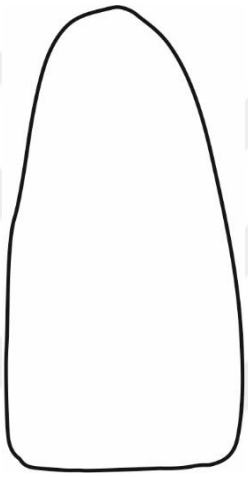
1

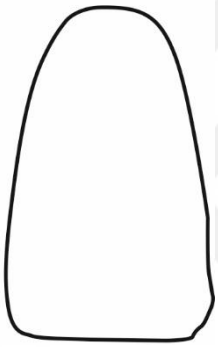
2

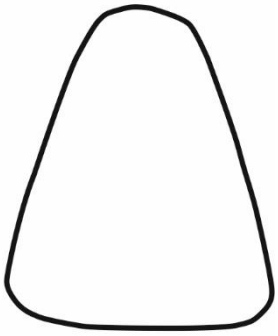
3

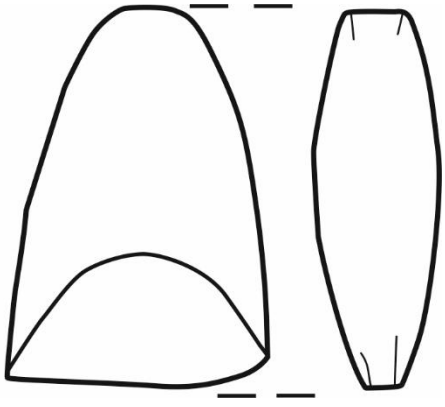
4

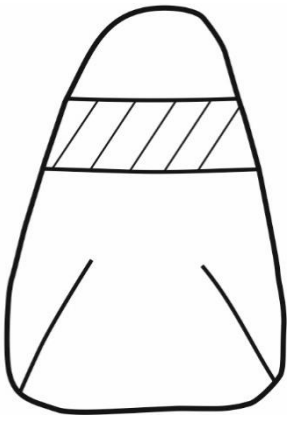
5

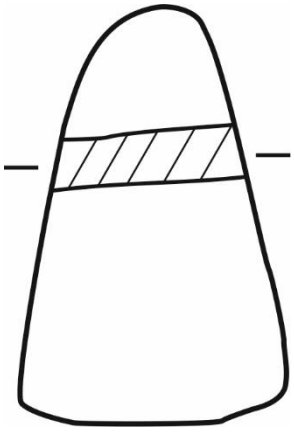
6

7

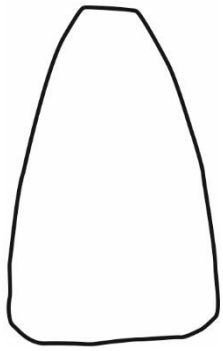
8

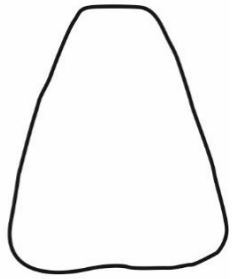
9

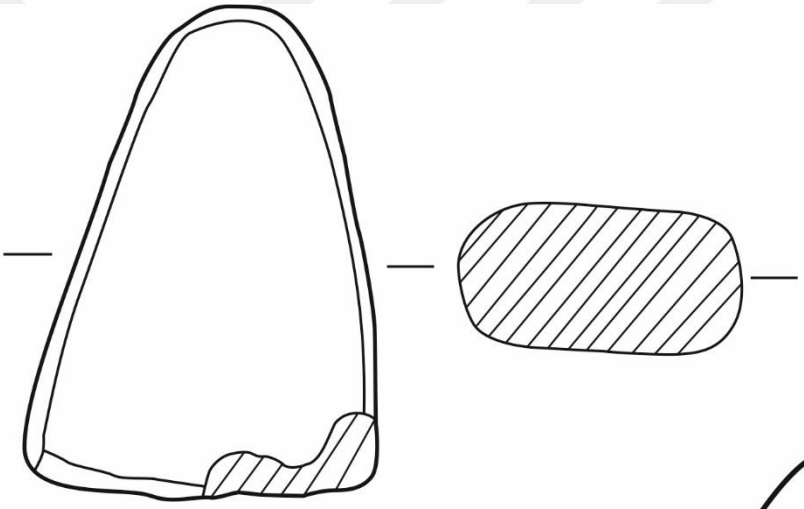
Levha 3

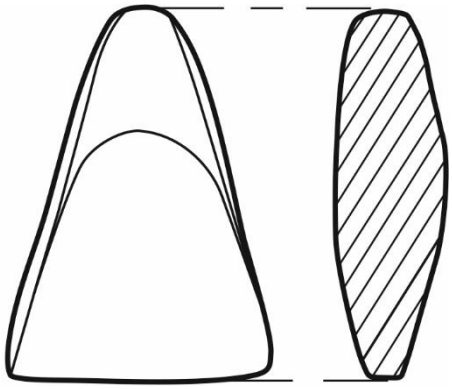
1

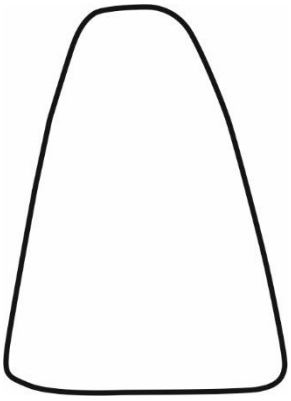
2

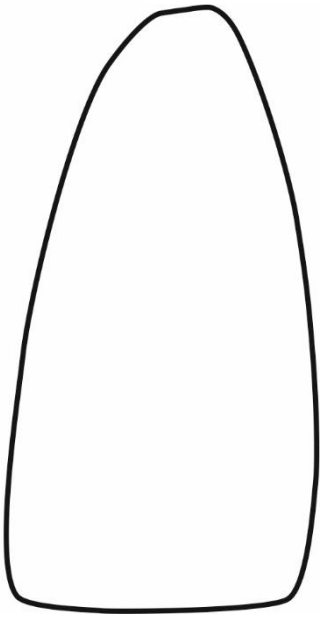
3

4

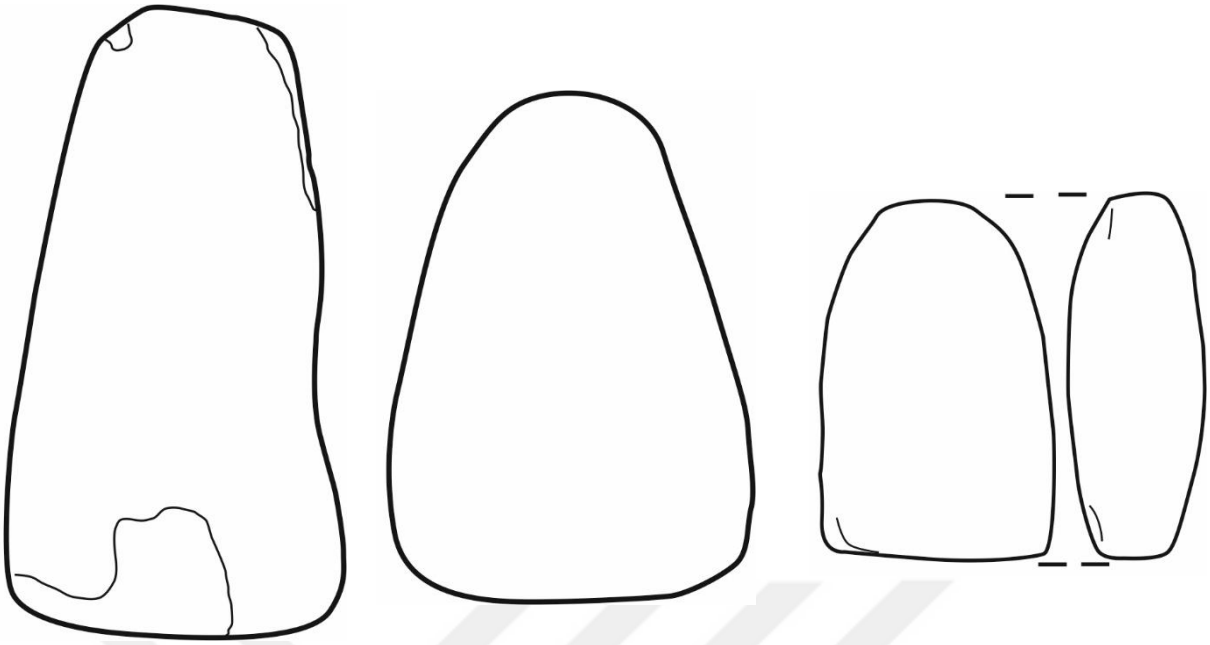
5

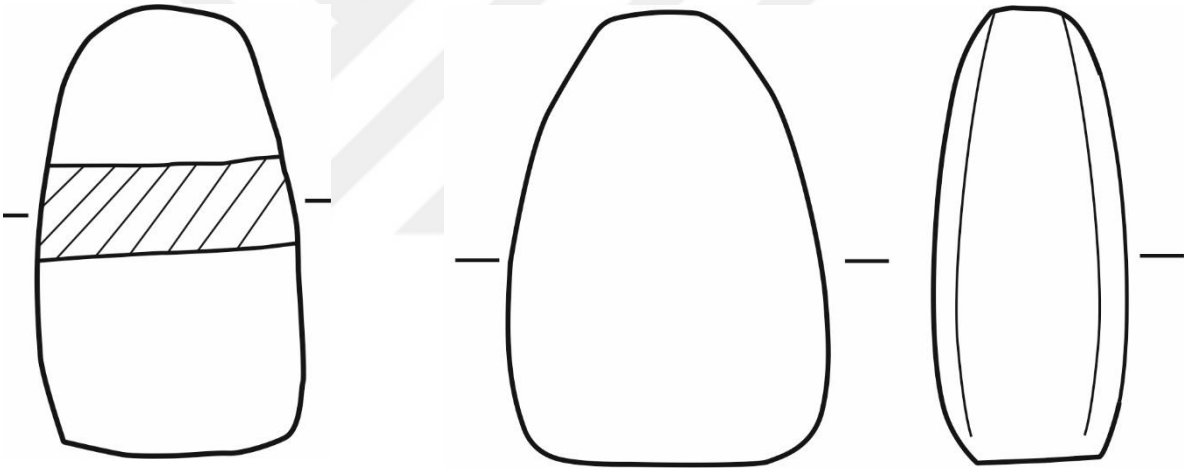
6

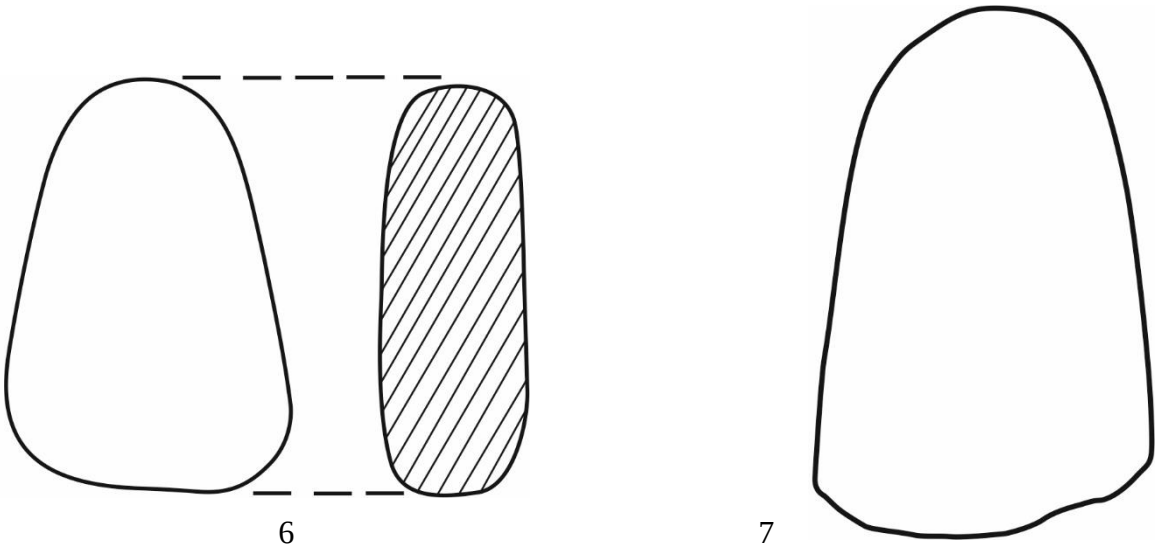
Levha 4

1 **2** **3**

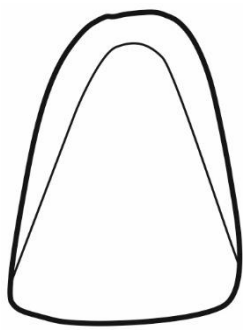
4 **5**

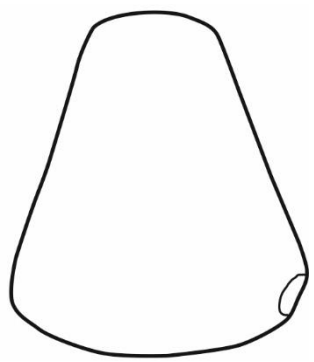
6 7

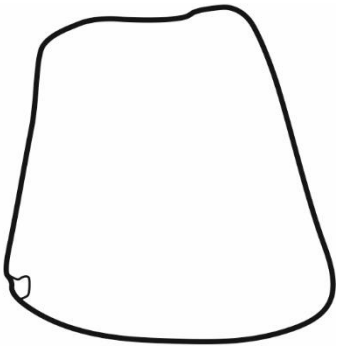
Levha 5

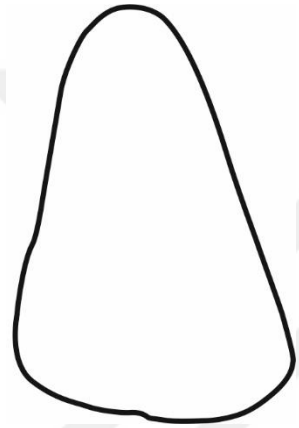
1

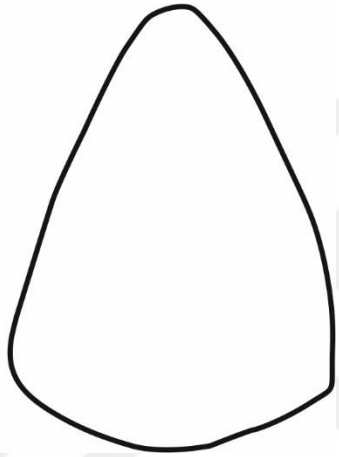
2

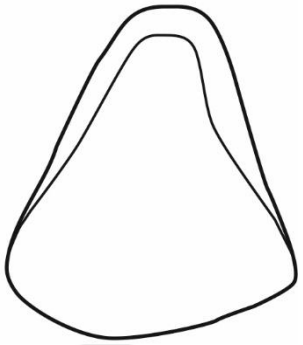
3

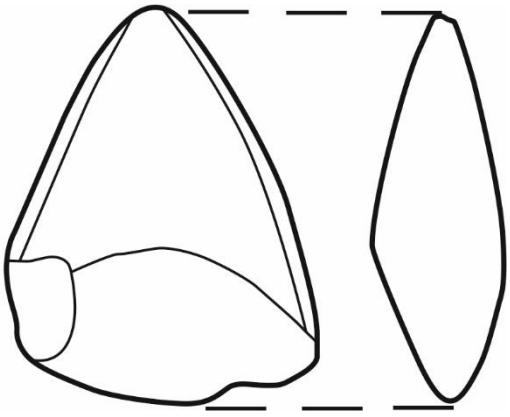
4

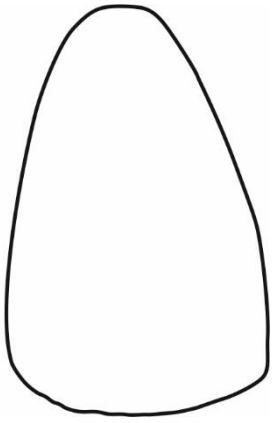
5

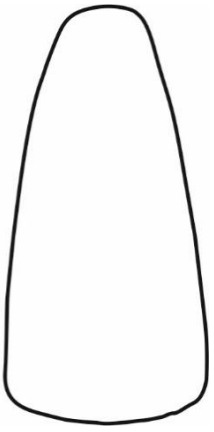
6

7

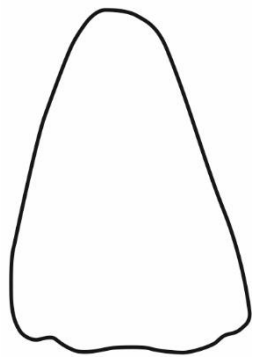
8

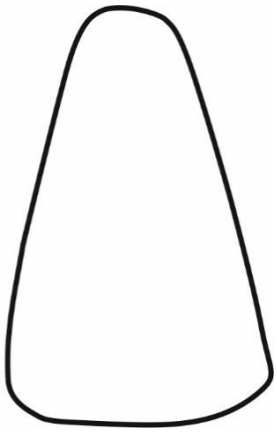
9

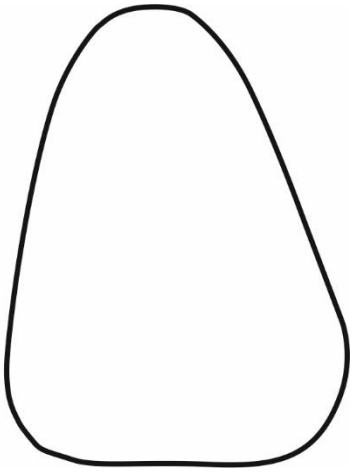
Levha 6

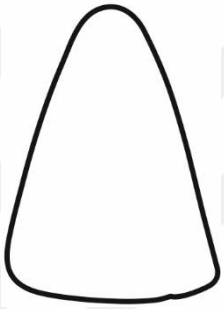
1

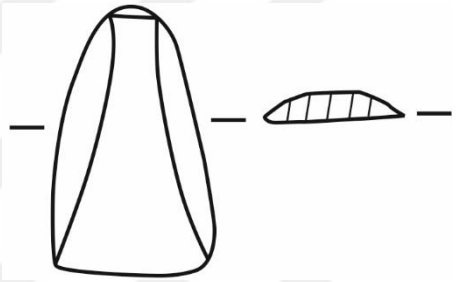
2

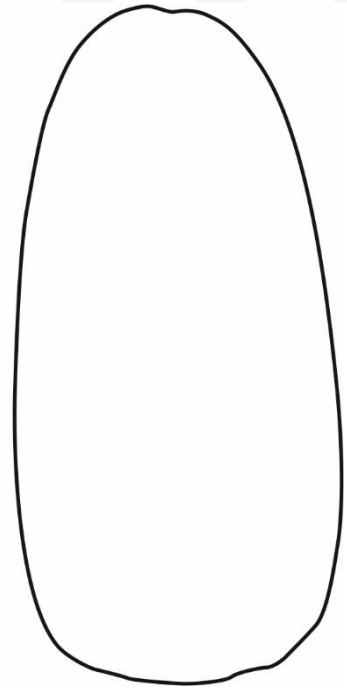
3

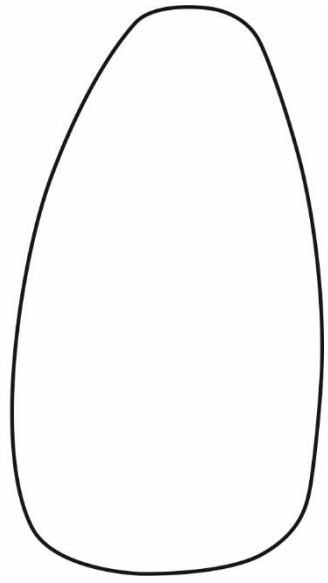
4

5

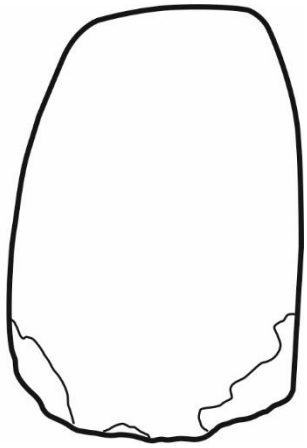

6

7

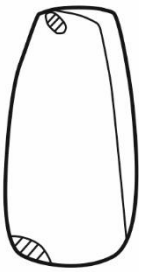

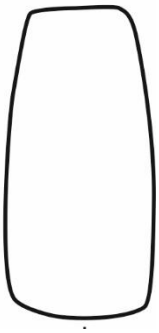
1

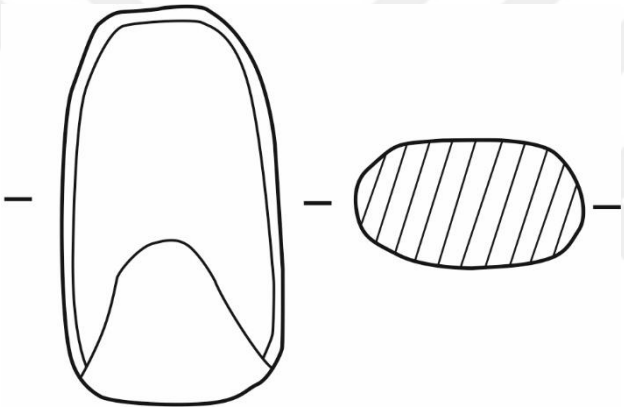
2

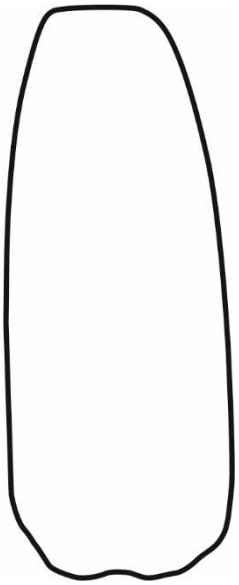
3

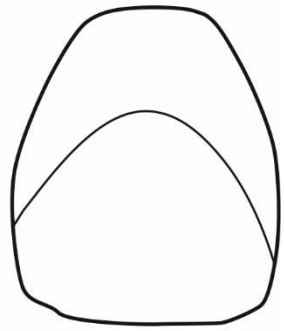
4

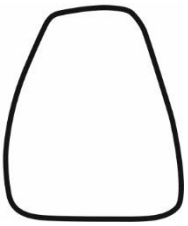
5

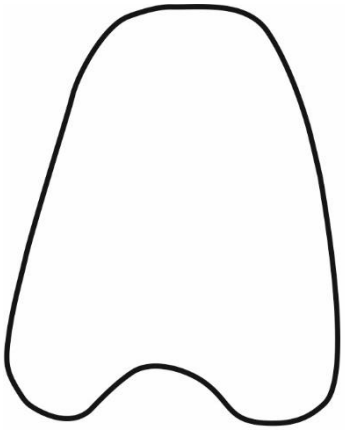
6

7

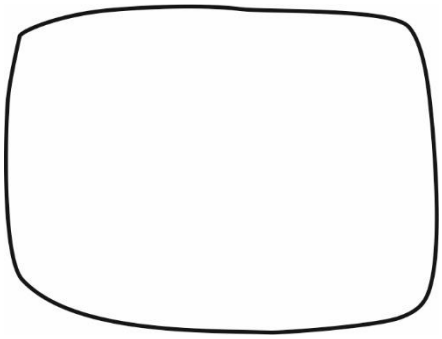
8

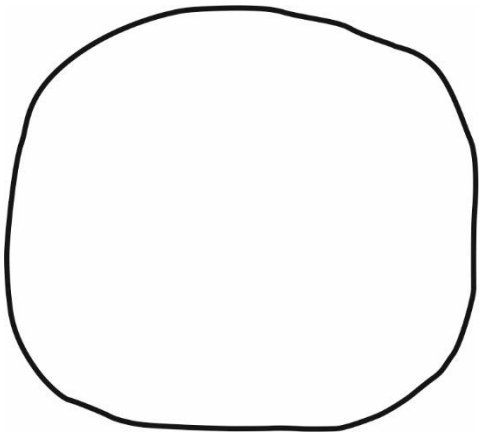
9

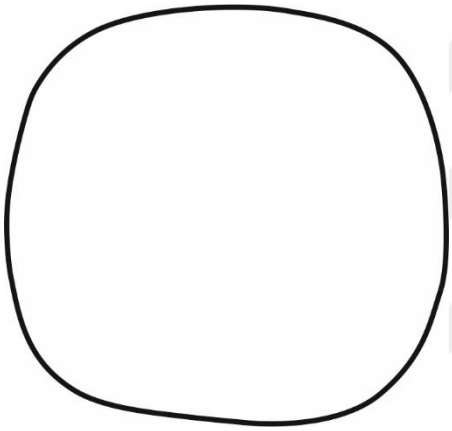
Levha 8

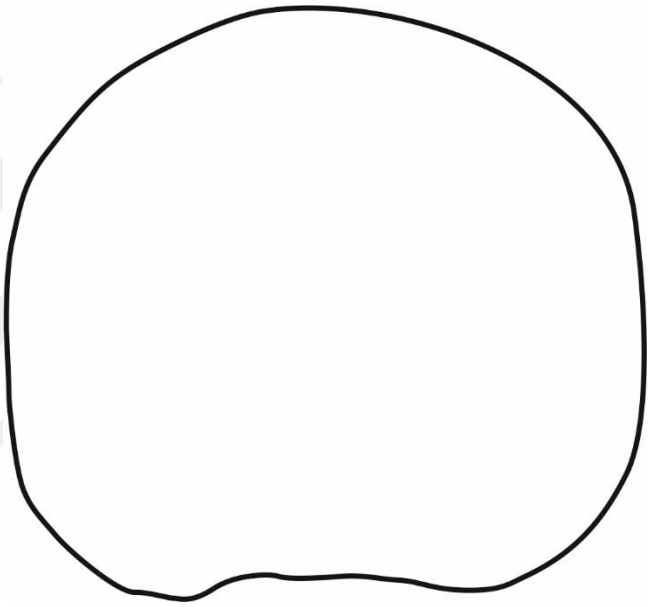
1

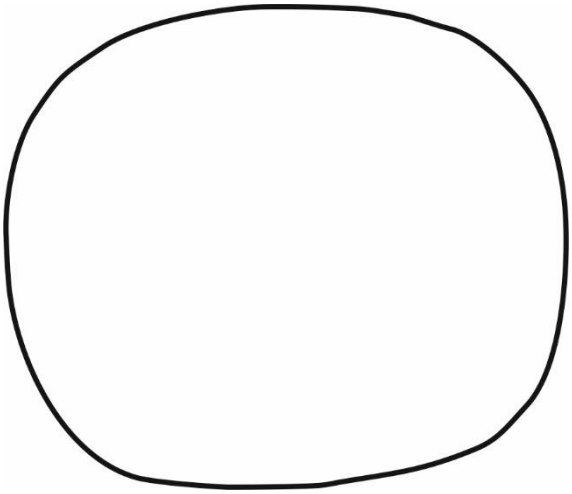
2

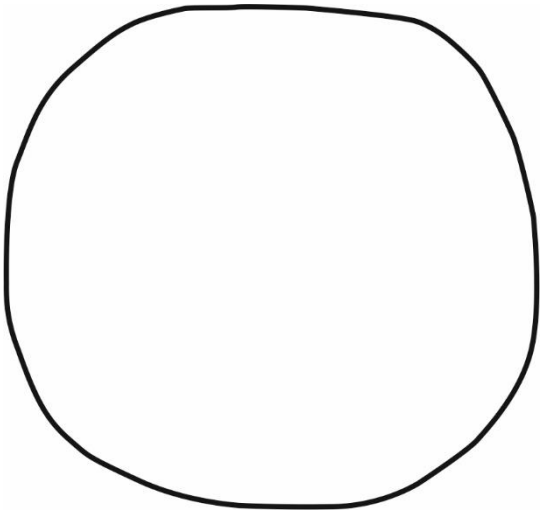
3

4

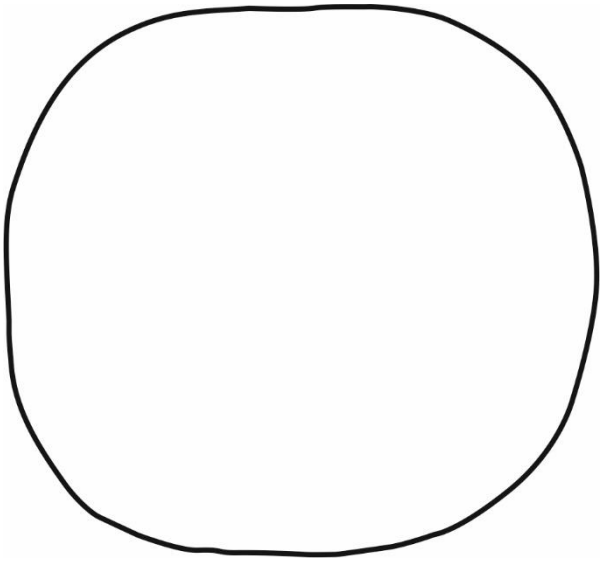
5

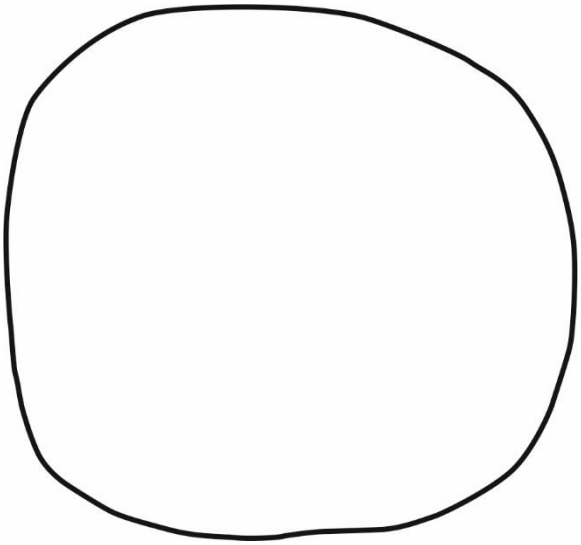
6

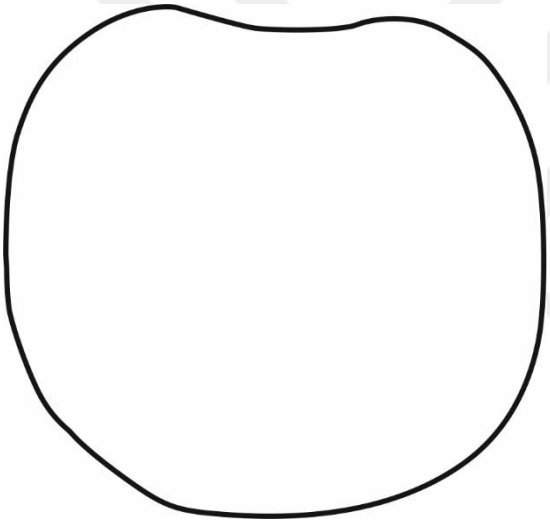
Levha 9

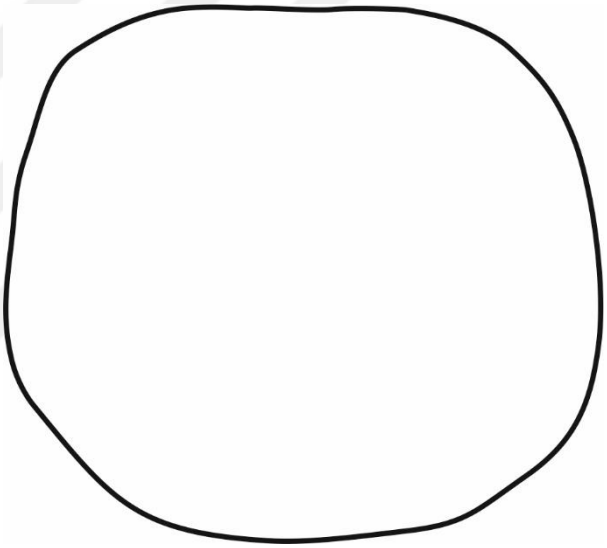
1

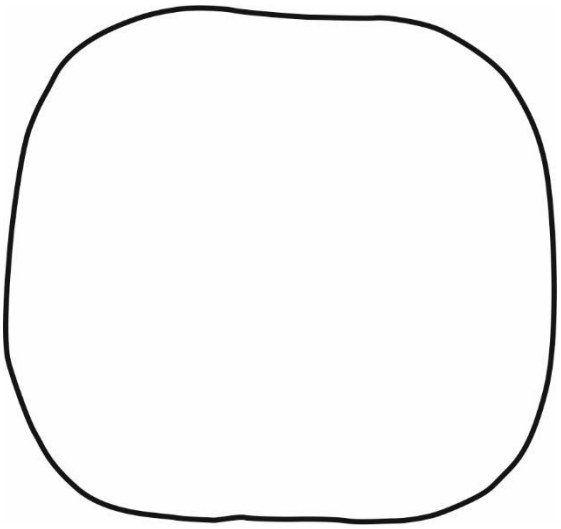
2

3

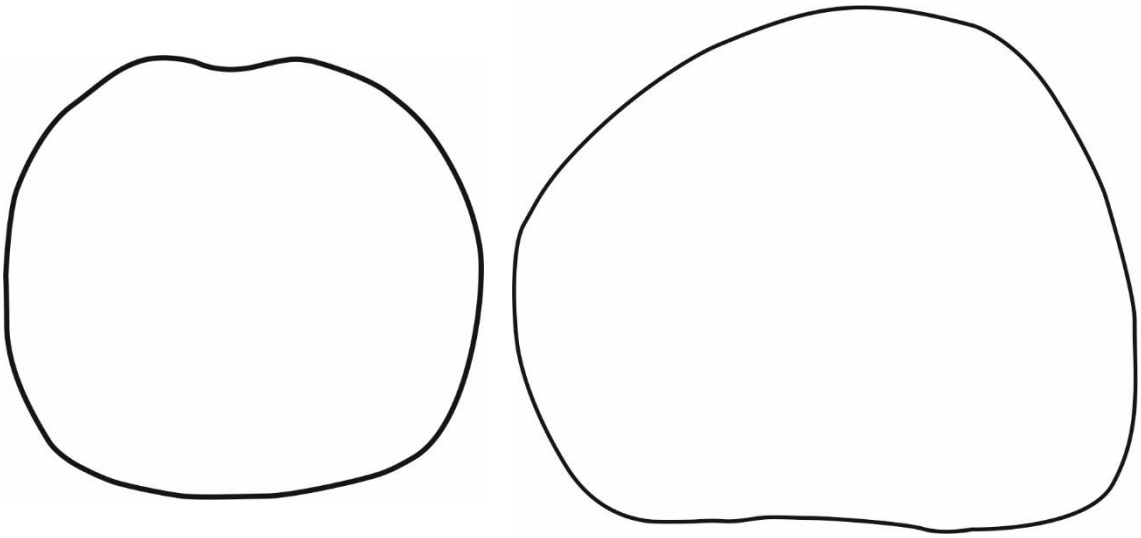
4

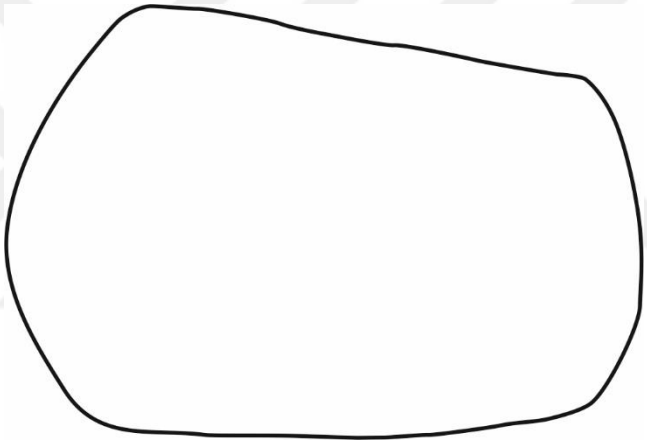
5

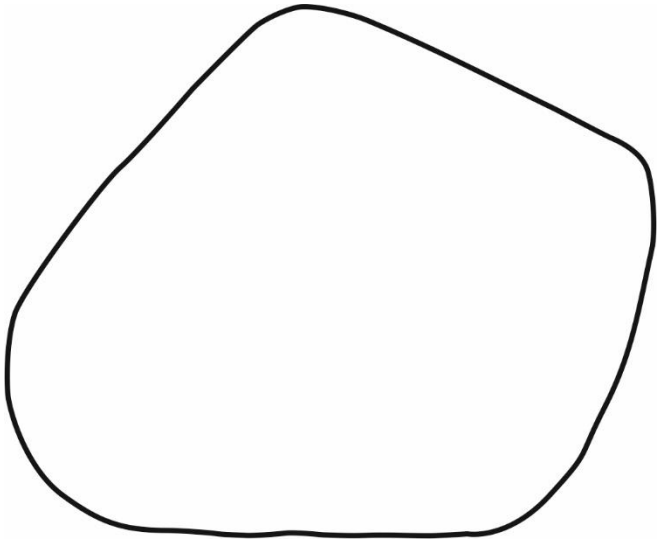
Levha 10

1 **2**

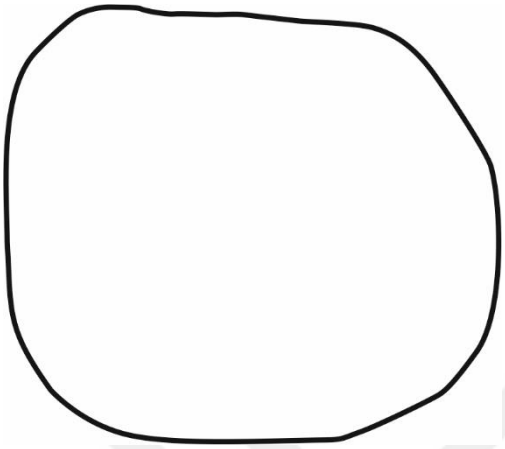
3

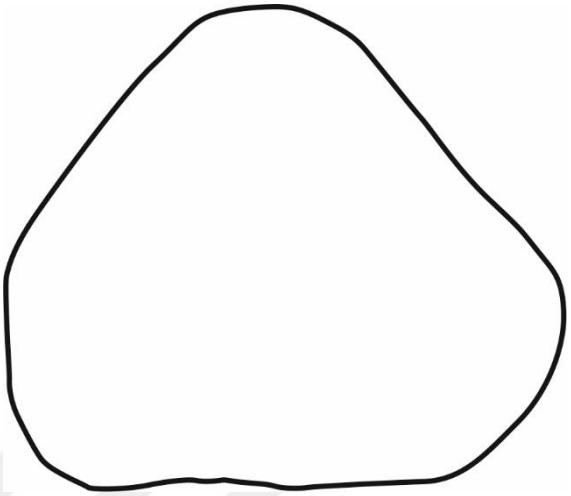
4

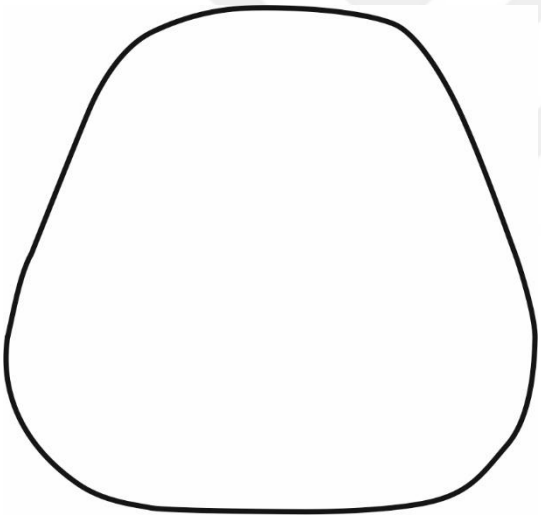
Levha 11

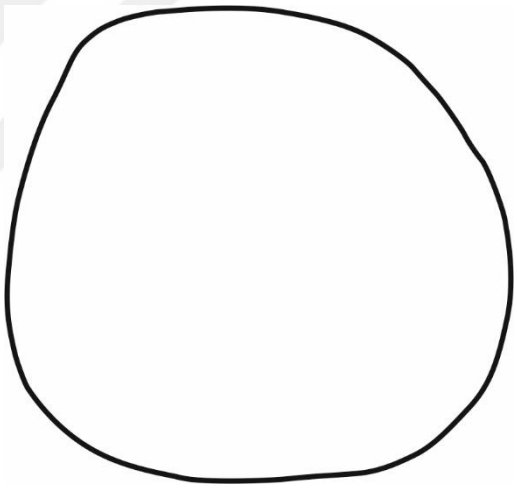
1

2

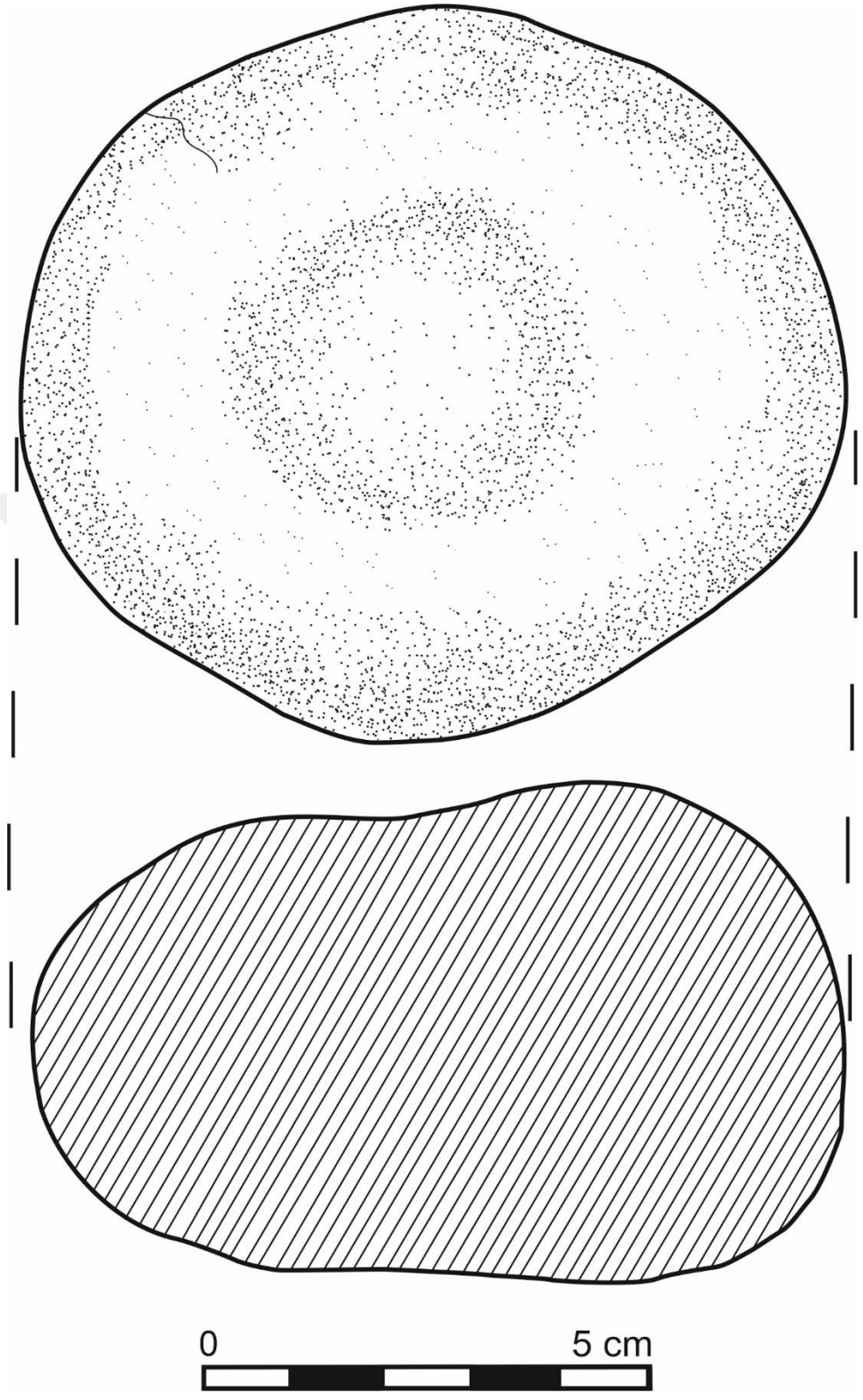
3

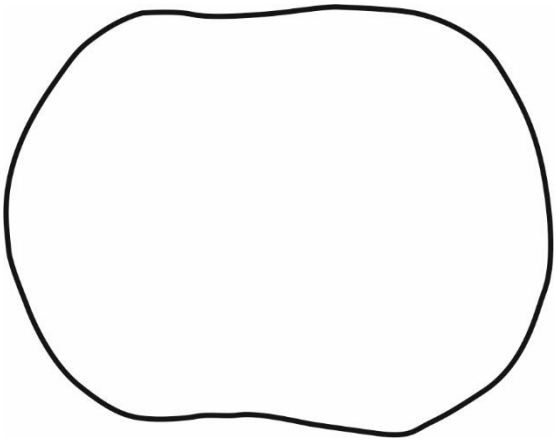

4

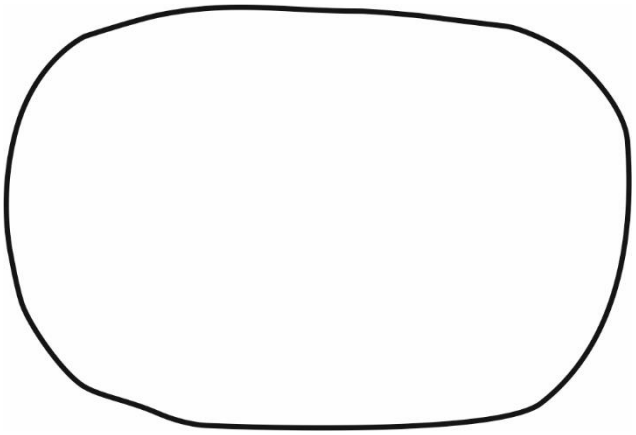

Levha 12

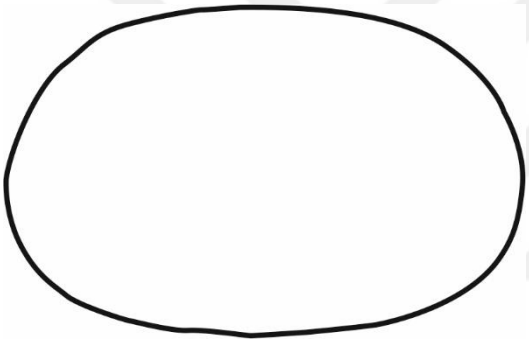

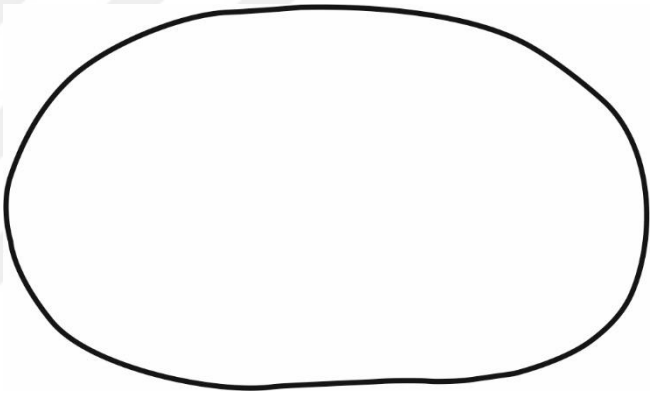
1

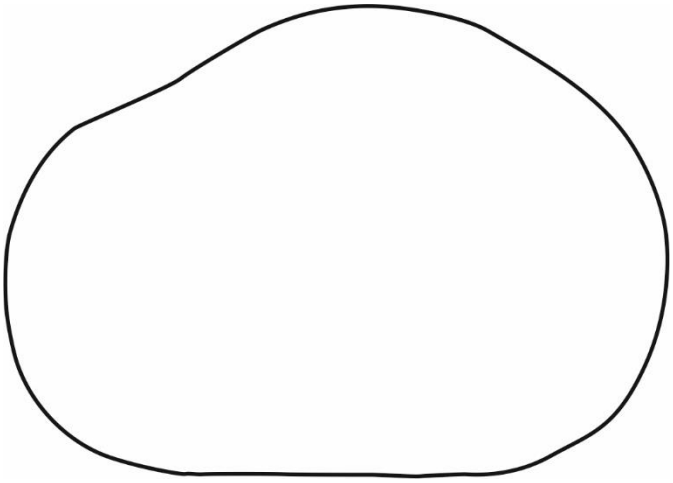
2

3

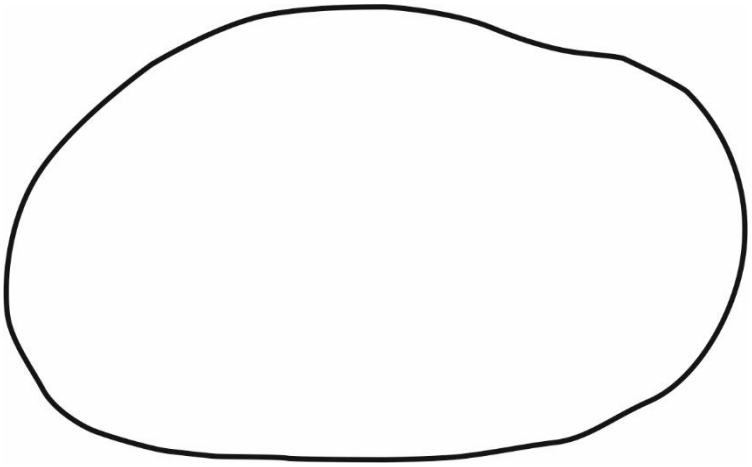
4

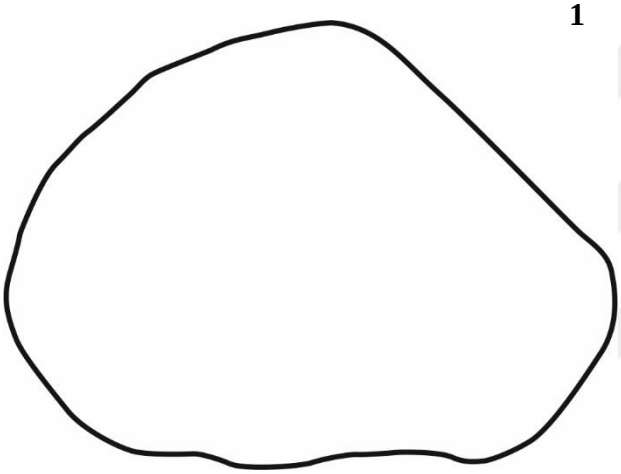
5

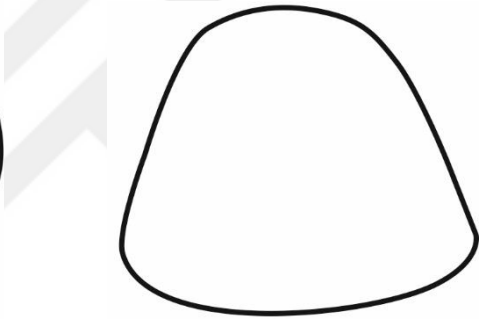
Levha 14

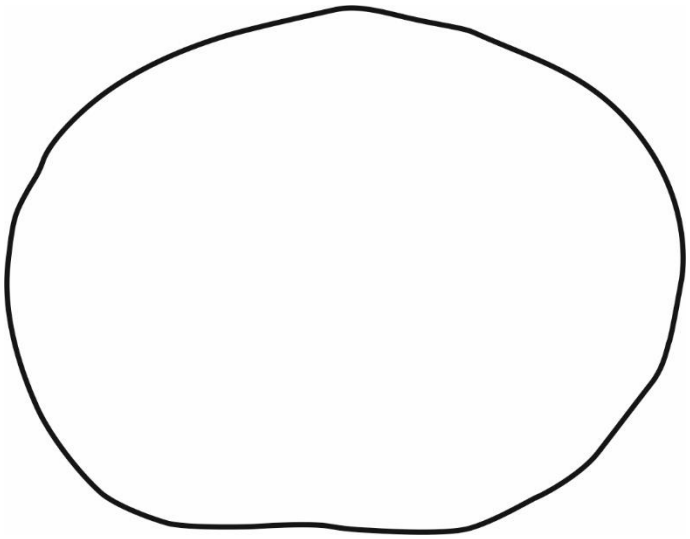
1

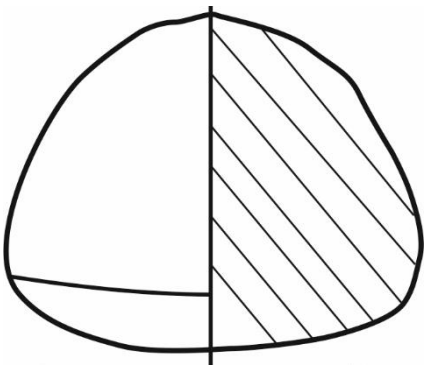
2

4

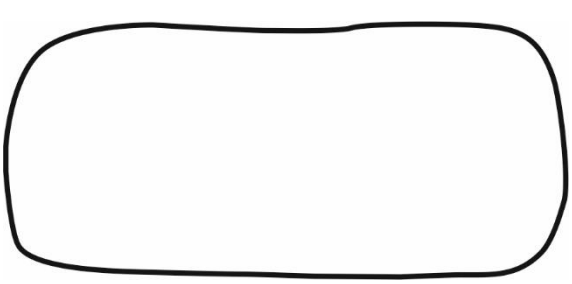

3

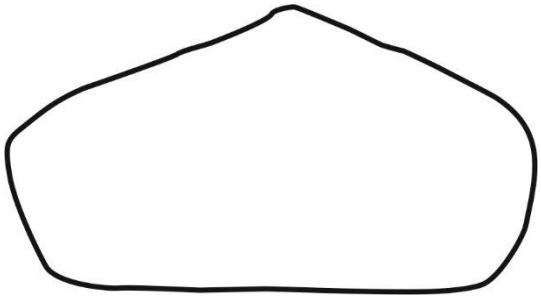

5

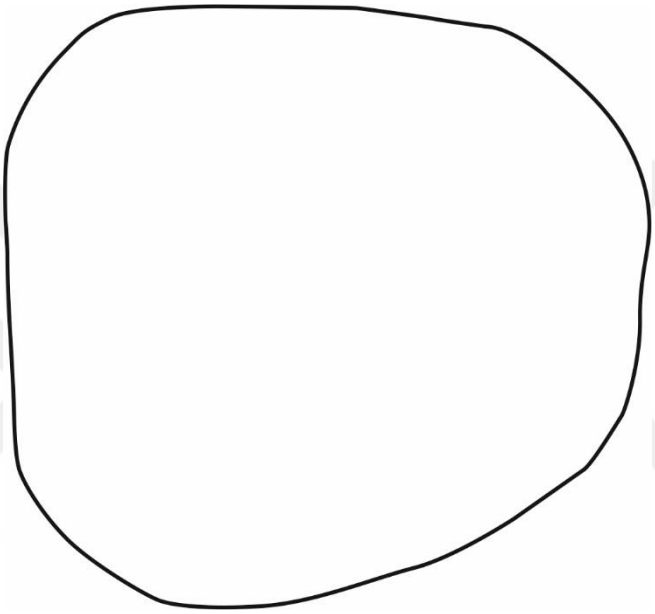

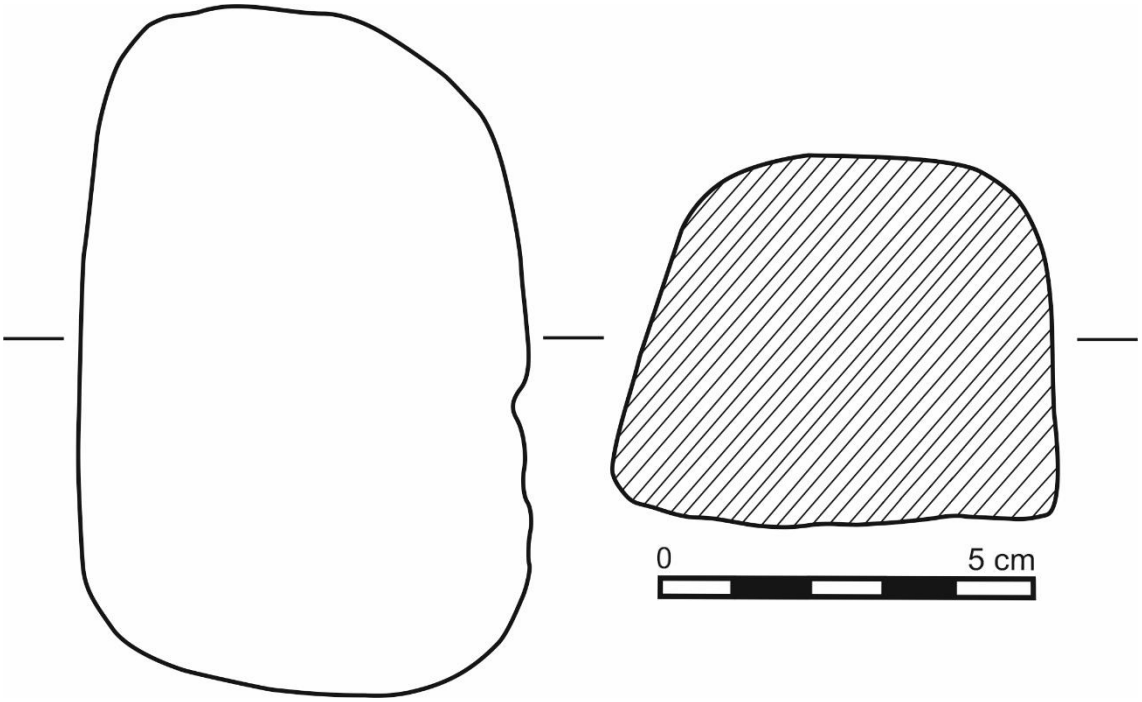
1

2

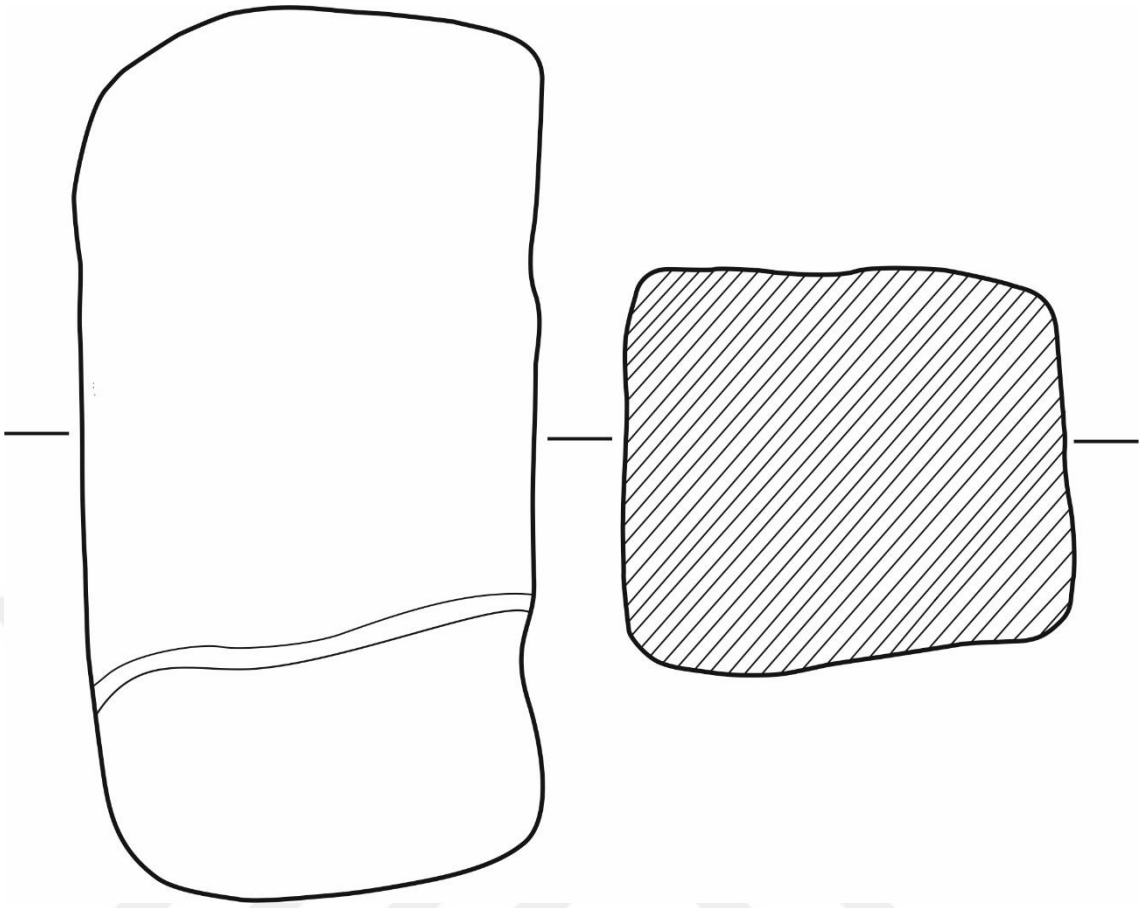

3

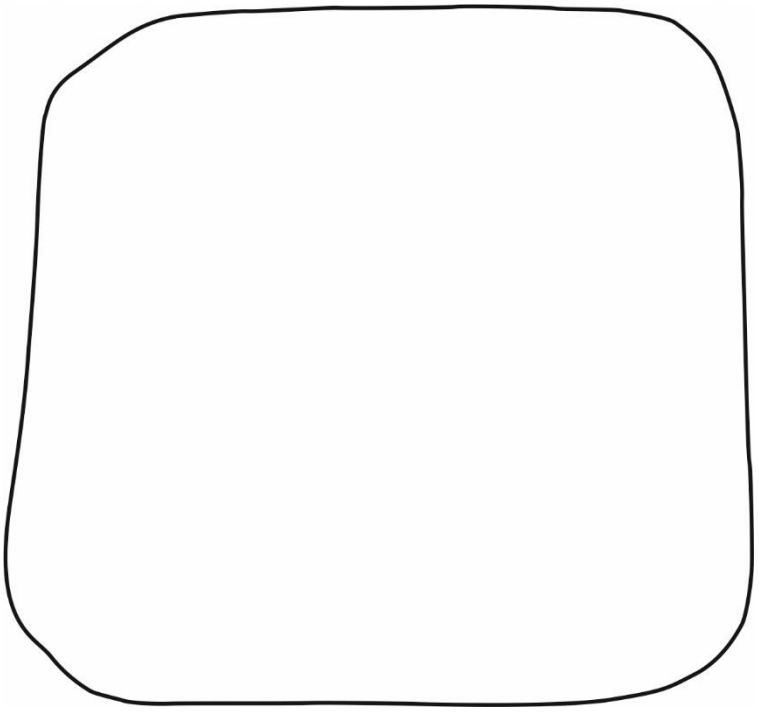

4

Levha 16

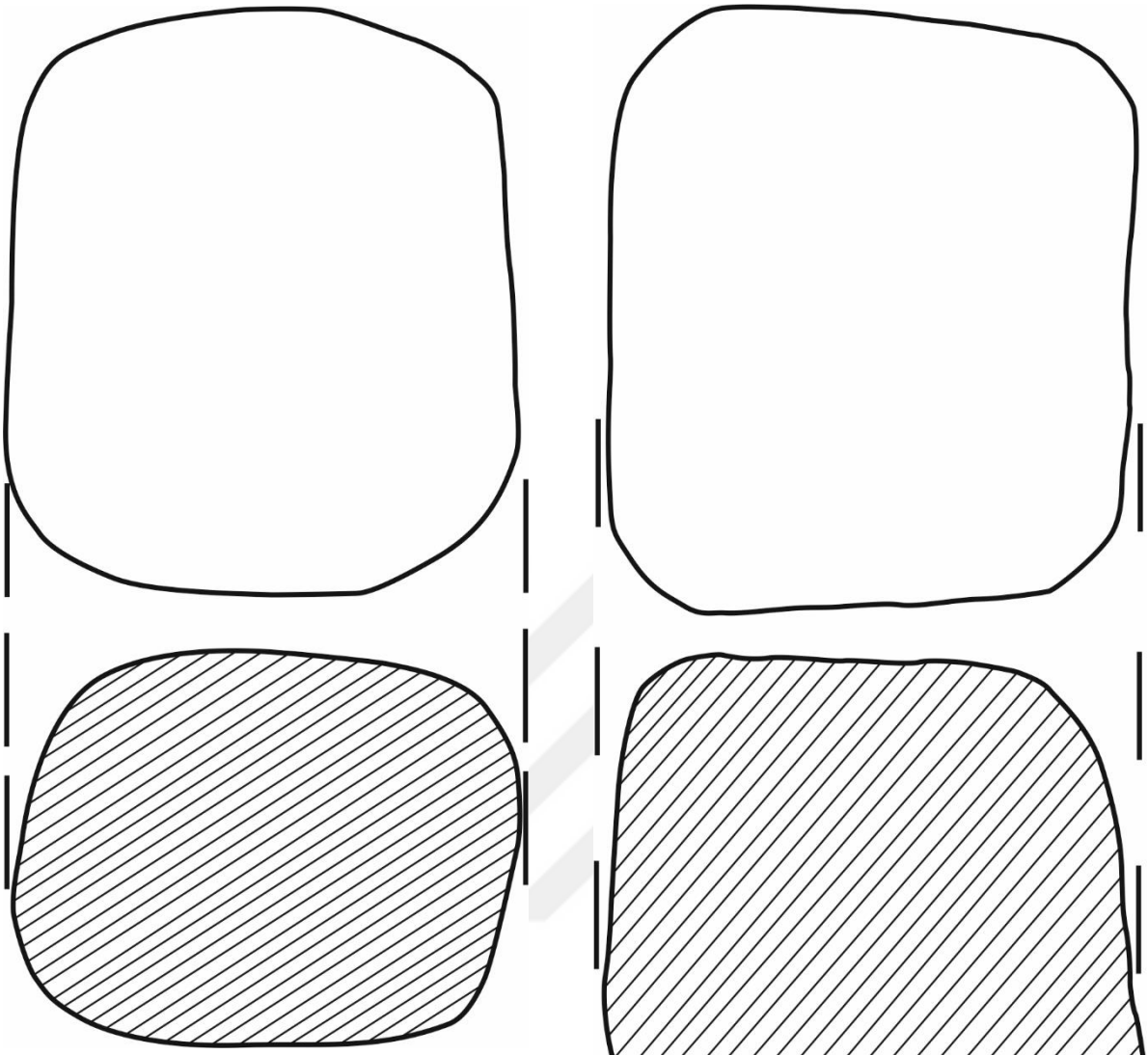

1

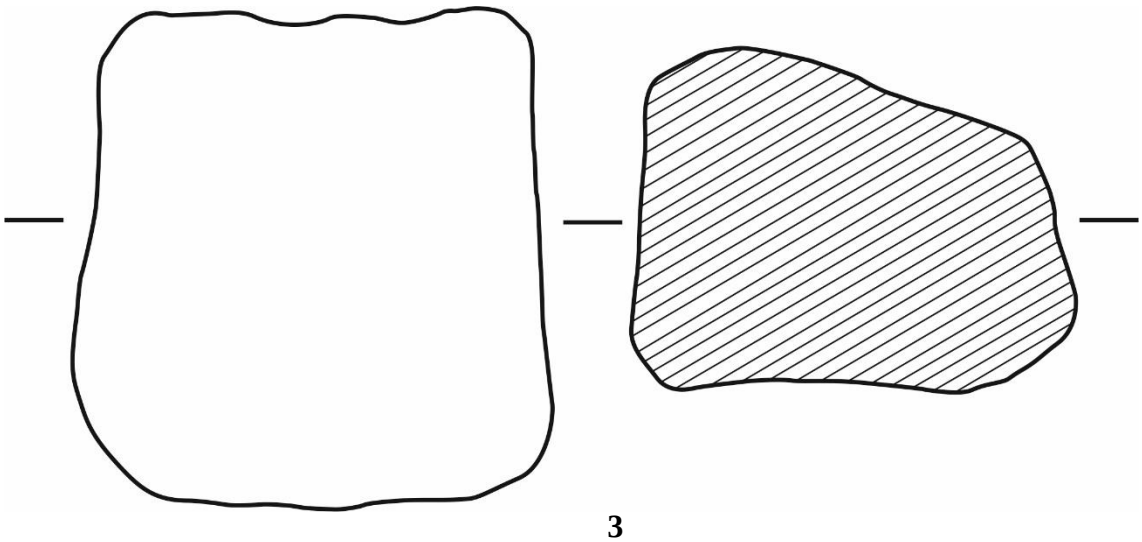
2

1

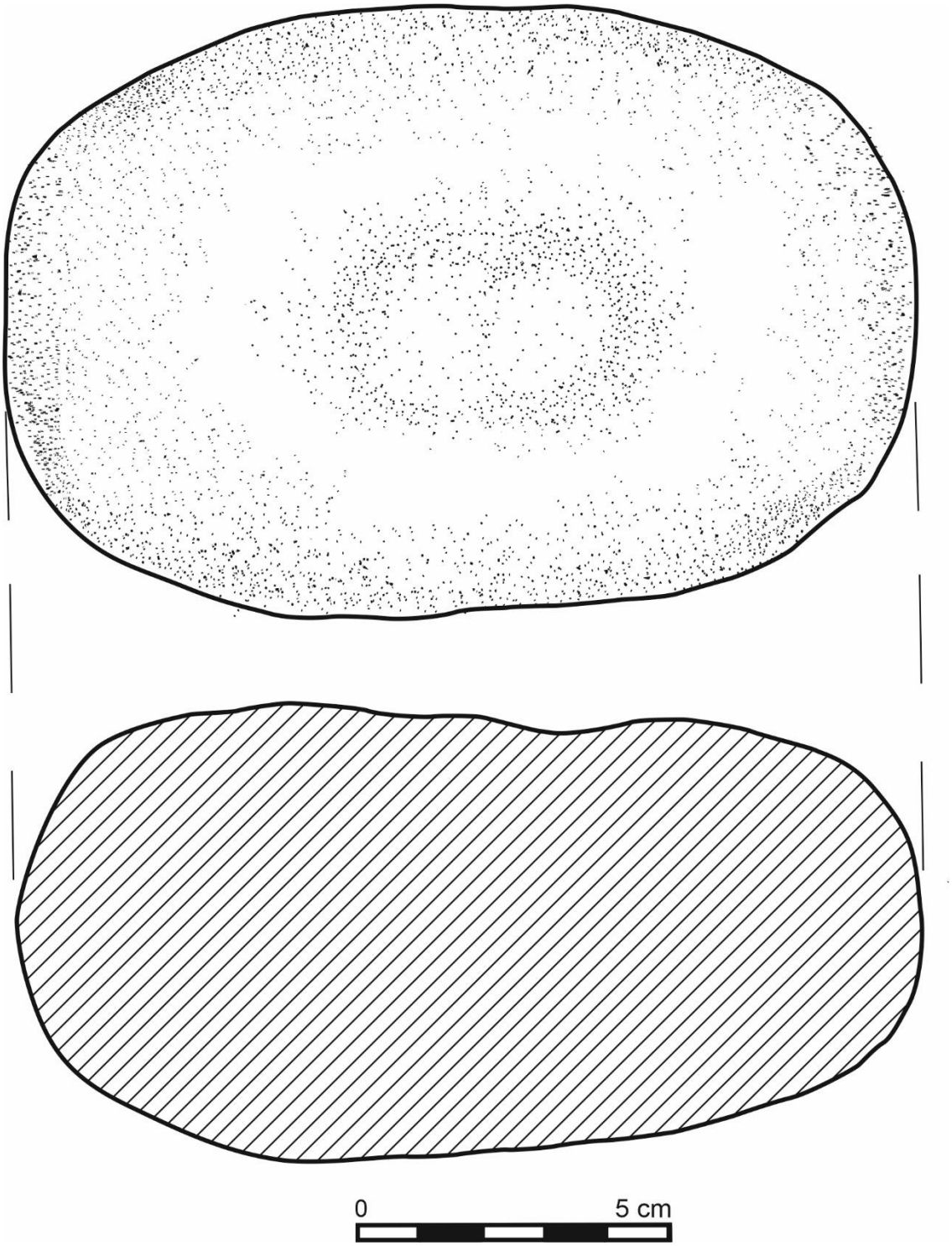
2

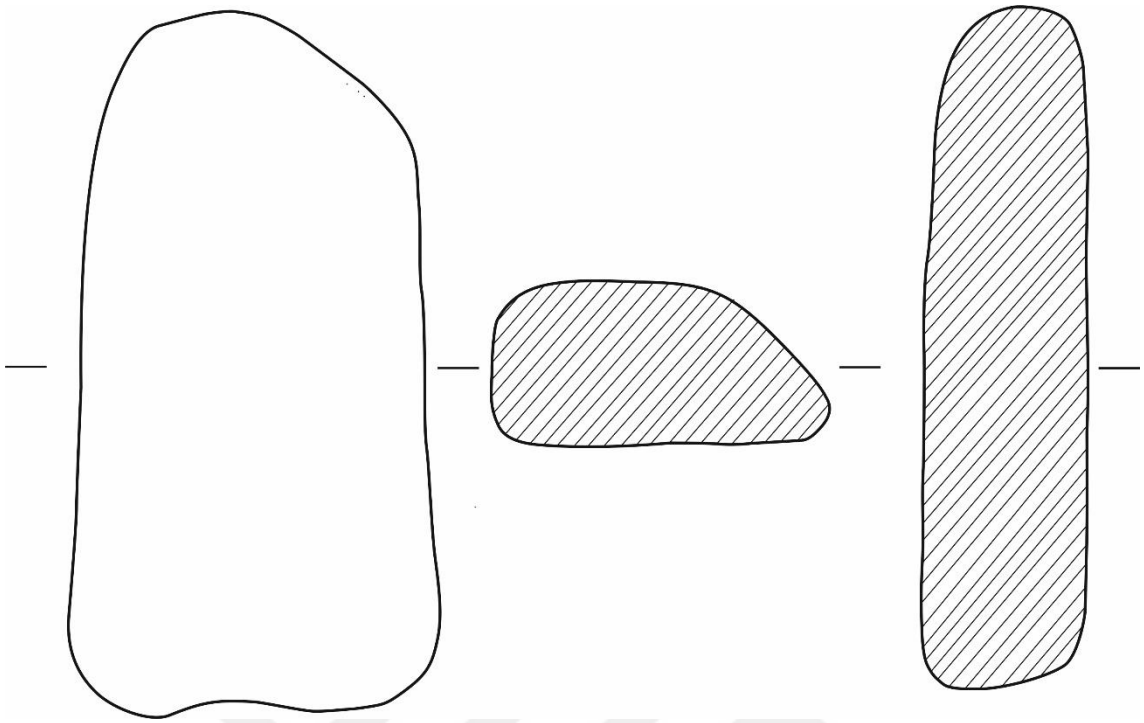
3

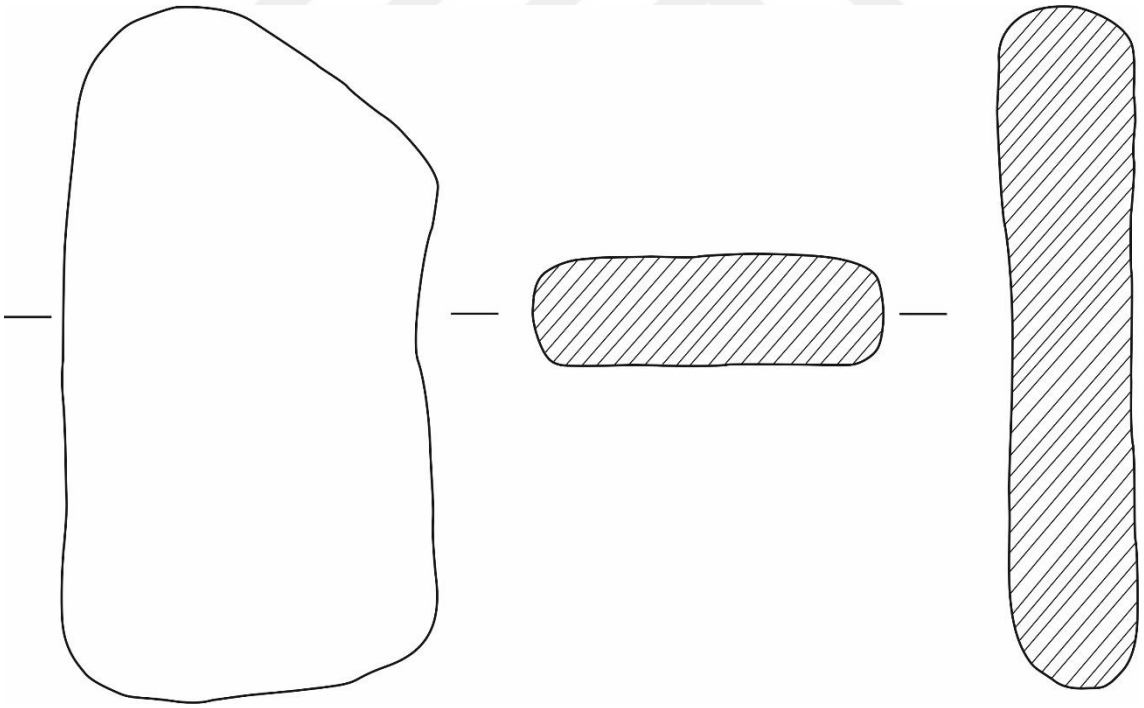
Levha 18

Levha 19

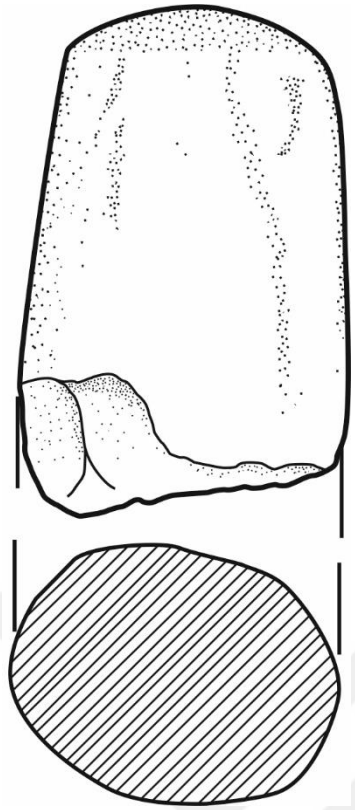

1

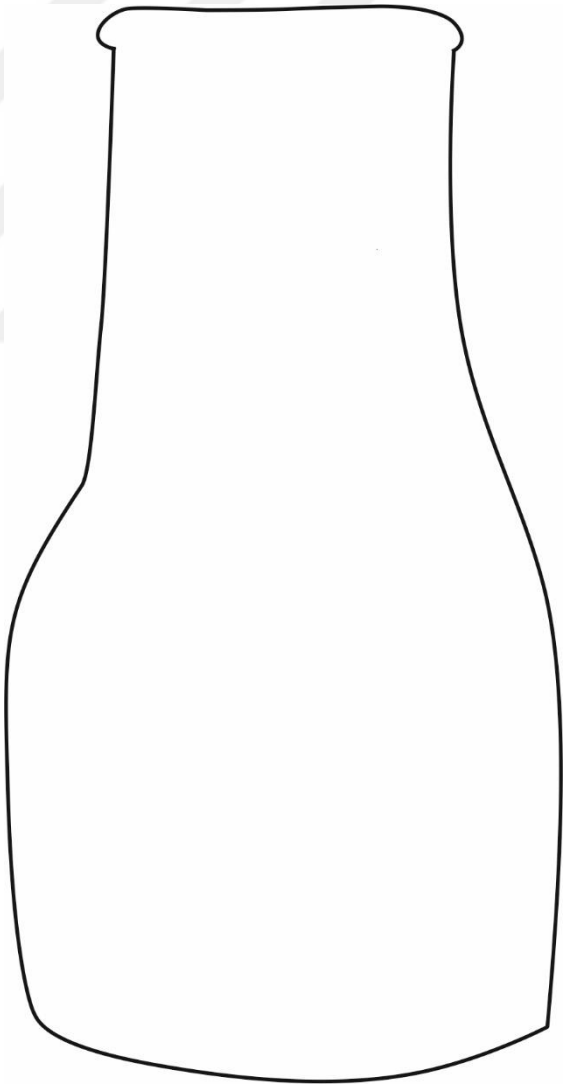

2

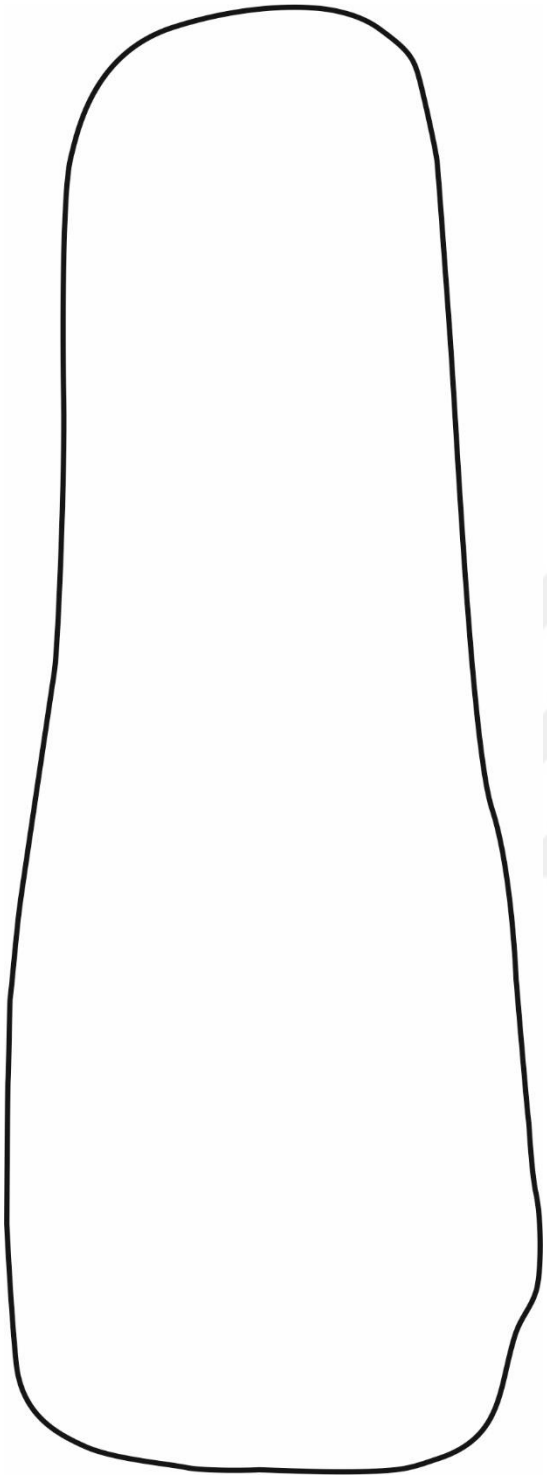
1

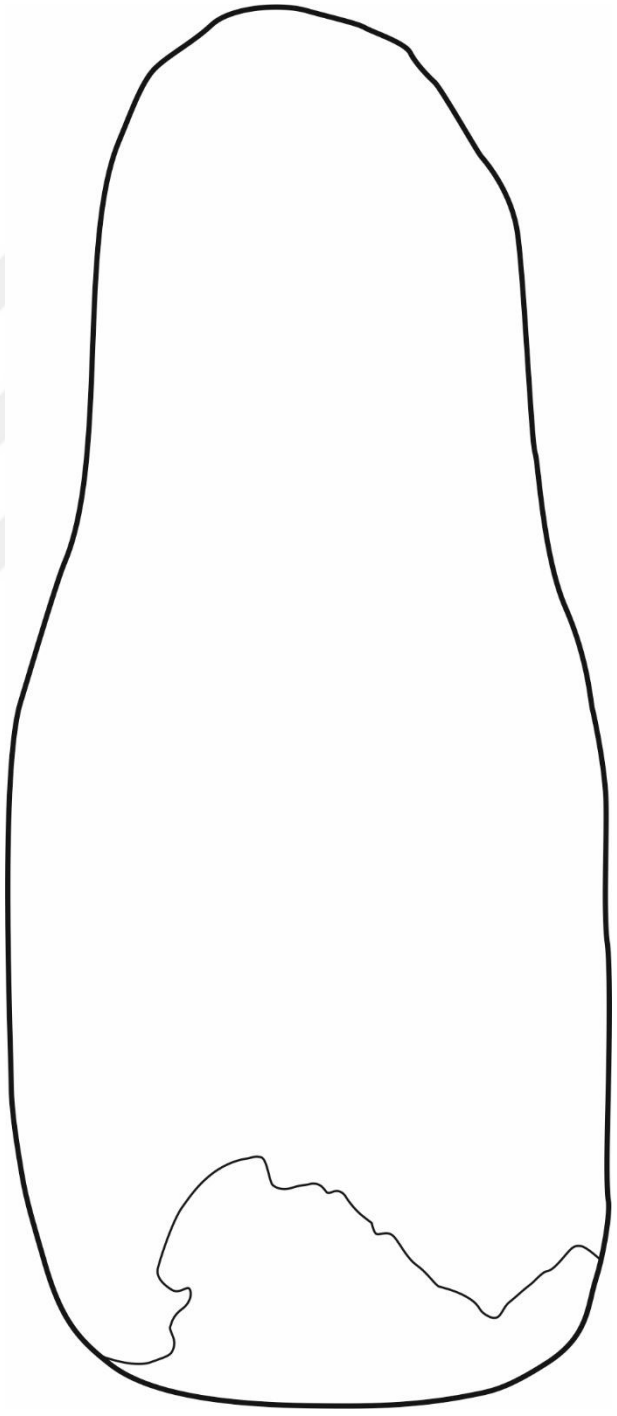
2

Levha 21

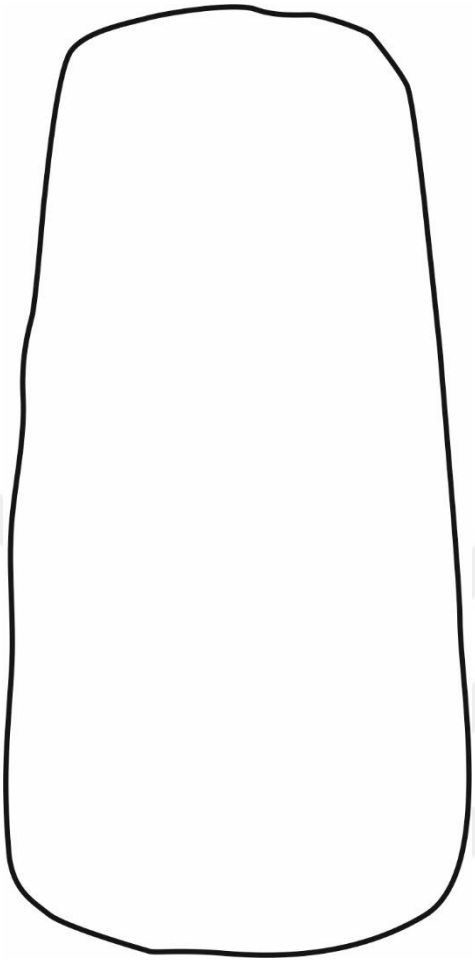
1

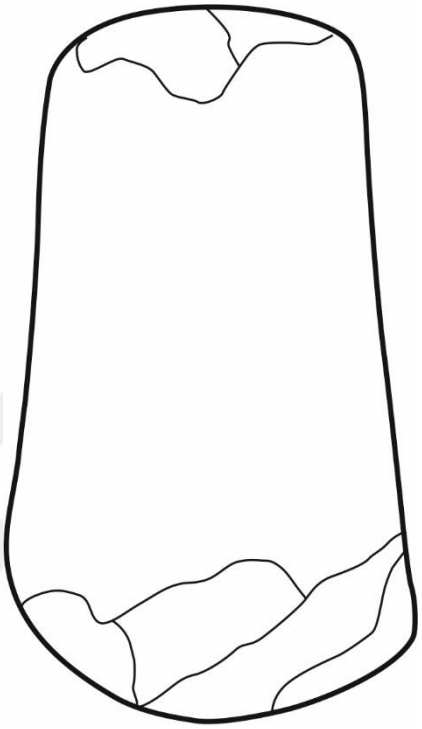
2

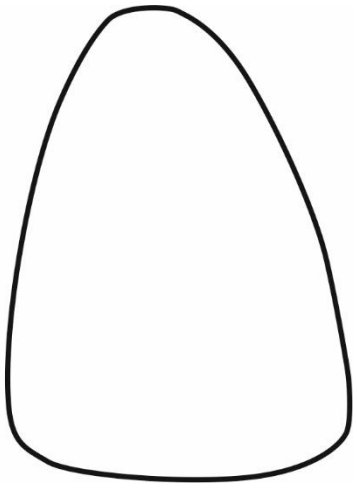
Levha 22

1

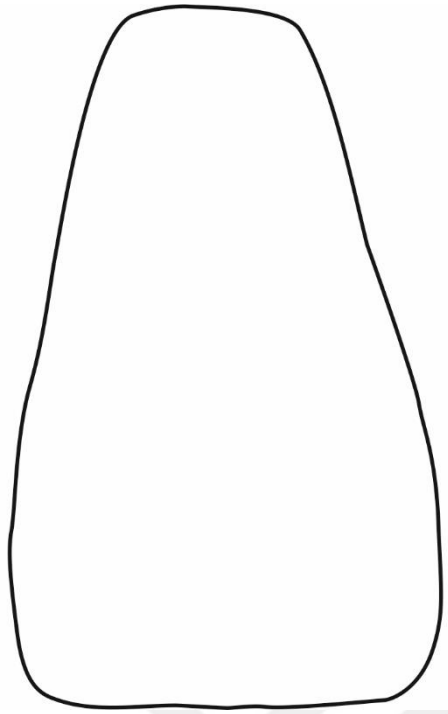
2

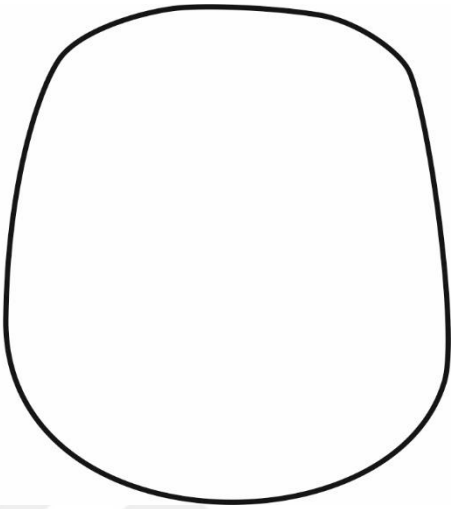
3

Levha 23

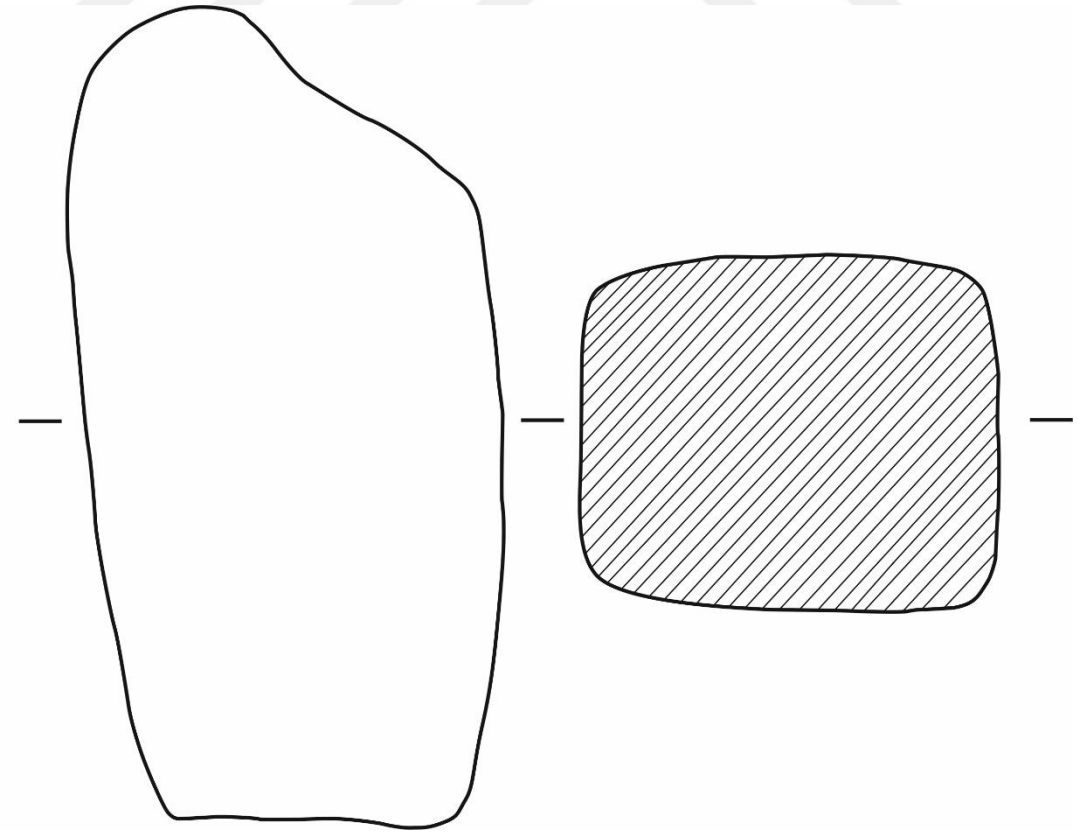

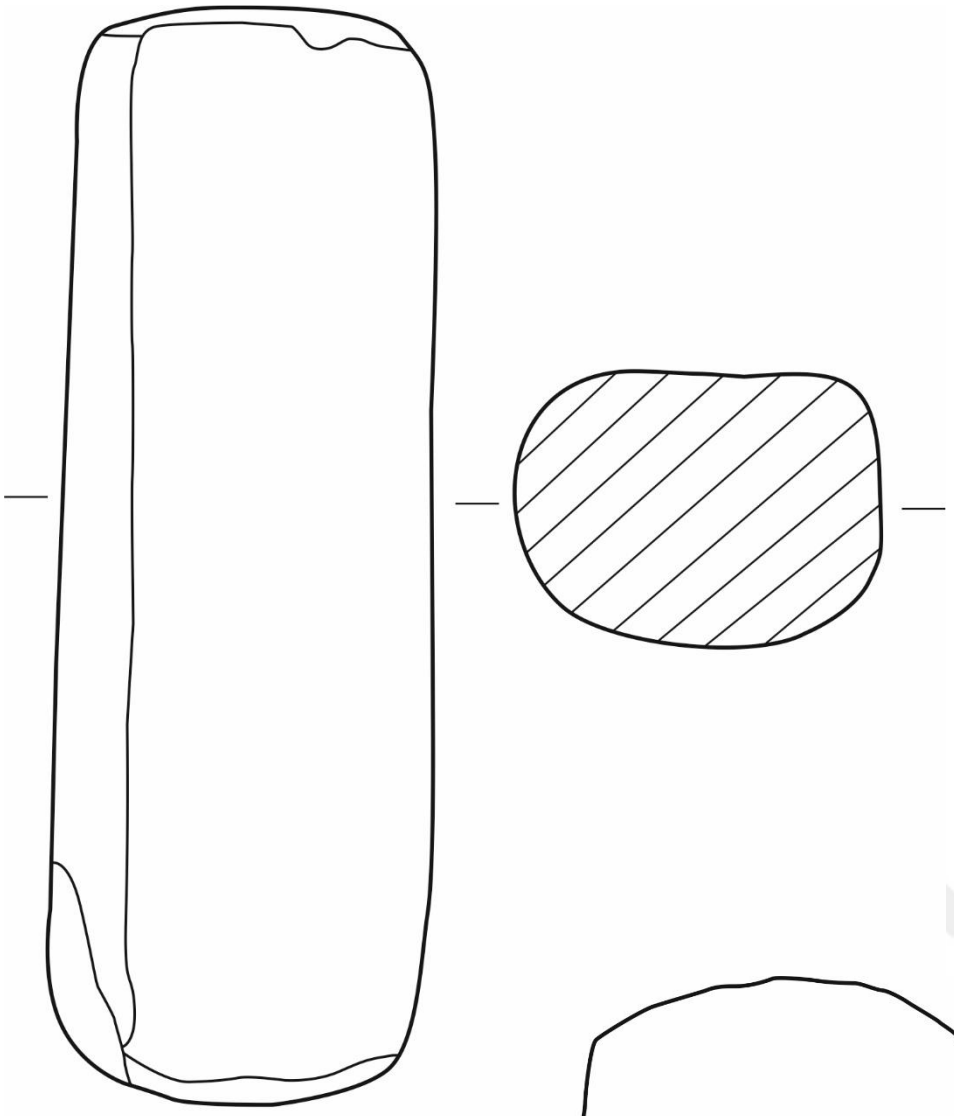
1

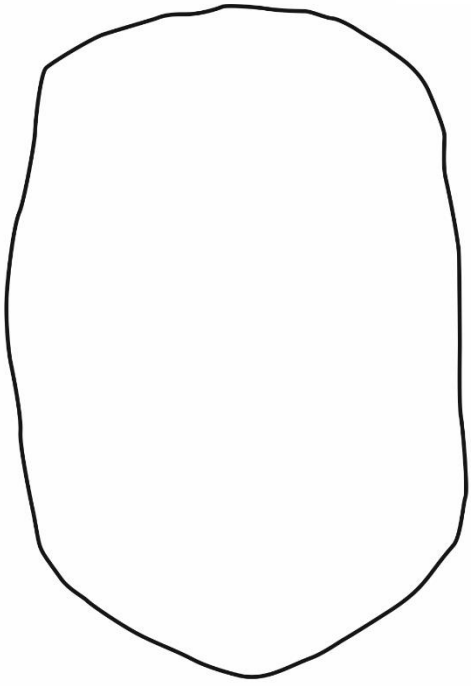
2

3

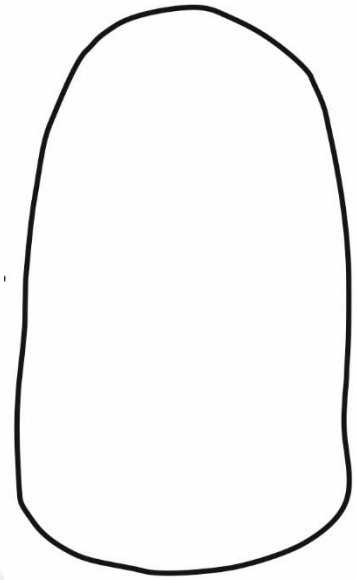

1

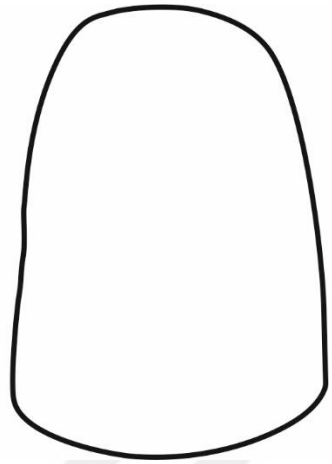

2

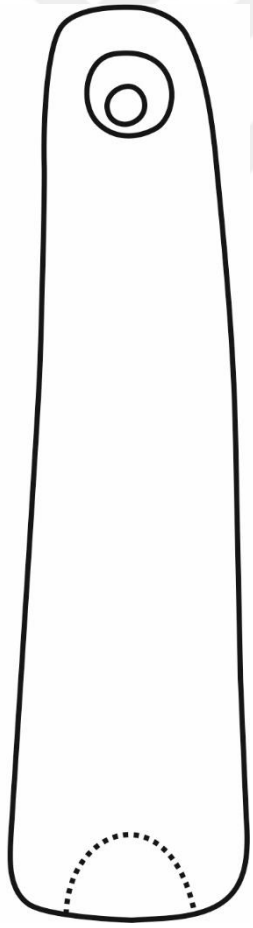

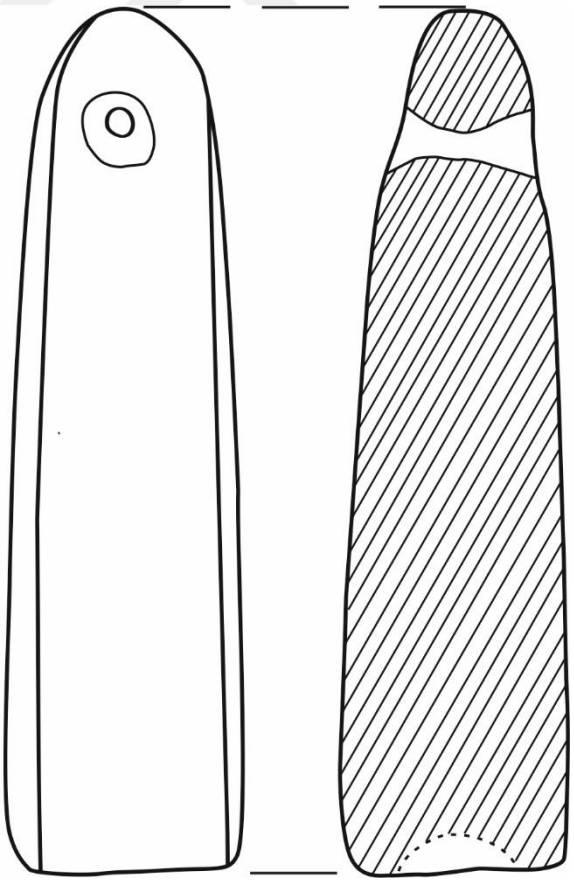
1

2

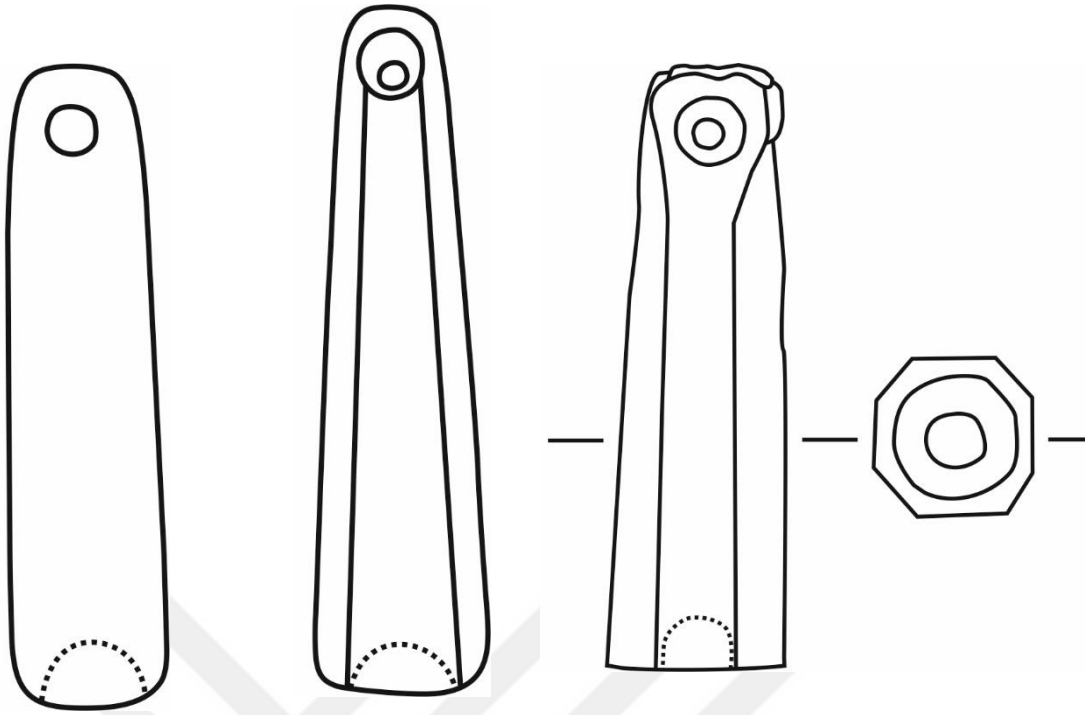

3

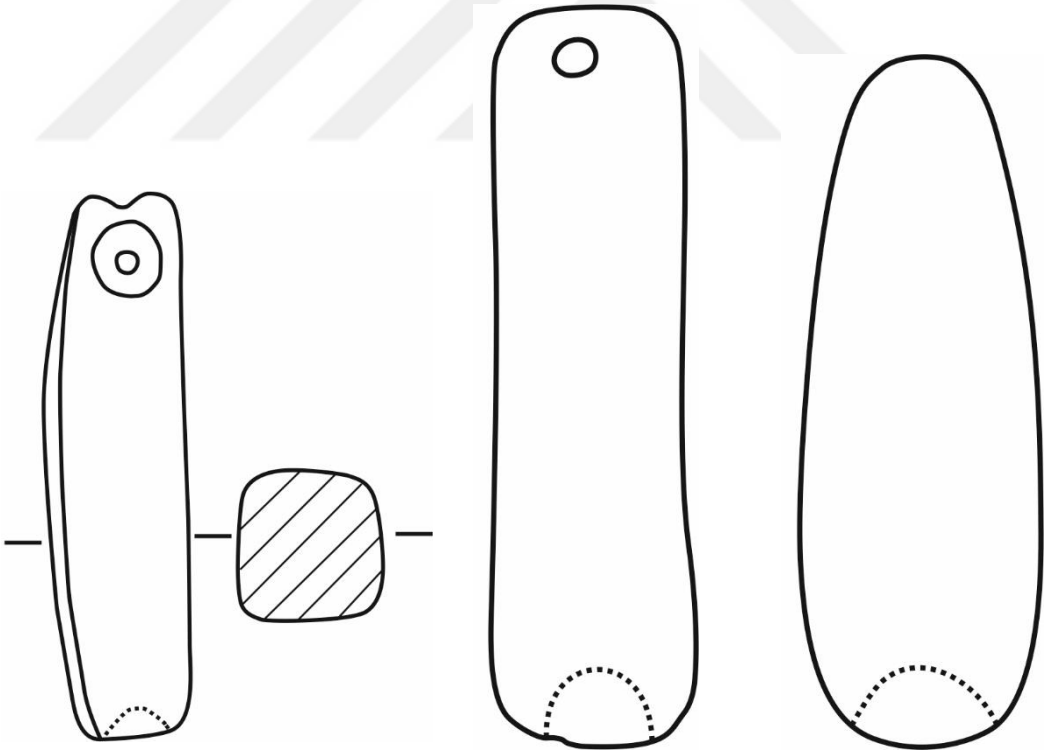

4

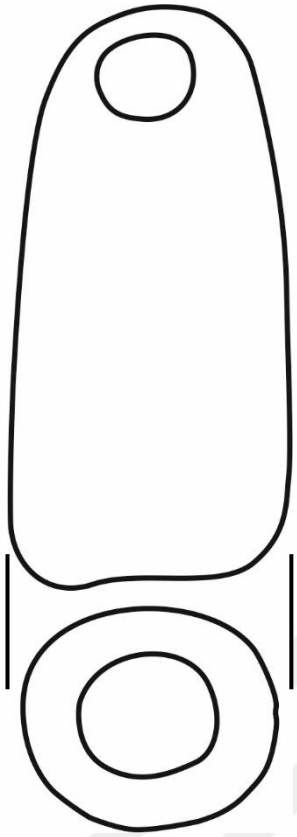

1 **2** **3**

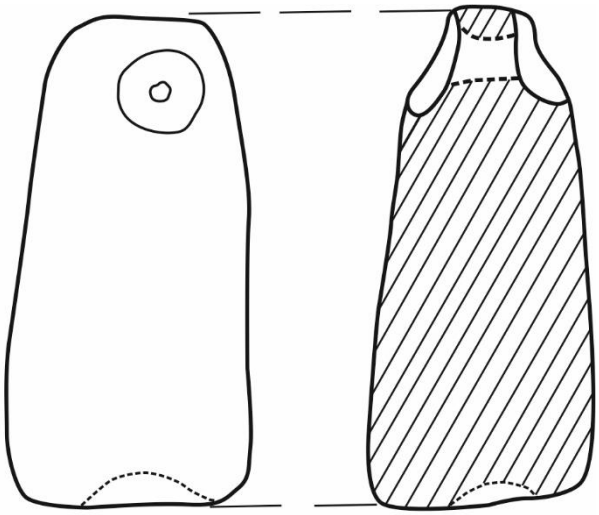

4 **5** **6**

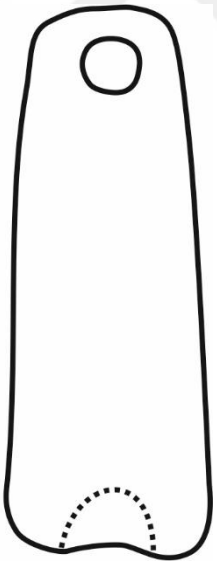

1

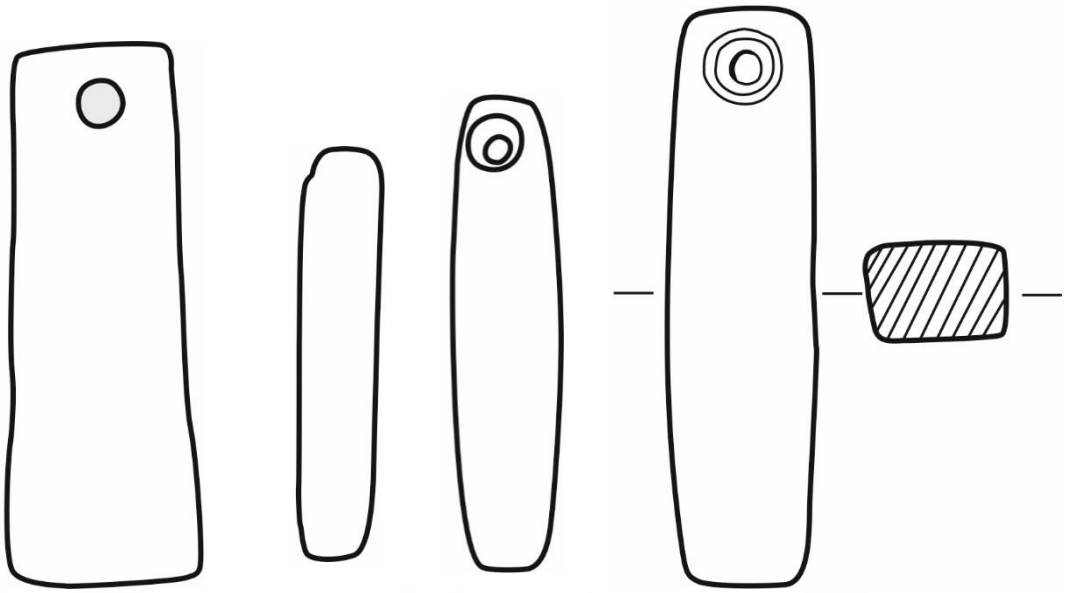
2

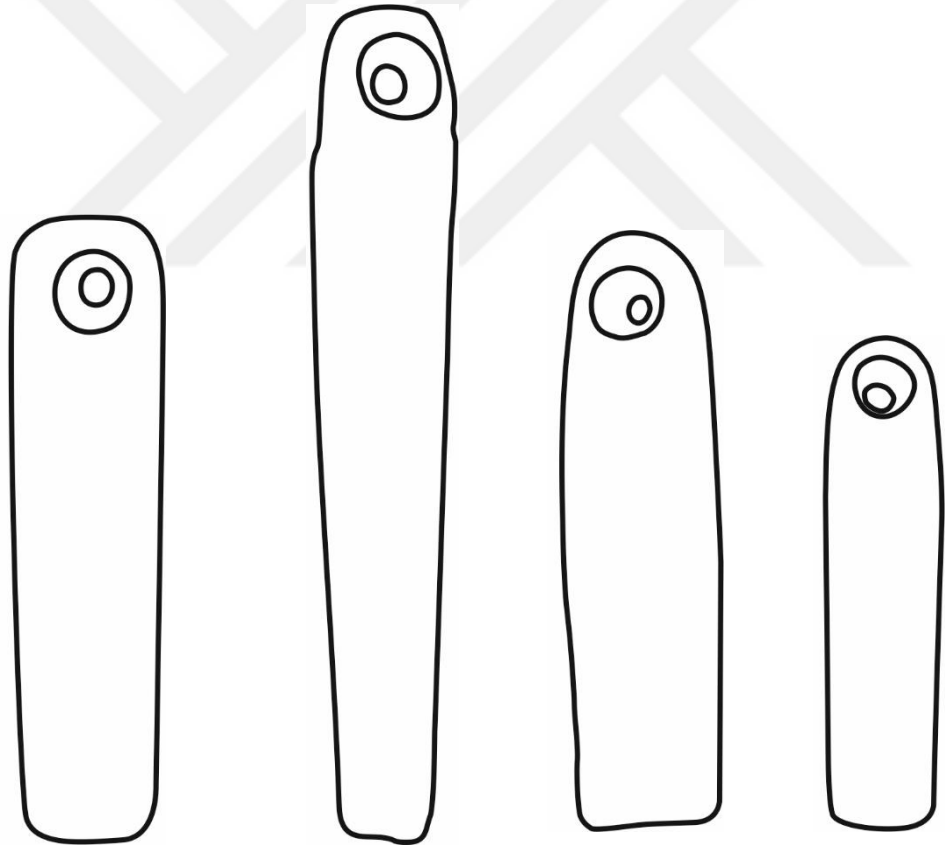
3

Levha 28

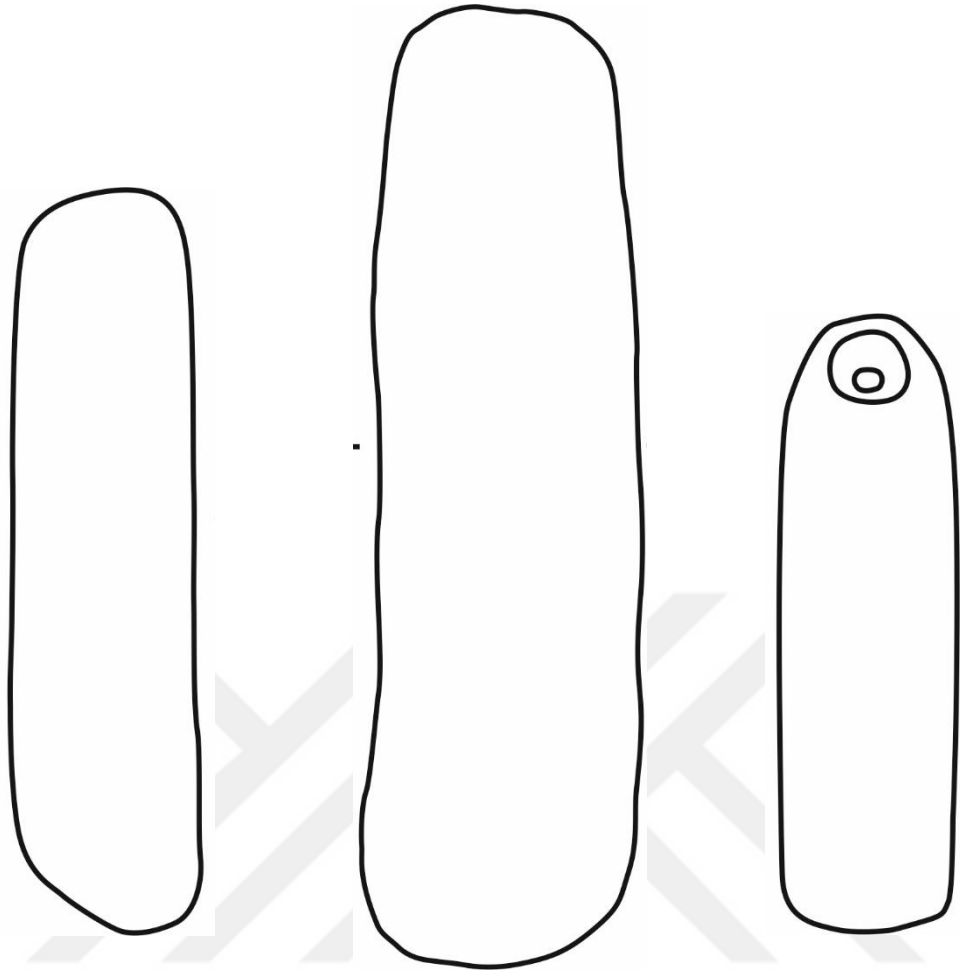
1 **2** **3** **4**

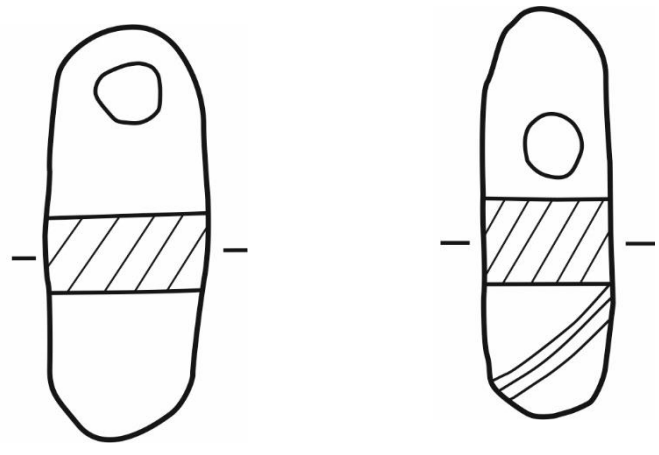
5 **6** **7** **8**

Levha 29

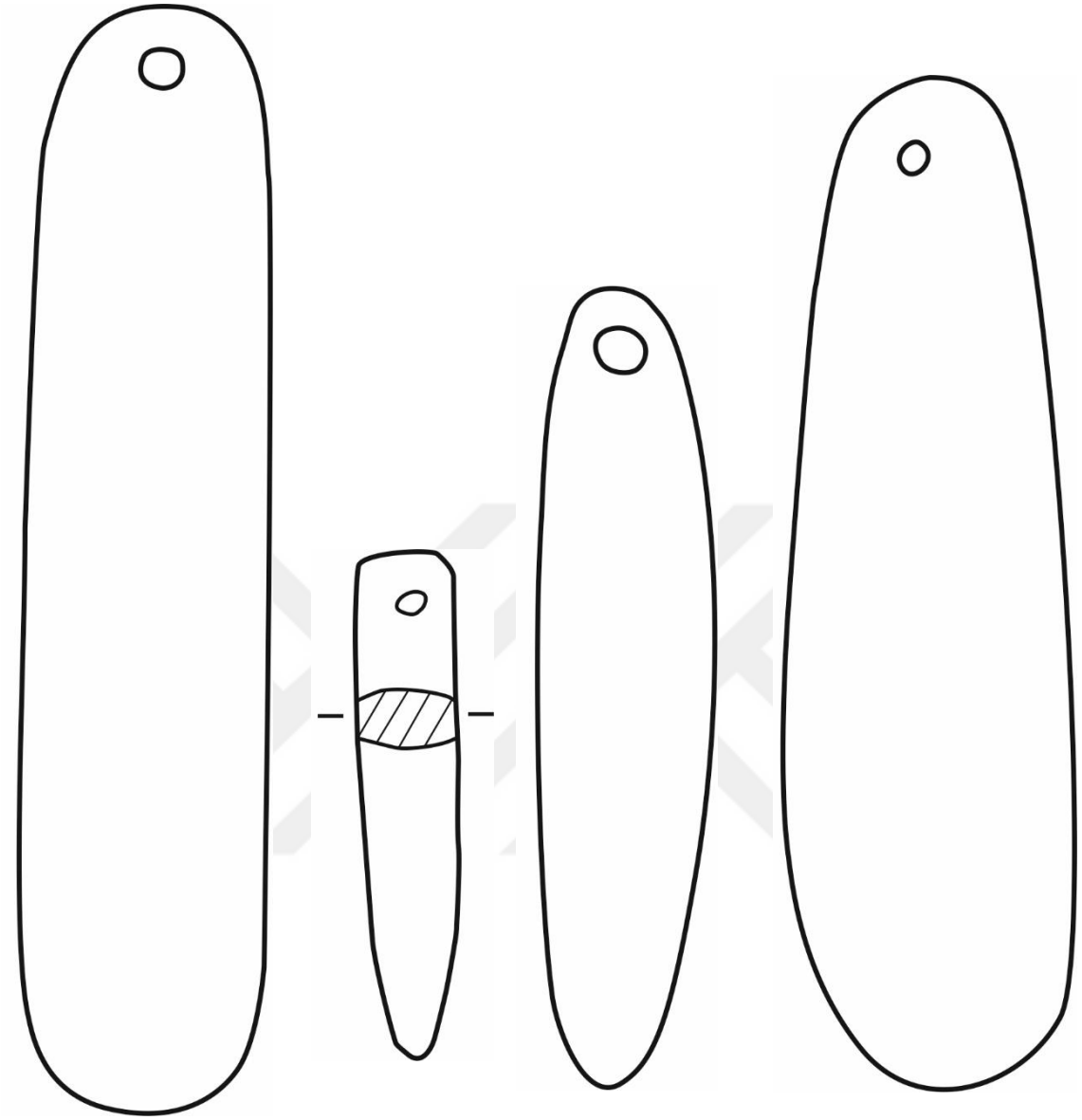

1 **2** **3**

4 **5**

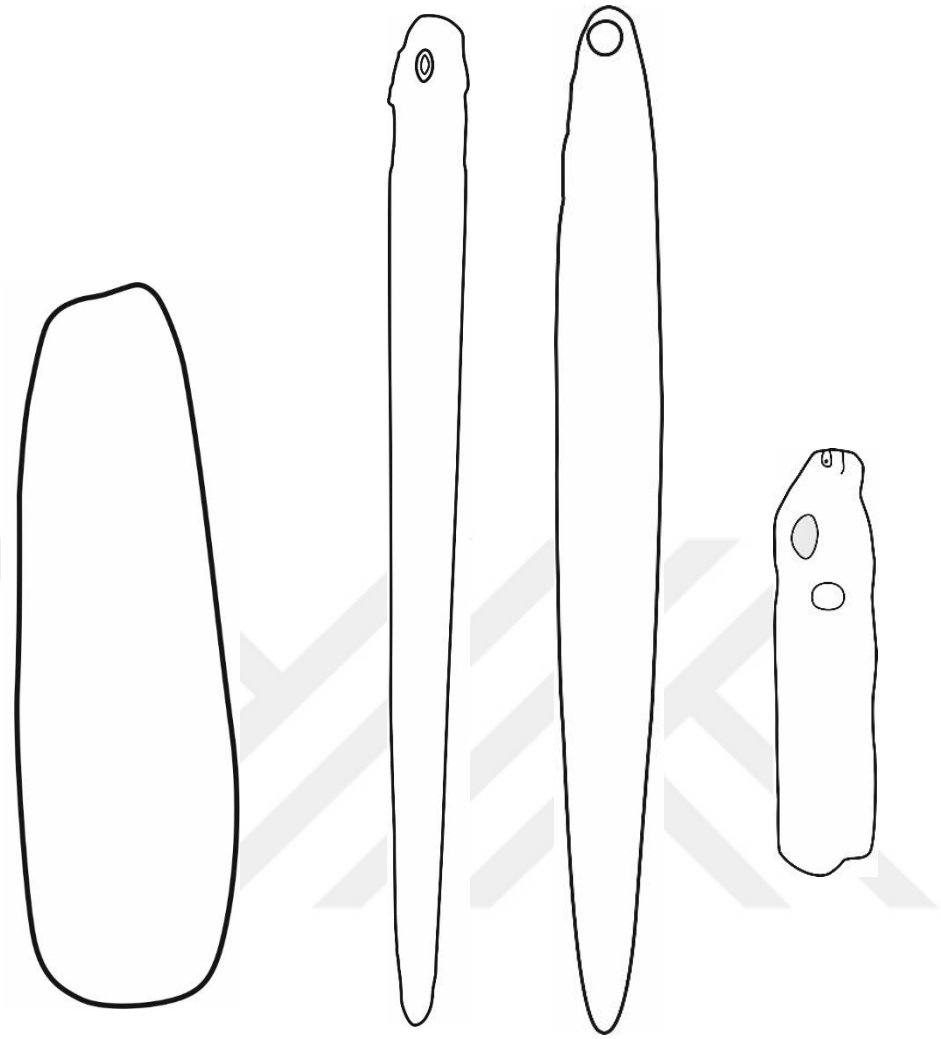

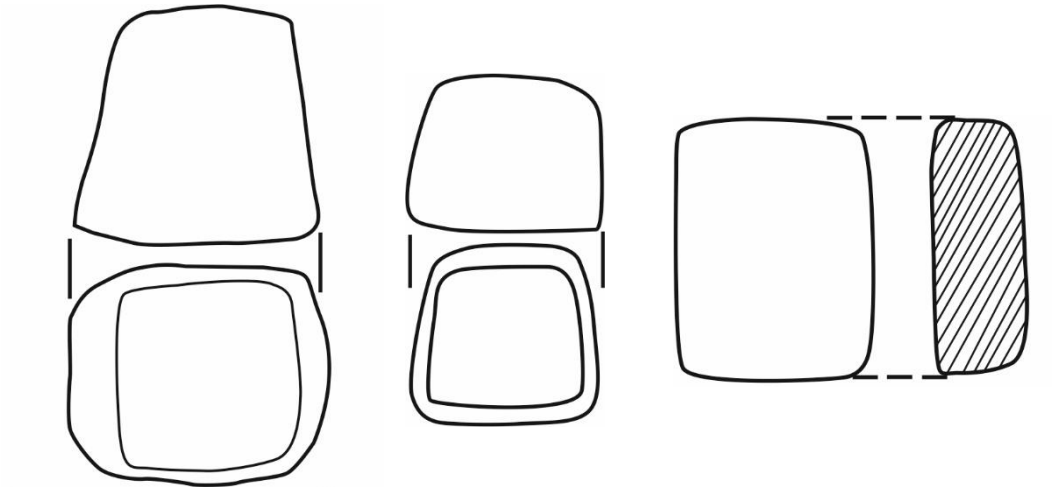
1 **2** **3** **4**

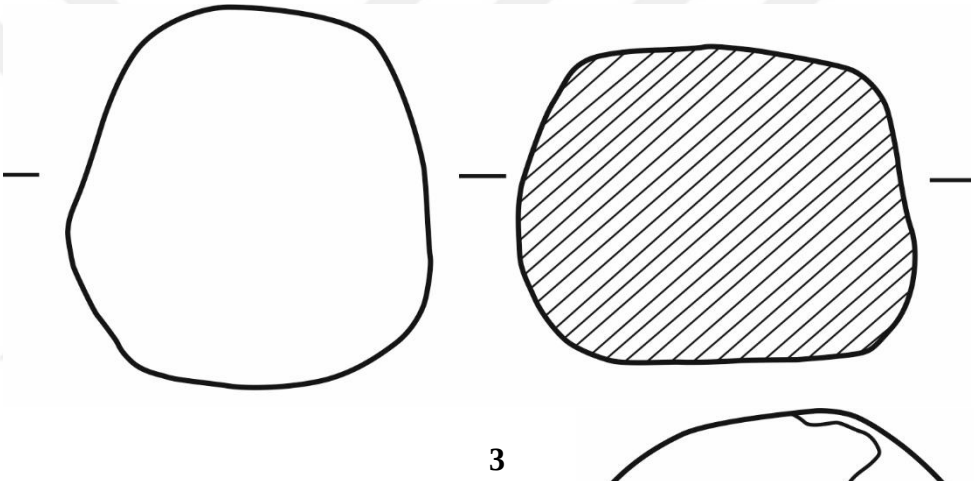
Levha 31

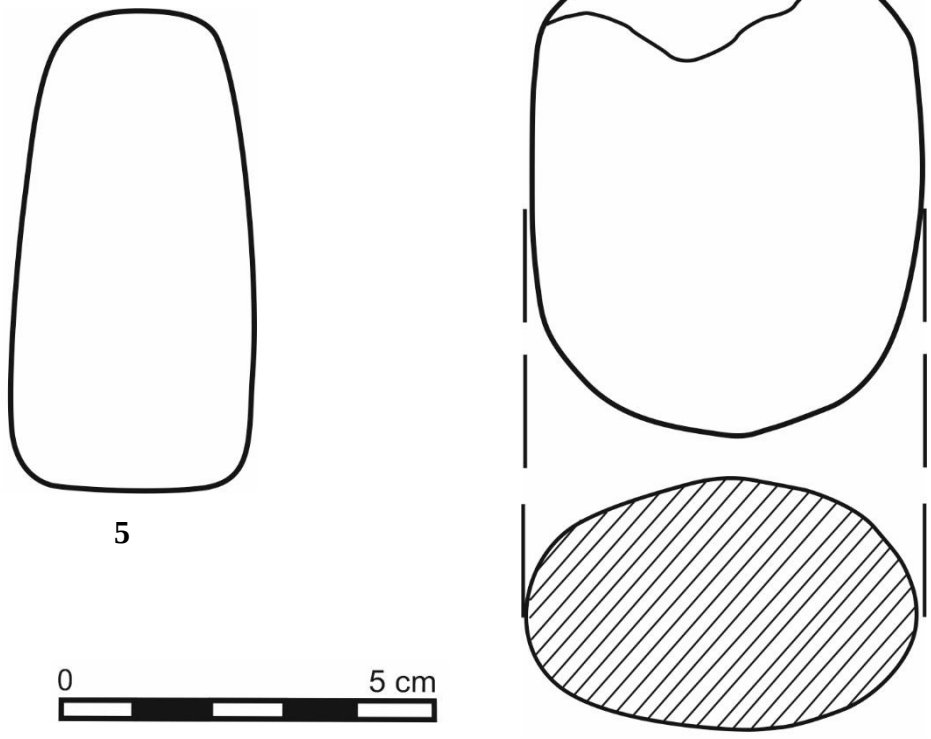
1 **2** **3** **4**

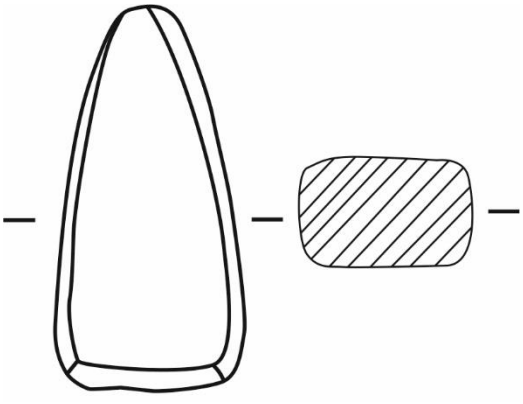
1 **2** **4**

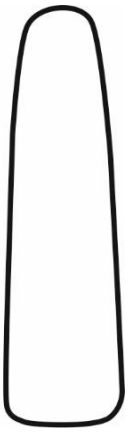
3

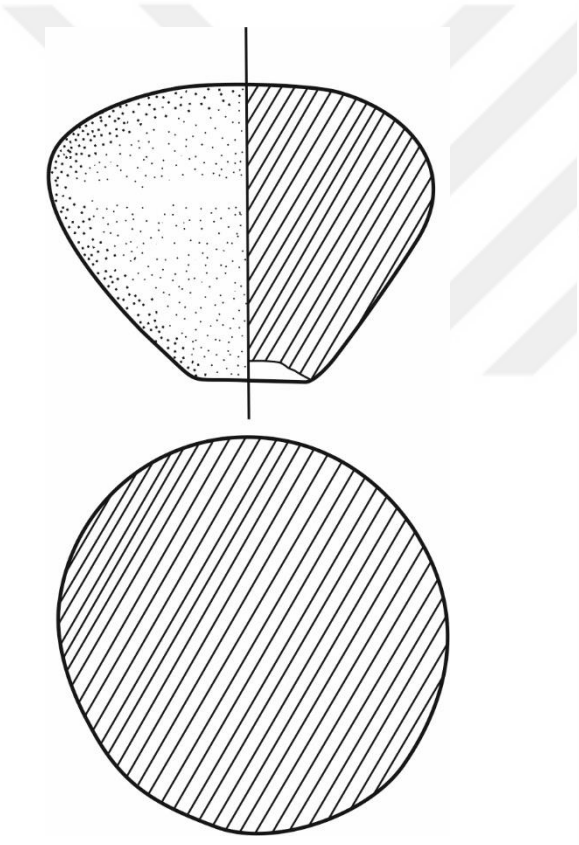
5 **6**

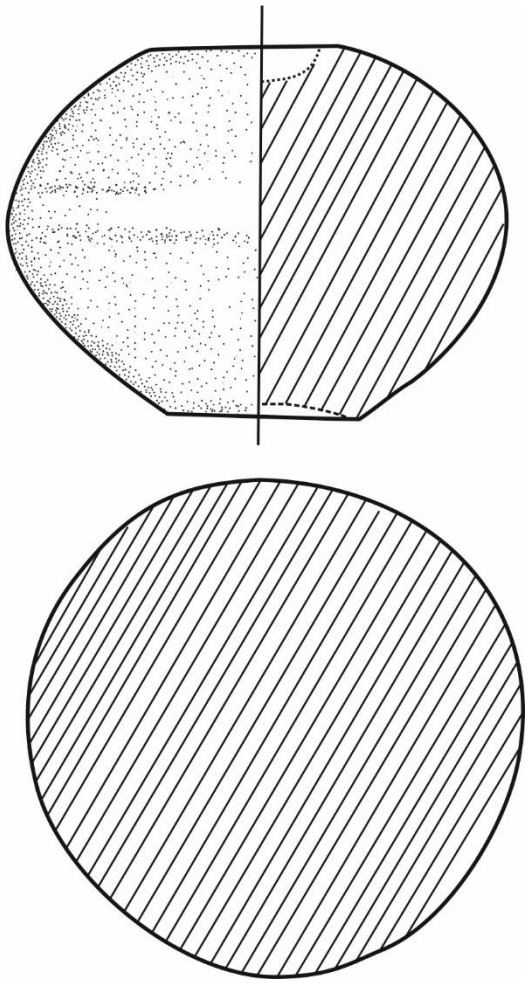
1

2

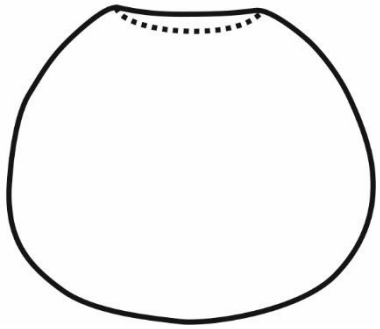

3

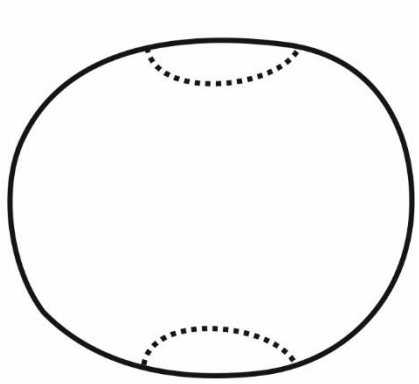

4

1

2

XII. ÖZET

Tezin Adı: ‘’Asur Ticaret Kolonileri Çağı’nda Kültepe’de Bulunan Taş Aletler’’ Yüksek Lisans Tezi, Danışman: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu.

‘’Asur Ticaret Kolonileri Çağı’nda Kültepe’de Bulunan Taş Aletler’’ başlıklı tez kapsamında Kültepe’de bulunan 161 tane taş alet incelenmiştir. El baltası, sap delikli balta, el taşı, havaneli, baskı aleti, biley taşı, perdah taşı, topuz başı gibi taş aletler bu kapsamda ele alınan alet grubunu oluşturmaktadır.

Aletlerin yapımında hammadde olarak farklı türde taşların kullanılmış olması hammadde çeşitliliğini göstermiştir. Yapılan çalışmada taş aletler tipolojik olarak incelenmiş ve her aletin çeşitli alt tiplere sahip olduğu anlaşılmıştır.

Kültepe dışında Acemhöyük, Alaca Höyük, Alişar, Boğazköy ve Kaman-Kalehöyük yerleşimleri de incelenmiş ve bu merkezlerde de benzer çeşitlilik gözlemlenmiştir.

Kültepe’de bulunan aletlerin madencilik, tarım, ahşap işçiliği, seramik üretimi gibi faaliyetler esnasında kullanılmış olabileceğini söyleyebiliriz.

Anahtar kelimeler: Asur Ticaret Kolonileri Çağı, Kültepe, Taş, Üretim, Petrografi

XIII. ABSTRACT

Ay, Cihan, Stone Tools Found in Assyrian Trading Colony Period Levels at Kültepe, Master's Thesis, Advisor: Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu.

In this study, a total number of 161 stone tools found in Kültepe have been examined. Stone tools such as hand axes, axes with handles, hand stones, pestles, pressure tools, sharpening stones, polishing stones and mace heads constitute the group of tools in this context.

The fact that different kinds of stones were used as raw materials in the construction of the tools showed the variety of raw materials. In this study, stone tools were examined typologically and it was understood that each tool had various subtypes.

Apart from Kültepe, Acemhöyük, Alaca Höyük, Alişar and Boğazköy settlements were also examined and similar diversity was observed in these centers.

It can be said that the tools found in Kültepe may have been used during mining, agriculture, woodworking and ceramic production.

Key words: Assyrian Trading Colony Period, Kültepe, Stone, Production, Petrography